

Itouniyaimo Imo mo Lukoyo Kuluki

Luko mo noko molo tiwoi mulumai nokota muwoi, Polowoi na potolo manoki. To mo Yuto nokota muwoi, asi siya nokota na, Koliko nokota poimo. Tokota mi na pano manoki. Isiso aino imo mo noko siyaso kulunoniki. Tani siyolo mo Tiyofila. Ulai tota saso muwoi, Koliko nokoso mani, na kulutiki. No monoi no ninani puko imo folosai mo noino, Isiso mo noko nokolalo mulu uku nokota siyoli na. Luko mo Isiso aino imo kulu uwai; to mo ti monoi na kuluki, Kotoni Imo Lukasikalomano Mi Aino Imo na.

Lukoyo Tiyofilaso kulunoni aino imo.

¹ Tiyofila siyoli, koini molo timai no fiyamosokoki no, ainonani monoi aino imo noko molopoi mo kulalokino. ² Afonimaiso imo muwoi, Kotoni imo lukasikalo nokoyo no posasoko wiylumokalokino no, totaini molo timai tokusai no pokokalo manokino no, nonani imosu na kulalokino, noko molopoiyo mo.

³ Yo mani, nonani imo folosai monoi putolukalo manoki. Tokusai atiyaiyaso pukwaiko ki manoki. No monoi no mo yo mo ima imo na tokulunoninoki, ⁴ nonayo saino monoi, nokoyo no aiyolomokini no, no mo imo mo motu nali no.

Kotoni kumoki nokotayo posasokoki, Iyono ki monoi aino imo.

⁵ Hiloyo Yutiya noko nokolalo samukukomai lotu samukuko nokota mo tolokainoki, tani siyolo mo Sokolaiya. Apiya iyaliwoi lotu mi pano fasiko manoki. Tani noni mani, lotu samukuko nokota siyolini alisaitono, Alononi alisaitono na. Tani siyolo mo Ailisopoi. ⁶ Toti mo molo itouniyaimoso aluwaikino, Kotoni molo timai. Imo komaso paluwai manokino, Noko Siyoliyo no wiyoulukoki no. Uo imo no moloi yomu monoi, toti monoi no? ⁷ Ulai aliwoi muwoi, toti mo. Ailisopoi mo anapo nali no. Noko mo nokotalo yasoi, noni mani, noniya yasoi.

⁸ Nosai no mo; Sokolaiya iyaliyo lotu miso ana tikino. Ano manokino mo, Sokolaiya mani, lotu mi analoki, Kotoni molo timai. ⁹ Lotu mi analo manoki mo, lotu samukuko noko totaini moloyo tomoki lolofayo somaimokino, Noko Siyolini nu poi mi anononi nokota muwokai monoi, inoso wotiwai momotola ti monoi. No monoi no Sokolaiyaso muwokino. ¹⁰ Inoso woti momotola tiki. Momotolomai Yuto noko nokolalo molopoiyø asiyofolosai fu ukouniyaiko siki, Kotowoi imo lukaso siki.

¹¹ Nosai no mo; Sokolaiya mo lotiki mo; Noko Siyolini kumoki nokotaso na kiki, inoso woti kotisoko naina ausaimisai toloso. ¹² Kumoki nokota toloso kiki mo, wiyou, na umanomoki, na kokolomoki.

¹³ Ulai kumoki nokotayo mo na imoki, “Sokolaiya, noiyo kokolomoi. Koto mo nani imo yasoi kwaimoni. Nani noni Ailisopoi mo alu na kiyoimo. Tani siyolo mo Iyono pa kaluwai. ¹⁴ Ulukukumoso na, na molokimoinimo. Alu kimai mo noko nokolalo molopoiyø mani, molokiy-

oinomo. ¹⁵ Alu mo Koto Siyolini molo timai mo noko siyoli toloimo. Molo wamo ito iwo pa siko manoiso. Itolowoi iwo pa siko manoiso. Atinoni nomolisai mo Kotoni Mulu Itouniyaimo Nokotayo mulu amimokaiyoimo. ¹⁶ Isolilo noko nokolalo molopoi ifou kolisoimo, Kotoni auso si monoi, totaini Noko Siyolini auso. ¹⁷ Kotoni mulu lukasiko nokota Ilaiya komiyai toloimo, mulu mo tomoso, ami siyoliwoi. Toku tumoimo, Siyoli Nokota monoi. Ta noinomo apitono iyaliyo mulu alosokoinomo, awitono iyali monoi mulu ukoimo. Ta noinomo imo kulali noko iyali mani, mulu alosokoinomo, mulumoloko itouniyaimoinomo, mulu ititouni noko komiyai. No monoi no Siyoli Nokotaso na foumo soimo.” Kumoki nokotayo mo ainoso na imoki, Sokolaiyaso.

¹⁸ Nosai no mo; Sokolaiya mo kumoki nokotaso na imoki, “Moloi monoi woi? Motu poimo. Yo no moloi saino monoi? Yo mo nokotalo yasoi. Noni mani, noniya na.” ¹⁹ Kumoki nokotayo mo na fowaki, “Yo mo Kopolioilo. Yo mo Kotoni molo timai totolokainomoi. Totayo na imono taikiyo, imo itouniyaimo posaso wiyononi monoi. ²⁰ Ulai na pukwai. Nono mo waliyo pa tomulumoloko unumononiso. No monoi no ko mo pu, imo pa lukaso manoiniso, ainoso hani fiyamosiyoimo, ya ni posasoko no. Kotoyo yomukaiyakimo, yani imo mo motu na tumoimo.” Kumoki nokotayo aino na imoki.

²¹ Sokolaiyayo tu tolo manoki mo, noko nokolalo mo fu foumo si manoki, mulumoloko si manoki, “Hani totu ano tolomoi, woi?”

²² Nosai no mo; asiyofoloso ifou lofuki, Sokolaiya mo. Imo lukasowoi muwoi, ko mo pu. No monoi no noko nokolalo mo sai, Kotoyo haniso wiyononiki, lotu nu poiso. Imo lukasowoi muwoi, nainoyo wiylukaloki, ko mo pu.

²³ Nosai no mo; lotu mi ano uwai; ifou manoki, totani asiso.

²⁴ Nosai no mo; tani noni Ailisopoi mo muwoliwoi. Amu mo naino siyaiso tu tolosa manoki, pa pamusiyofu manokiso. ²⁵ Yomusoki, “Noko Siyoliyo na fasimono. No monoi no noko nokolaloni molo timai auwosimomono mo uwofa.”

Kotoni kumoki nokotayo Moiliso isoki, Isiso ki monoi aino imo.

²⁶ Nosai no mo; Ailisopoi mo amu toufowoi muwoliwoisomai, nonani amumai Koto mo kumoki nokotaso imo taikiyoki, Kopolioilos. Na imo taikiyoki, “Kalili asiso na pamukono, Nasolito nokonuso, ²⁷ maputo nukonuni auso.” Nonani nukonu mo nokoso isokaikino. Noko siyolo mo Yusifo, Toiwini alisaitono na. Maputo nukonu, tani siyolo mo Moili.

²⁸ Nosai no mo; nonani kumoki nokota mo na amukonoki, na isa konoki, “Woli Moili, nono kuo, Kotoyo siyoliso na tofasini, Noko Siyoliyo mo. Na totolo fasi manoni.”

²⁹ Isoki mo; na umanosoki. Mulumolokalo manoki, “Hani imo, woi?”

³⁰ Nosai no mo; kumoki nokota mo na isoki, “Moili, noiyo kokolomoi. Kotoyo tomolokimoni, na tofasini. ³¹ Na pukwai, nono mo muwoliwoi na toloinimo, alu nokokai na kiyoinimo. Tani

siyolo Isiso na pa kaluwai. ³² To mo noko siyoli na toloimo. Kota Kotoni awitono kaluwaiyoinomo. Koto Siyoliyo yasoi muwokaiki, noko nokolalo samukuko monoi, tani aniyopatono Toowi komiyai. ³³ Yokoponi alisaitono iyali na samukuko manoimo, aniyopa poi poi. Tani ami mo uwaimowoi muwoi, na samukuko manoimo, aniyopa poi poi.”

³⁴ Nosai no mo; Moili mo Kotoni kumoki nokotaso na imoki, “Yoso no moloi fiyamosimomonoimo, woi? Yo mo nokowoi nukonu muwoi.”

³⁵ Nosai no mo; kumoki nokota mo na fowsasaki, “Kotoni Mulu Itouniyaimo Nokotayo na amukonoimo, nani auso. Kota Kotoni amiyo na fasiyoinimo. No monoi no alu na kiyoinimo. Itouniyaima nokota na toloimo, Kotoni awitono na kaluwaiyoinomo.

³⁶ Na pukwai, nani amino Ailisopoi mani, alu na kiyoiimo. Noniya na, ulai lolai mo muwoliwoi yasoi. Anapo nukonu pokaluwaiso manokino, ulai lolai mo tani muwoliwoiso amu mo toufowoi uwai yasoi. ³⁷ Koto mo hani hani komaso mo waliyo tiyalomanomoi.” Kumoki nokota mo aino na isoki, Moiliso.

³⁸ Nosai no mo; Moili mo na imoki, “Waliyo na, yo mo Siyoli Nokotani mi anononi nukonu. To mo aino na yo unumonoimo, nonayo no tiyomuni no.” Nosai no mo; kumoki nokota mo utukaisoki.

Moiliyo Ailisopoiso kosano aino imo.

³⁹ Nosai no mo; Moili mo puwotolosoki, somaiso manosoki, yu nukutai asiso amusiyoyoki, Yuto nokoni nokonuso. ⁴⁰ Amusiyoyoki mo; nosai

no mo Sokolaiyani nuso lotisoki, Ailisopoiso na isa tiki, “Woli, nono kuo.”

⁴¹ Ailisopoi mo Moilini imoso kwaisoki mo, alufa mo nomoli poiso naino ikuwa ilomaniuluki. Nosai no Kotoni Mulu Itouniyaimo Nokotayo mulu na amisoki. ⁴² Siyoliso na isoki, Moiliso, “Nani siyolo niya tokaluwaiyalonoki, nokolalo komaso koiso tosouwaikomomokoni. Nani alu mani, nomoli poiso no tanokaino no, tani siyolo mani, niya tokaluwaiyalonoki. ⁴³ Woli kuo, yoso no moloi woi? Yani Siyoli Nokotani atino nonayo no moloi monoi tokimona tumoni? ⁴⁴ Na pukwai, yo mo nani ko naso kwaimonoki mo, alu mo yani nomoli poiso moloki, naino fonawoi ilomaniulu. ⁴⁵ Koto Siyoliyo no imokini no, waliyo na mulumoloko unukini. No monoi no na pomoloki. Ulai afonimaiso? Na tiyomuni, “Siyoli Nokotayo no yomukaiki no, noinoso na yo unumonoimo.” Ailisopoi mo ainoso na isoki, Moiliso.

Moiliyo Kotoni siyolo kaluwai aino imo.

⁴⁶ Nosai no mo; Moili mo na yomusoki, “Wiyouwa wiyou, Noko Siyoliso na tokisosomi, yo mo. ⁴⁷ Yani mulu mo moloki saso, Kotoso na tomolokimo, yani samiyaikiyo kiyo nokotaso mo. ⁴⁸ Yo mo tani mi anononi nukonu. Yani amiyo no ulai moloi ano monoi? Yo mo afonimaiso nukonu na. Totasu mo waliyo mulumoloko unumonoki. Lolaisai ainoso ainoso noko nokolaloyo iyamo unumonaloo manoinomo, “Kotoyo noinomo na molokisowumo.” ⁴⁹ Koto mo ami nokota siyoli, siyoliso na yo unumonoki. Tani siyolo mo itouniyaima

itouniyaimo. ⁵⁰ Noko mo auwosiwaiyakino, toi monoi mulu ukoimo. Suomoso monoiso na fasikoimo. Alisaimi mani, ainoso nasu, ainoso ainoso aniyopa loloi loloi. ⁵¹ Tani nainoyo mo mi siyoli tanomoi. Noko sisiyoli si mulu nokoso tamiyaikiyoko taikiyomoi, totaini muluyoso aluwaikalo nokoso. ⁵² Noko nokolalo samukuko noko sisiyoli usainiyaikaloki. Ta noinomo afonimaiso noko mo noko sisiyoli na, totani molo timai mo. ⁵³ Tiya uwoko noko nokolaloso hani hani ititouni tonikomoi, touwai si monoi. Ilolu molopoiwoi nokoso pa tonikomoiso, afonimaiso tokiyoko taikiyo. ⁵⁴ Tani noko nokolaloso na tofasikomoi, Isoliloni alisaitono iyalso. Amai tomulu-moloko uku, mulu tuku, suomoso monoiso tofasikomoi. ⁵⁵ Ainoso toku ikokaiki, moini aniyopa iyalso, Apolofamowoi totani alisaitono iyaliwoiso fasikalo monoi, ainoso ainoso aniyopa loloi loloi.”

Moili mo ainoso na yomusoki.

⁵⁶ Nosai no mo; Moili mo Ailisopoiwoi tolo tomasiso manoki, amu mo tauwoi. Nosai no ifou manosoki, totani asiso.

Atino Ailisopoiyo Iyono ki aino imo.

⁵⁷ Nosai no mo; sisomai mo Ailisopoi mo alu na kiki. Alu nokokai na kiki. ⁵⁸ Imo mo maliyaliki mo, asi tomoso nokowoi nako siyamai nokowoi, toini auso kolo kolomo liyaiki, Siyoli Nokotayo mulu uso monoi, suomoso monoiso fasiso monoi. Wiyou, toi mani, na moloki fasisokino. ⁵⁹ Ulo nano ti mo uwai; nosai no

mo au tuno tokosiyaima tumokino, alufani au tunoso. Apitononi siyolo kaluwai monoi louwa, Sokolaiya. ⁶⁰ Ulai atinoyo mo ikoki, “Wiyou aino muwoi, tani siyolo mo Iyono na tokaluwaikoni.”

⁶¹ Ulai na isokino, “Ulai alufani alaitono mo Iyono siyolo tolowi muwoi.”

⁶² Nosai no mo; apitonoso ukou ukou niyalokino, “Moloi tokaluwaini, alu no?”

⁶³ Sokolaiya mo a pokamono ano monoi yoki, nosai no na kumoki, “Tani siyolo mo Iyono.” Wiyou, na mulumoloko manokino.

⁶⁴ Kumoki mo; lolai siyaso ko mo fololikoki. Imo mo na lukasauki, Kotoni siyolo kaluwaiyaloki.

⁶⁵ Wiyouwa wiyou, asi siyamai noko nokolalo mo kokolokoki. Ainanani monoi aino imo posasokalokino, Yutiya yu asimaiso. Wiyou, asi mo imo saso. ⁶⁶ Nonani imo kolo kolomo liyaiki mo, noko nokolaloyo mulumolokokaikino, iyamaloki, “Alu no siyolimai moloi toloimo, woi?” Aino iyamaloki. Ulai afonimaiso? Alu mo Noko Siyolini amiwoi na toloki.

Sokolaiyayo Kotoni siyolo kaluwai aino imo.

⁶⁷ Nosai no mo; Kotoni Mulu Itouniyaimo Nokotayo aluni apitono Sokolaiyani muluso amimoki. Amimo manoki mo, Sokolaiya mo Kotoni imo na posasokoki, noino,

⁶⁸ “Koto Siyolini siyolo tokaluwaiyalokoni, Isolilo noko moini Kotoni siyolo mo. Tani noko nokolalo moi fasimoka tumoki, ifou kolismoko monoi. ⁶⁹ To mo ami nokotaño na muwokaiki, tani mi ano nokota Toiwini alisaitonoso. Nonani nokotayo noinomo

moi mo na samiyaikiyo monoi. ⁷⁰ Ainonani monoi toku posasokokino, Kotoni mulu lukasiko noko ititouni iyaliyo. ⁷¹ Noina na posasokokino, “Uo noko monoi samiyaikiyoinomo, mulu atolokomo uku nokoni ami monoi.” ⁷² Koto mo moini aniyopa iyali monoi mulu ukuki, suomoso monoiso na fasikoki. Na auwoloki, totani moloso wiyatiki. Nonani imo itouniyaimo to no ulai moloi fufolikomo monoi? Amai na tomulumolokomoi. ⁷³ Na auwoloki, moini aniyopa Apolofamoso, na imokaiki. No imokaiki mo, moi monoi mani, na yomu unumokokaiki, ⁷⁴ uo nokoni nainosai koppoimoko monoi. Ulai moloi kokolokomomoko monoi? Tani mi ano mo waliyo. ⁷⁵ Asiso amai sinonomai mulu ititouniwaywoi si monoi yomu unumokokaiki, molo itouniyaimoso aluwai monoi, totani molo timai.

⁷⁶ Yani alu, nono monoisu timonoki, Kotoni mulu lukasiko nokota nokoyo na kaluwaiyoinimo, Kota Kotoni mulu posasoko nokota na. No mo afonimaiso muwoi, nono mo Siyoli Nokota monoi toku manoinimo, molo yono foumalo monoi. ⁷⁷ Kotoni noko nokolaloso aiyolokoinimo, toijo saino monoi, samiyaikiyo si monoi. Molo koiyau monoi imo mo futo mo, na samiyaikiyoinomo. ⁷⁸ Moini Koto mo mulu siyoliso tunumokomoi, suomoso monoiso tofasimokomoi. Noinoso na yoimo. Kumokini saponiyo wi kolokomomoka tumoimo. ⁷⁹ Folosumai si nokoso fupiniyaimo kolokoimo, kolikali

moloso aluwai nokoso mani, fupiniyaimo kolokoimo. Na kuloli ilomanimokoimo, mulu tomoki moloso aluwai monoi.”
Sokolaiya mo aino na yomuki.

⁸⁰ Nosai no mo; alu mo komu mo puwoso puwoso puwoso; siyoli yasoi. Tani mulu mani, amimaloki.

Nosai no mo; nu somiso asiso na tolakainanoki. Tolo manoki tolo manoki tolo manoki; Isolilo noko nokolaloyo kiya tumo liyaikino.

2

*Atino Moiliyo Isiso ki aino imo.
(Matiyu 1:18-25)*

¹ Nosai no mo; Lomo nokota siyoli, Sisi Okasota mo yomukaiki, noko nokolaloni siyolo siyolo i monoi. Nokoso iko taikiyoki, nonani imo alo mano monoi, asi asi komaso asiso. ² Ni mo totawoi siyolo siyolo i. Nomai no mo komano nokota Kwailiniyayo Siliya asi samuku fasi toloki.

³ No monoi no mo, totaini asi asiso nu liyaiki, noko nokolalo komaso mo. Komano noko iyaliyo toini siyolo siyolo i monoi nu liyaiki. ⁴ Yusifo mani, na manoki. To mo Toiwini alisaimi, tani nakosai na. No monoi no Nasolito nokonuso utukaimoki, Kalili asimai. Yutiya asiso monoi manoki, Toiwini aniyopa nukutai Pitolifimoso.

⁵ Moili mo na aluwaiki, toku no muwosokaikino no, no ikokaikino no. Totini siyolo siyolo i monoi na manokino. Moili mo muwoliwoi yasoi.

⁶ Nosai no mo; nonani asi mo amai tolo manokino mo, siso puwo aumoifaso na potanoki.

⁷ Imu alu nokokai na kiki, tunoyo na yalokonoki,

polomokoni sosono pokili poiso na akaiki, ulololi monoi. Nu nu mo noko saso ukouniyaikokai, noko molopoi, no monoi no polomokoni nuso na sisoki.

Kotoni kumoki nokotayo iko aino imo, sipo samukuko nokoso.

⁸ Nomai no mo, sipo koloni samukuko noko mo nokonu kwamai siki. Amoloki amoloki samukuko manokino, totaini sipo koloni mo.

⁹ Nosai no mo; Siyoli Nokotani kumoki nokota mo toini auso na amukonoki. Saponi siyoli na fupiniyaimo kolokoki, Siyoli Nokotani saponi mo. Wiyou, siyoliso na kokolokoki. ¹⁰ Na ikoki, “Noiyo kokolokomoiwu. Na pukwaiwu. Imo itouniyaimo na toposasoko wiyononinukuwo. Noko nokolalo kwaiyakinomo, siyoliso moloki soimo, noko nokolalo komaso mo. ¹¹ Lolaimai mo noni mo alu na ki, Toiwini aniyopa nukutaimai. To mo Kolaiso Siyoli, noko no mo Kotoyo no muwokaiki no, Isolilo noko moi fasikoma tumo monoi. Ta noinomo samiyaikiyoinuwomo. ¹² Noino na pa kiyanowo. Moi mo alu mo tunoyo yalokonokai na kiyoinuwomo. Polomokoni sosono pokili poiso toi.” Kumoki nokota mo aino na ikoki.

¹³ Nosai no mo; kumoki noko iyali mo lolai siyaso na ukouniyaika konoki, sipo koloni samukuko nokoni auso, molopoisu na. Wolitononi auso ukouniyaikokuya konokino. Kotoso kisosomiyalokino, na iyamoki, ¹⁴ “Kotoni siyolo na tokaluwaiyalokoni, Kota Kotoni siyolo mo. Asi asi noko nokolalo mo mulu tomokiso soimo, noko nokolalo Kotoyo no tomolokikalo no.” Aino na iyamoki.

Sipo samukuko nokoyo Isiso kiyano aino imo.

¹⁵ Nosai no mo; Kotoni kumoki noko mo kumokiso ifou yoki. Utukaikiyo yokino mo; sipo samukuko noko mo ikuwanokino, “Soiwo, Pitolifimo nokonuso na tonukoni, nonani hani fiyamosi na tokiyanolokino, Koto Siyoliyo no posasoko wiymoko no.”

¹⁶ Nosai no mo; somaiso na nuki. Yusifo koli ikolikalokino, Moiliwoi aluwpoi. Toti yousiso na koka tikino. Alu mo polomokoni pokili poiso tanoki. ¹⁷ Alu ki uwai; nosai no mo, alu aino imo na posasokokino, alu monoi aino imo no kwaikino no, nonani imo na lukasikokino. ¹⁸ Noko nokolalo mani, imo kwaikokino, sipo samukuko nokoyo no ikalokino no. Na mulumoloko manokino. ¹⁹ Ulai Moili mo nonani imo komaso mulumolokokai manoki, tani mulu poiso.

²⁰ Nosai no mo; sipo samukuko noko mo ifou nuki, Kotoni siyolo kaluwaiyalo manokino. Afonimaiso pa kisosomikinoso, totaini molo tiyo yasoi na kikino, imo na kwaimokino, kumoki nokotayo no ikoki no, no monoi no.

Isiso siyolo kaluwai aino imo.

²¹ Nosai no mo; ulo mo nano ti mo uwai; aluni au tuno tokosiyaaimokino mo, tani siyolo mo Isiso na kaluwaiokino. Atinoni nomoli poiso tanowoi muwoi, kumokiso amai na, nomai no kumoki nokotayo kaluwaiya konoki, tani siyolo mo Isiso.

Isiso lotu nu siyoliso kawiyo ti aino imo.

²² Nosai no mo; alu mala nu siso mo uwai; Yusifo noko ti Moiliwoi mo alufa kauokino, Yolusolimo nokonu siyoliso. No mo afonimaiso

muwoi, Musini ami imoyo tiyomuko, atino noko ti alufawoi ititounikaiyano monoi, Kotoni molo timai. No monoi no Koto Siyolini auso kaukino.

23 Ainonani monoi Koto Siyolini imo amiyo tiyomuko, noino,

“Imu alalo mo atino iyaliyo koko mo, nonani alalo mo Noko Siyoliso muwokokainoniwumo.”

24 Alufa mo Koto Siyolini auso kawiyo tikino mo, uo ti utunina tikino. No mani, afonimaiso muwoi, ainonani monoi Koto Siyolini imo amiyo tiyomuko, noino,

“Anomu ti pa akononiwo. Uwofawo, ufoiyo ti mo waliyo.”

25 Ulai noko mo Yolusolimo nokonumai toloki. Tani siyolo mo Simiyo. Molo itouniyaimoso aluwai nokota, lotu aluwai nokota na. Isolilo noko hamukuko nokotaso foumo toloki. Kotoni Mulu Itouniyaimo Nokotayo tani muluso tanoki.

26 Nonani nokotayo toku yasoi posaso wiyononiki, na imoki, “Nono mo somaiso pa kaloiniso. Wiyou, toku Noko Siyolini Kolaisoso kiyoinimo, noko no mo toku no muwokaiki no, Isolilo noko moi fasikomo monoi.” Aino imoki.

27 Nosai no mo; Kotoni Mulu Itouniyaimo Nokotayo noinomo Simiyo mo lotu nuso lotiki.

Lotiki mo; atino apitono noko ti mo alufa Isiso na kawiyo tikino, aniyopa imo amiyo yo unu monoi.

28 Nosai no mo; kawiyo tikino mo; Simiyo mo alufa na kausiwaisoki, Kotoni siyolo kaluwaiyaloki, noino na imoki,

29 “Siyoli Nokota, toku no imonokaikini no, motu yasoi na tumo. Lolai mo kalomonu mo waliyo. Nani mi anononi nokota yoso

na pimono taikiyo, mulu tomokiso tano monoi. ³⁰ Asani molo tiyo yasoi na ki, samiyaikiyo kiyo nokotaso. ³¹ Aino na yokaikini, noko nokolalo komasoyo ki monoi. ³² Saponi siyoli komiyai na. Noko nokonu nokoso fupiniyaimo kolokaloimo, toi saino monoi. Sainakinomo, nani Isolilo noko moini siyolo siyolo kolal-imokoinomo.”

Simiyo mo ainoso na imoki, Kotoso.

³³ Nosai no mo; atino apitono mo mulumoloko manokino. Simiyoyo no posasoko unuki no, nonani monoi na mulumoloko manokino. ³⁴ Mulumoloko manokino mo; nosai no Simiyo mo ikoki, “Kotoyo na tofasinuwo.” Nosai no aluni atino Moiliso na isoki, “Na pukwai, nani alu ni mo Kotoyo yasoi muwokaiki. Ta noinomo Isolilo noko siyai usukunalo konoimo, mulumolo luwai somiso monoi. Siyaisu mo pa usukunalo konoiso, Kotoni moloso na aluwaiyoinomo. Noko nokolaloni molo timai na toloimo, Kotoni mulu wiyyotiyimo. Ubai noko molopoiyo imo kulaliyoinomo. ³⁵ No monoi no totani molo timai noko nokolaloni mulu na fiyamosokoimo. Nokoyo uwokaiyakinomo, wiyyou, nono mo mulu na kaloinimo, muwo sopoyo komiyai tukoliyonoinimo.” Simiyo mo aino na isoki, Moiliso.

³⁶ Kotoni mulu lukasiko nukonu mani, na tolosoki, tani siyolo mo Ana, Fanuwiloni atoki, Asaini alisaimi. To mo noniya wai yasoi. Toku mo noko na auki. Noko kwamimai mo aisamu nano siya saso tolosoki. ³⁷ Nosai no noko mo kaloki, yau. Sawi toloso manoki tolosa manoki

toloso manoki, ainoso tani aisamu mo 84. Lotu nuso pa utukaimo manokiso, Kotowoi aumoifaso toloso mulu siyoli yoki. Koloni au au potolosmosiki, Kotowoi polukaso manoki. No monoi no pomolokimo manoki, Kotoso, ulo ulo amoloki amoloki.

³⁸ Simiyoyo alufa komo tolmai to mani, tu mosoki, Kotoso na imoki, "Wafisu." Nosai no mo, alufa aino imo polukasikalomosiki, Yolusolimo noko nokolalo siyaiso. Kotoso no foumo siki no, ifou koliso monoi, toiso posaso wiyotiyalo manoki.

Yusifo koli Nasolito nokonuso ifou nu aino imo.

³⁹ Noko Siyolini imo amiyo komaso yo uwai; ulai nosai no mo Kalili asiso ifou nuki, totini nukutaiso, Nasolitoso.

⁴⁰ Nosai no mo; alu mo komu mo puwoso puwoso puwoso; alu itouniyaimo na. Mulu mo iwoi saso. Kotoni amiyo na pofasi manoki.

Alu sokumai lotu nu siyoliso mano aino imo.

⁴¹ Isisoni atino apitono noko ti mo aisamu siyasonuso pomanomosikino, Yolusolimo nokonu siyoliso. Pasowa koloni wasi popomai pomanomosikino.

⁴² Isiso mo siyoli sowiyafa, aisamu mo 12, nosai no mo; to mani, nonani aniyopa moloso aluwaiki, atino apitono noko tiso na aluwaikoki, Yolusolimo nokonu siyoliso.

⁴³ Nosai no mo; koloni wasi popo mo uwai; ifou manokino. Ulai Isiso alu soku, to mo ifou manowoi muwoi, Yolusolimoso amai na toloki. Atino apitono noko ti mo sai muwoi. Piyomukino, "Na taluwaimokowo." ⁴⁴ Kiwoi

muwoi, piyomukino, “Noko nokolalo siyaiso taluwaikalowo.” No monoi no ulo siyamai manalokino. Ulai kiwoi muwoi. Nosai no moloso ikoliyalokino. Siyokutono iyaliwoi nako siyamai nokowoi, toini auso ikoliyalokino. ⁴⁵ Ikoliyalokino ikoliyalokino, ulai kiwoi muwoi. Yolusolimo nokonuso ifou manokino, na ikoliyalokino. ⁴⁶ Na ikoliyalo manokino. Nosai no amoloki tiwoi mo uwai; na kiya tumokino, lotu nu siyoli poiso yousikainoso, aiyoloko noko sisiyolini mulumai yousikainoso. Imo kwaiko yousiki, na utolukaloki. ⁴⁷ Noko nokolaloyo tani imo kwaimokino mo, na kufaukoki, “Sai siyoli no moloi ano, woi, imo no fowako no?” ⁴⁸ Toti mo kikino mo, toti mani, na kufaukoki. Atinoyo mo na imoki, “Yani alu, nono no koti no hani monoi uwomokoni? Apono koti mo mulu mo yau yau, nono ikoli manonoki mo.” ⁴⁹ Ulai na fowakoki, “Hani monoi ikolimonalo manonuwo? Moti mo sai pakoso, yo mo Apouni nuso niya tiyousikaino.” ⁵⁰ Ulai toti mo sai muwoi, imo folosai imo mo, nonani imo no ikoki mo.

⁵¹ Ulai nosai no mo; ifou na aluwaikoki, Nasolito nokonuso. Totini imo saiso saiso puk-waikomosiki. Atinosu mo nonani haninoi na mulumolokokaiki, tani mulu poiso.

⁵² Nosai no mo; Isiso mo komu puwoso puwoso; siyoli yasoi. Tani mulu mani, iwoi na, sai siyoli pano manoki. Kotowoi noko nokolalowoi mani, pomolokimo manokino.

*Iyono iwoso uluwako nokota aino imo.
(Matiyu 3:1-12; Mako 1:2-8; Iyono 1:19-28)*

1-2 Lomo nokota siyoli Sisi Taipiliyayo samukukomai, asi asiso aisamu 15 posamukuko manoki, nosai no mo; Kotoyo Iyonoso na imo taikiyoki, tani imo lukasikalo monoi. Komano nokota Ponatiya Pailatoyo Yutiya asi samuku fasi toloki. Komano nokota siyoli Hiloyo Kalili asi samuku fasi toloki. Auwatono Filipo mani, komano nokota siyoli, Ituliya asiwoi Tolakunaiti asiwoi samukuko fasi toloki. Laisaniyayo Apilini asi samuku fasi toloki. Anaso noko ti Kaiyofawoi, totiyo lotu samukuko noko sisiyoli ti tolokino. Nomai no mo, Sokolaiyani awitono Iyono mo nu somiso asiso toloki. Tolo manoki mo, Kotoyo na imo taikiyoki, tani imo lukasikalo monoi.

3 No monoi no mo, Yotano iwo aumoifaso manoki, nonani asimai liyaiyaloki. Kotoni imo lukasikaloki, noko nokolaloso, na ikoki, “Mulu na palosokomowo. Alosokomakinuwomo, iwoso uluwakomoikuwomo, Kotoso muwokomokainoni monoi. No monoi no molo koiyau monoi imo mo futo.” Aino na ikaloki. **4** Ainonani monoi Kotoni mulu lukasiko nokota Aisaiyayo na kumokaiki, pukoso, noino,

“Nokoyo imo siyoliso yomoimo, nu somiso asimai. Na iko toloimo, “Molo koiyauso na putukaimowo, molo itouniyaimoso na pa aluwaiwo. Noko Siyoli mo tumoimo. Na pofoumowo. **5** Tani molo mo itouniyaimo saso. Mukuwoli moloso amimoimo. Yu sisiyoli molo mo ki molo komiyai na soimo. Yu lolofa molo mani, tomoso na soimo.

Molo mo kolukuwa kolukuwa, nosai no mo fou foukoimo. Molo mo tomoki saso, nosai no folofoliyafoumoimo. ⁶ Nosai no mo, noko komaso nokoyo samiyaikiyo kiyo nokotaso kiyoinomo, Kotoyo no imo taikiyaki no.”

Aisaiyayo aino na kumokaiki.

⁷ Noko nokolalo molopoi ti liyai manoki ti liyai manoki ti liyai manoki, Iyonoyo iwoso uluwako monoi, noko nokolalo molopoi. Na ikoki, “Hani monoi tulolonuwo? Nuwo komiyai louwa tulolonuwo, ta monoi. Noiyo no imokinuwo, ulolo no? Kotoyo mulu atolokomo unu monoi ulai hani monoi tulolonuwo? ⁸ Noko mo mulu alosimo uwai, molo itouniyaimoso na aluwaiyumo. Moiyosu mo pomulumolokonuwo, “Mulu alosokomomoko mo wiyou tiyamonoki.” Piyamonuwo, “Koini aniyopa mo Apolofamo, no monoi no Kotoyo mo pa amiyai kiyomokoisowo.” Ulai ya timonukuwo, aino muwoi. Molo koiyauso aluwaiyakinuwomo, na amiyaikiyoinuwomo, Apolofamoni alalo siyai mo tomokiso ufosikoimo, moi kwalomai monoi. ⁹ Muwo mo a folomai mo na totolokaino. A komaso a mo a wamo si somiso mo, iko taikiyimo, taso na fofoukoimo.” Siyokawi imo aino na ikoki.

¹⁰ Nosai no mo; noko nokolalo mo utolumalokino, “Koi no moloi tiyonoki, woi?” ¹¹ Noino na fowakoki, “Noko mo pau tuno tiwoi nokota, siya mo afonimai nokotaso anoninumo. Koloni mani, noinosa nali no.”

¹² Takiso muwoni i noko mani, iwoso uluwako monoi tiki. Iyonoso na imokino, “Aiyoloko-

momoko nokota, koi no moloi tiyonoki, woi?”
¹³ Ikoki, “Komanoyo no timonuwo no, noinoso na pa i manowo, muwoni sisiyoli noiyo i watiyoiwo, noko nokolaloso mo.”

¹⁴ Nosai no mo; polimano noko mo imokino, “Koi no moloi tiyonoki?” Na ikoki, “Nokoso noiyo uwokoiwo, muwoni iwaiko monoi mo. Noiyo faumi ifoluwai ukoiwo. Momaini mi ano foli muwoni mo koma na.”

¹⁵ Nosai no mo; noko nokolalo mo mulu auwonoulu liyaiki, mulumolokalokino, iyamoki, “Nakomo Iyono mo Kolaiso na, noko no mo Kotoyo muwokaiki, Isolilo noko koi fasimoko monoi.”

¹⁶ Ulai Iyono mo na ikoki, “Yo mo iwoso tuluwakomonukuwo. Namolisai noko siya mo na tumoimo. Tani ami mo siyoli. Yani ami mo koufasu. Yo no moloi fasi monoi? To mo Kotoni Mulu Itouniyaimo Nokotaso na imo taikiyoimo, momaini mulu poiso. Ta komiyai fofouko taikiyoimo, momaini mulu kopokoiyau mo. No monoi nosu muwokomo kaininoinuwomo. ¹⁷ Totani sawolo nainomai na tokomi toliso, paluwa tuo u iyouwalo monoi. No monoi no fulomuyo mo kukumo ufosifoliyafoumoimo, paluwa u ititounisu mo ifou salo kono liyaiyoimo. Nosai no mo; no mo uwai; totani paluwa u ititouni mo isikokaiyoimo, totani nuso. Kukumo mo taso utoimo, aniyopa poi poi taso.” ¹⁸ Iyono mo aino na ikoki. Ainoso ainoso pikikomosiki. Imo itouniyaimo posasoko wiyyotimosiki, noko nokolaloso.

Hiloyo Iyono kalopulo nuso kiyokai aino imo.

19 Ulai Iyono mo komano nokota siyoli Hiloso ikimoki, auwatononi noni Hilotiya foli monoi. Hani hani kopokoiyau foli monoi mani, ikimoki. **20** Wiyou, Hilo mo molo kopokoiyau aluwaiko nokota nali. Iyono mo ikimoki mo; siya hani mani, yoki, ikimo foli monoi kalopulo nuso na kiyokaiki.

*Iyonoyo Isisoso iwoso uluwa aino imo.
(Matiyu 3:13-17; Mako 1:9-11)*

21 Hiloyo Iyonoso kalopulo nuso kiyo somisomai Iyono mo noko nokolalo molopoi iwoso puluwako manoki. Isiso mani, na uluwaki, muwokai monoi. Iwoso uluwa uwai; Isiso mo Kotowoi imo lukaso tola yoki, nomai no mo kumoki mo na poliyaliyaiki. **22** Kotoni Mulu Itouniyaimo Nokota mo na amukonoki. Anomu komiyai amukonoso na kwaiki, tani auso amukonoso. Kumokisai ko na mo koloma konoki, na yomuki, “Nono mo yani alu na. Yo mo nono mulu mo siyoli. Yani mulu mo waliyo, nono monoi mo.”

*Isisoni aniyopatono iyali aino imo.
(Matiyu 1:1-17)*

23 Nosai no mo; Isiso mo totawoi misu na anoki. Tani aisamu mo 30. Noko nokolaloyo piyamoki, Yusifoni awitonowo.

Yusifo mo Hilaini awitono.

24 Hilai mo Motatoni awitono.

Motato mo Liwaini awitono.

Liwai mo Milikaini awitono.

Milikai mo Yanoini awitono.

Yanoi mo Yusifoni awitono.

25 Yusifo mo Matotiyasoni awitono.

Matotiyaso mo Aimosoni awitono.

Aimoso mo Nafumoni awitono.
Nafumo mo Isolaini awitono.
Isolai mo Nakaini awitono.
²⁶ Nakai mo Matoni awitono.
Mato mo Matotiyasoni awitono.
Matotiyaso mo Soimini awitono.
Soimi mo Yusikoni awitono.
Yusiko mo Yotani awitono.
²⁷ Yota mo Yuwanoni awitono.
Yuwano mo Lisani awitono.
Lisa mo Silapopiloni awitono.
Silapopilo mo Siyalotiyaloni awitono.
Siyalotiyalo mo Nilaini awitono.
²⁸ Nilai mo Milikaini awitono.
Milikai mo Ataini awitono.
Atai mo Kusamoni awitono.
Kusamo mo Ilomotamoni awitono.
Ilomotamo mo Ilani awitono.
²⁹ Ila mo Yosuwani awitono.
Yosuwa mo Iliyosoni awitono.
Iliyoso mo Yulimoni awitono.
Yulimo mo Motatoni awitono.
Motato mo Liwaini awitono.
³⁰ Liwai mo Simiyoni awitono.
Simiyo mo Yutoni awitono.
Yuto mo Yusifoni awitono.
Yusifo mo Yunamoni awitono.
Yunamo mo Iliyakimoni awitono.
³¹ Iliyakimo mo Miliyani awitono.
Miliya mo Minani awitono.
Mina mo Matotani awitono.
Matota mo Natanoni awitono.
Natano mo Toiwini awitono.
³² Toowi mo Yasini awitono.
Yasi mo Opoitonni awitono.
Opoito mo Puwasoni awitono.

Puwaso mo Salomononi awitono.
 Salomono mo Naslononi awitono.
³³ Naslononi mo Aminotaponi awitono.
 Aminotapo mo Atominoni awitono.
 Atomino mo Anaini awitono.
 Anai mo Hisolunoni awitono.
 Hisoluno mo Pilisoni awitono.
 Piliso mo Yutoni awitono.
³⁴ Yuto mo Yokoponi awitono.
 Yokopo mo Isakoni awitono.
 Isako mo Apolofamoni awitono.
 Apolofamo mo Tilani awitono.
 Tila mo Nafoloni awitono.
³⁵ Nafolo mo Silukoni awitono.
 Siluko mo Liyuni awitono.
 Liyu mo Pilikini awitono.
 Piliki mo Iponi awitono.
 Ipo mo Silani awitono.
³⁶ Sila mo Koinanoni awitono.
 Koinano mo Afakosani awitono.
 Afakosa mo Siyoimoni awitono.
 Siyoimo mo Nowani awitono.
 Nowa mo Lamikoni awitono.
³⁷ Lamiko mo Mitusilani awitono.
 Mitusila mo Inokoni awitono.
 Inoko mo Yalitoni awitono.
 Yalito mo Mohalolini awitono.
 Mohaloli mo Kinanoni awitono.
³⁸ Kinano mo Inoni awitono.
 Ino mo Sitoni awitono.
 Sito mo Atamoni awitono.
 Atamo mo Kotoni awitono.

4

Sokolo Nokota Wai aino imo, Isisoso louwa aini

ifoluwaiya tumoki.

(*Matiyu 4:1-11; Mako 1:12-13*)

¹ Isisoni mulu mo ami saso, Kotoni Mulu Itouniyaimo Nokotayo amimokaiki. Yotano iwoso utukaimoki, ifou manoki. Manoki manoki manoki; nosai no mo, Kotoni Mulu Itouniyaimo Nokotayo na kalumaniki. Nu somiso asiso na kalumaniyaloki. ² Ulo ulo amoloki amoloki 40 mo nosoni tolokainoki. Tolokainoki mo, Sokolo Nokota Waiyo louwa paini ifoluwaiya tumomosiki.

No tolo manoki mo, Isiso mo nowoi muwoi, nosai no tiyawoiso toloki. ³ Nosai no Sokolo Nokota Wai mo ima tumoki, na imoki, “Nono mo Kotoni awitono mo, na piyomu, tomoki ni mo tuo komiyai wiyonumo.”

⁴ Isiso mo na fowaki, “Kotoni puko imo na tiyomuko,

“Tuo saso mo wiyou, noko mo pakoso si itouniyaimoiso.”

⁵ Nosai no mo; Sokolo Nokota Waiyo kawiyo yoki, yu nukutaiso. Lolai siyaso na ku wiyononi taikiyoki, asi asi mo woiso ku tolono liyai.

⁶ Isisos na imoki, “Asi asi komaso ya na niyoiximo, asayo noinomo nani nasu wosuwoimai soimo. Wiyou, asi asi ititouni nali. Ni hani hani komaso mo yaninoi nali. Yo mo nokoso ni mulu monoi yakimo, na niyoimo. ⁷ Losiyaiko unumonakinimo, komaso ni ku si liyai no, no mo nani nali no, nonayo imonakinimo, “Asani noko siyoli.”

⁸ Nosai no mo; Isiso mo na imoki, “Kotoni puko imo mo na tiyomuko,

“Koto mo nani Noko Siyoli. Totasosu na pa molokimomoi, tani mi na pa anomoi.”
Aino na tiyomukokai, puko imo mo.”

⁹ Nosai no mo; Sokolo Nokota Waiyo mo kawiyo tiki, Yolusolimo nokonu siyoliso. Lotu nu siyoli nu komumai na kawiyo yoki, na imoki, “Nono mo Kotoni awitono mo, isaino na pofolamo. ¹⁰ Ulai afonimaiso? Kotoni puko imoyo na tiyomuko,

“Koto mo tani kumoki nokoso iko taikiyoimo, “Na pofasiya konowo. Atiyaiso na posamuku itouniyaima konowo.”

¹¹ Ninoino mani, na tiyomuko,

“Totaini nainomai komikaiyoinimo. Tomokimai pa kitolomoiniso.”

¹² Ulai Isiso mo na fowaki, “Kotoni imo mo noinoso na,

“Nani Kotoso noiyo imo kiyoi. To mo nani Noko Siyoli.”

¹³ Sokolo Nokota Wai mo aini ifoluwaiyalo uwai; nosai no mo Isisosu utukaimoki, mulu-molokoki, “Awi, amuwoi tinoso ulai aini ifoluwai kiyoimo.”

*Isisoyo Kalili asisai mi auwoniyou aino imo.
(Matiyu 4:12-17; Mako 1:14-15)*

¹⁴ Nosai no mo; Kotoni Mulu Itouniyaimo Nokotani amimai ifou manoki, Isiso mo, Kalili asiso. To tumo monoi aino imo na kolo kolomo liyaiki, Kalili asi komaso mo. ¹⁵ Saiso saiso paiyolokalo manoki, lotu nu lolofa poiso. Tani siyoloso kaluwaiyalokino, noko nokolalo komaso mo.

Nasolito nokoyo Isisoso namoliyo alosimo aino imo.

(Matiyu 13:53-58; Mako 6:1-6)

¹⁶ Nosai no mo; Isiso mo Nasolito nokonuso manoki, alumai no toloki no, nosoni na. Mi fou fouko ulomai lotu nufa poiso lotiki. Saiso saiso aino piyemosiki, no monoi no. Na tolokaina tiki, Kotoni puko imo lukasiko tola tiki. ¹⁷ Nosai no Aisaiyayo kulu puko akononikino, Kotoni mulu lukasiko nokotayo kulu puko mo. Pokomosikoki mo, imoso kokoki, no tiyomuko no, noinio,

¹⁸ “Noko Siyolini Mulu Itouniyaimo Nokotayo mulu tamimomono. Noko Siyoli mo na muwokaimonoki, imo itouniyaimo lukasikalo monoi, hani hani sonosoni somiso nokoso. Na imono taikiyoki, samiyaikiyo imo posaso wiyoti monoi, kalopulo komiyai si noko nokolaloso. Molo kau kau noko mani, na foinalikoinomo. Hani haniyo uwoko noko mani, na samiyaikiyoinomo. ¹⁹ Na imono taikiyoki, posasoko monoi, Noko Siyoliyo noko nokolalo fasika tumo monoi.”

Aino tiyomuko.

²⁰ Isiso mo nonani imo lukasiko uwai; nosai no mo, puko ufiyaikoki, ifou akononiki, lotu nu samuku nokotaso. Na yousa konoki. Amiso na kwai siki, lotu nufaso si noko komasoyo.

²¹ Nosai no mo; na ikoki, “Lolai mo Kotoni imo ni mo motu na fiyamosi. Imo mo yasoi kwainuwo.”

²² Ikoki mo; noko nokolalo mo iyamo unukino, noko itouniyaimo. Mulumoloko manokino, tani

imo mo ulukukumoso, no monoi no. Na iyamoki, “Moloi woi? Yusifoni awitono, woi?”

²³ Nosai no mo; Isiso mo na ikoki, “Nakomo siyokawi imo imonoinuwomo, noino, “Woli tokota, nona amu na pitouniyaimokai.” Nakomo imo folosai mani, imonoinuwomo, noino, “Kopanaumo nokonumai mulu ifolaluwawoi mi anomosi imo koloma tumoki. Tomoso na pa yo, nani asimai ni mo.”

²⁴ Nosai no ulai na ikoki, “Motuwa na timonukuwo. Kotoni mulu lukasiko nokotaso pa tokisosominoso, nokonu tomoso nokoyo. ²⁵ Imo motu na timonukuwo. Kotoni mulu lukasiko nokota Ilaiya tolomai susawi nokolalo molopoi si liyaiki, Isolilo asimai. Ulai sa mo ufiyaimokaiki, pa potumo manokiso. aisamu mo tauwoi, amu mo toufowoi. No monoi no isini aliyoli mo auwonouluwoi muwoi, samo samokokaiki. Tiya siyoli puwoko manoki, Isolilo noko nokolalo komaso mo. ²⁶ Ulai Isolilo sawi nukonu fasiso monoi Ilaiya mo Kotoyo pa imo taikiyokiso. Salifato sawi nukonu fasiso monoi na imo taikiyoki, noko nokonu nukonu Saito asimai no tolosoki no, to fasiso monoi imo taikiyoki. ²⁷ Kotoni mulu lukasiko nokota Ilaisa tolomai mani, ainoso na. Uluoyo uwokaikokai noko molopoi si liyaiki, Isolilo asimai. Ulai toi mulumai noko tolosuwakowoi muwoi, uluo uwokaikokai mo amai. Noko nokonu nokota saso tolosuwaki, Namano mo, Siliya nokota na.” Isiso mo aino na ikoki.

²⁸ Nosai no mo; mulu atolokoki. Lotu nufa poiso si noko komaso noko mo nonani imo kwaimokino mo, mulu siyoliso na atolokomo unukino, ta topi. ²⁹ Auwonouluki,

na amiyaikiyokino, asiyofoloso. Nokonu asiyofoloso fu kiyokino. Nokonu mo yu nukutaiso you tanokainoki. Yu koliso kiyokino. Na louwa fakukiyokino. ³⁰ Ulai noko nokolalo ukouniyaikokai mulumai manoki, na utukaikoki. Yasoi.

*Isisoyo popuwa koiyau amiyaikiyo aino imo.
(Mako 1:21-28)*

³¹ Nosai no mo; Kopanaumo nokonuso amukonoki, Kalili asimai. Amukonoki mo; nosai no mi fou fouko ulomai noko nokolaloso aiyoloka tiki. ³² Na kufaukoki, totayo aiyoloko monoi. Moloi monoi woi? Isiso mo mulu ifolaluwawoi nali no, no monoi no aiyoloko itouniyaimoki.

³³ Popuwa koiyauyu uwokaikai nokota mo nosoni yousikainoki, lotu nu poiso. Nosai no mo siyoliso na yomaloki, Isisoso na imoki, ³⁴ “Oi, Isiso, Nasolito nokota, hani monoi totumo unumokoni? Hani monoi tuwokaimoka tumoni? Yo mo sai, nono mo Kotoyo imo taikiyo nokota nali.” ³⁵ Ulai na ikimoki, “Wosu woso, nokoni auso na putukaimo.”

Imoki mo; noko mo popuwayo fakukiyo taikiyoki, asiso usukunoki, noko nokolaloni molo timai. Ulai uwokaiwoi muwoi, tani auso na utukaimoki. ³⁶ Wiyouwa wiyou, noko nokolalo mo na mulumoloko manokino, totai amu na ikuwanalokino, “Hani imo, woi? Wiyouwa wiyou, ami mo siyoli, to mo. Popuwa kopokoiyauso iko mo, na utukaimono.” ³⁷ Nosai no Isiso aino imo kolo kolomo liyaiki, ninani asi asi komaso noko nokolaloni auso.

Isisoyo Saimo Pitani amokitono itouniyaisokai aino imo.

(*Matiyu 8:14-15; Mako 1:29-31*)

³⁸ Nosai no mo; Isiso mo yasoi, lotu nufasai lofuki. Saimoni nuso manoki, na lotiki.

Saimoni amokitono mo ai na potasoki, au momono siyoli na. No monoi no Isisoso na imokino, “Na pofasisa tumo.”

³⁹ Nosai no mo; aumoifa tola tumoki, imo amiyo ai mo tolosuwasoki, au momono mo futo. Lolai siyaso auwonisiyouki, koloni ta na notiki.

Isisoyo ai ai noko ititounikai aino imo.

(*Matiyu 8:16-17; Mako 1:32-34*)

⁴⁰ Nosai no mo; ulo mo ku pokи, hani hani ai ai noko mo Isisoni auso kiyokoma tumo liyaikino, siyokutono iyaliyo. Nainoyo kulolaloki mo, na ititounikaiyaloki. ⁴¹ Popuwawoi noko mani, ititounikaiki, noko nokolalo molopoi. Popuwa iyaliyo utukaikalokino mo, siyoliso imalokino, “Nono mo Kotoni awitono.” Ulai Isiso mo alukikoki, na ikikoki, “Wosu woso, yani siyolo noiyo kaluwai wiyyotiyaloiwo.” Toi mo sai, ni mo Kolaiso, noko no mo Kotoyo muwokaiki, Isolilo noko fasiko monoi.

Isisoyo nokonu nokonuso liyai aino imo.

(*Mako 1:35-39*)

⁴² Amuwoisai posasi Isiso mo auwonisyouki, nokonuso utukaimoki, noko somiso asiso manoki. Noko nokolaloyo ikoliyalokino, na kiya tumokino. Utukaiko monoi louwa alukimokino.

⁴³ Ulai na ikoki, “Yo mo Kotoni imo itouniyaimo na toposasokalomoi, Kotoyo moi samukukomo monoi aino imo. Nokonu nokonuso mani,

toposasoko wiyotiyalo. Nonani mi ano monoi na imono taikiyoki, Kotoyo mo.”

⁴⁴ Nosai no mo; imo polukasika timosiki, lotu nu lolofa poiso, Yutiya asimai.

5

Isisoyo Saimo Pita iyali aliyonikalomano aino imo, totaso aluwai monoi.

(Matiyu 4:18-22; Mako 1:16-20)

¹ Nosai no mo; iwo toku iloso toloki, Kinsали iwo toku ilomai. Isiso mo Kotoni imo lukasiko toloki. Wiyou, noko molopoiyo tani auso fiyokaimo siki, Kotoni imo kwaimo monoi.

² Imo lukasiko tolo manoki mo, ayou tiso kokoki, upoimai takoso. La i nokosu mo ayou tiso utukaikokino, la imo uluwakanokino. ³ Nosai no mo, ayouso folamiyo tiki, Saimoni ayouso. Na imoki, Saimoso, “Upoisai putukaimiyonofamo.” Ayouso yousikaina konoki, noko nokolaloso na aiyolokoki.

⁴ Imo lukasiko uwai; nosai no mo Saimoso na imoki, “Iwo utaimai na palomoi. La imo na pokukiyoko taikiyo, la i monoi.” ⁵ Na imoki, Saimoyo, “Noko Siyoli, amoloki siyoli kukiyoko taikiyalo manonoki, ainoso posasi. Mi mo siyoli, ulai la mo iwoi muwoi. Nonayosu timononi mo, waliyo na tokukiyoko.” ⁶ No monoi no la imo kukiyokokino. Kukiyokokino mo; wiyou, la molopoi na ikino, molopoi nali. La imo poliyaliyaikaloki. ⁷ Siyokutono iyaliso aliyonikalokino, ayou siya nokoso, la i fasika tumo monoi. Tiki mo; wiyouwa wiyou, ayou ti poiso isikokaiyalokino, ko kowaso, la molopoi

molopoi. Na louwa alotolokoki, ayou ti no mo. ⁸ Saimo Pita mo ainoso kokoki mo, Isisoni au-mai losiyaikanoki, na imoki, “Noko Siyoli, na putukaimono. Yo mo molo koiyauso aluwai nokota.” ⁹ Aino imoki, ulai afonimaiso? Na mulumoloko manokino, Saimo iyali mo, la molopoi i monoi. ¹⁰ Sipitini awitono noko ti mani, kufaukoki, Yamisowoi Iyonowoi, Saimoni siyokutono noko ti. Ulai Isiso mo Saimoso na imoki, “Noiyo kokolomoi. Lolai mo laso tini. Noinoso na, noko nokolaloso na kolisaloinimo, Kotoni auso ti monoi.”

¹¹ Imoki mo; nosai no mo; ayou ti koki ilo-manokino, upoiso, hani hani komaso utukaikiy-oukino, Isisos na aluwaikino.

Isisoyo uluo uwokaikai nokota itouniyaimokai aino imo.

(Matiyu 8:1-4; Mako 1:40-45)

¹² Nosai no mo; nokonu siya mo tola tumoki. Uluoyo uwokaikai nokota mo na tolokainoki, au mo uluo saso. Isiso tumoso kwaiki mo, na ukuwoli tana konoki, na imaloki, “Noko Siyoli, yo no waliyo titouniyaimomononi?”

¹³ Nosai no mo; Isiso mo nainoyo na akaikomoki, na imoki, “Yo mo waliyo na tiyomu, noko itouniyaimo na totoloni.” Imoki mo; lolai siyasu uluo mo na kokamokoki. ¹⁴ Amiso ikimoki, “Noinaninoi aino imo noiyo ikaloi. Nani au mo lotu samukuko nokotaso na powiyononinano. Kotoso pakononinano, nonani hani mo toku Musiyo no yomuki no. No monoi no noko mo sai, nani uluo mo kokamokokai, noko itouniyaimo na totoloni.” ¹⁵ Ulai Isisoyo noko ititounikai aino

imo maliyaliyaloki, nokonu nokonuso. No monoi no mo noko nokolalo molopoioyo imo kwaima tumo liyaikino, ai ai ititounikai monoi ti liyaiki. Noko molopoi, wiyou nali no. ¹⁶ Isisosu mo noko somiso asiso pomanomosiki, Kotowoi imo polukaso nimosiki.

*Naino fona nomolikomokai nokota
itouniyaimokai aino imo.
(Matiyu 9:1-8; Mako 2:1-12)*

¹⁷ Nosai no mo; Isiso mo ulo siyamai aiyoloko toloki, noko nokolaloso. Nokotalo iyali mani, siki, Falisi moloso aluwai nokowoi Musini imo aiyoloko nokowoi. Toi mo ti liyaiki, Kalili asisaiwoi Yutiya asisaiwoi Yolusolimo nokonu siyolisaiwoi ti liyaiki, sa tumoki. Isiso mo Noko Siyolini amiwoi toloki, ai ai noko ititounikai monoi.

¹⁸ Nosai no mo; noko siyai mo naino fona nomolikomokai nokota mo molo tokosimai na sokuniyo tumokino. Nu poiso louwa kiya tikino, Isisoni aumai akai monoi. ¹⁹ Ulai itu loti mo noko nokolalo saso. Ulai moloi kiya ti monoi, Isisoni auso no? No monoi no nu komu tofuso na yoki, kolaliyai molosai. Nu komu mulumai na ulalalo konokino. Isiso mo woiso ku toloki. Nu komu ulalo uwai; naino fona nomoli nokota mo molosai ku kiyalo konokino, molo tokosimai. Noko nokolaloni au mulumai wosu woso ku kiyalo konokino, Isisoni fokutonomai na akaiyalo konokino. ²⁰ Akaiyalo konokino mo; Isiso mo toini mulu poiso kokoki, totaso mulumolo luwaiso. No monoi no nomolikomokai nokotaso na imoki, “Woli, yo mo imo mo futo, nani molo koiyau monoi imo mo.”

²¹ Ulai nokotalo iyali mo totai amu imo lukasikuwanokino. Musini imo sai sisiyoli nokowoi Falisi moloso aluwai nokowoi, totai amu imo lukasikuwanokino, na iyamoki, “Ni no noi, woi, Koto Siyoliso ni talisiyoli no? Ulai noko siyayo no mulu koiyau no moloi afoliwai monoi? Koto saso mo sai, mulu kopokoiyau saloso monoi.”

²² Isiso mo toini mulu mo sai, na ikoki, “Hani monoi tomulumolokonuwo? ²³ Yo mo nokoso mulu koiyau afoliwai monoi imo mo, moiyo pimononuwo, “Topokoniwo.” Ulai ya imakimo, “Pauwonyou, na poliyaiyalo,” nosai no moloi imono monoi topokoni? ²⁴ Asi asi noko nokolaloni noko siyoli nokota yo mo mulu ifolaluwawoi nali, mulu kopokoiyau saloso uwoko ami mo yapoli, yo mo. Ya towiyononinukuwo, moiyo saino monoi.” Ikoki mo; naino fona nomolikomokai nokotaso na imoki, “Na timonoki, pauwonyou, nani molo tokosi palomako, nuso na pomoi” Aino na imoki, tani ami mo noko nokolaloso wiyoti monoi, mulu kopokoiyau saloso uwoko ami mo.

²⁵ No monoi no mo, lolai siyaso noko nokolaloni molo timai mo na auwoniyouki, nomolikomokai nokota mo. Totani tano molo tokosiwoi na sokunalomakoki, nuso na manoki. Manoki mo, Kotoni siyoloso na kaluwaiyaloki. ²⁶ Kufaukaloki, noko nokolalo mo, Kotoni siyoloso kaluwaiyalokino. Kokolo mulu saso, na iyamoki, “Lolai mo moi mo folo na kikoni.”

Liwai aliyoniyalomano aino imo, Isisoso aluwai monoi.

(Matiyu 9:9-13; Mako 2:13-17)

²⁷ Nosai no mo; Isiso mo manoki manoki, takiso muwoni i nokotaso na kiya tumoki, takiso nuso yousikainoso. Tani siyolo mo Liwai. Na imoki, “Kuku, yoso na paluwaimono.” ²⁸ Imoki mo; hani hani komaso utukaikiyouki, na amufuki, Isisoso na aluwaiki.

²⁹ Nosai no mo; Liwai mo koloni wasi monoi foumanoki, Isisoso no ni monoi, totani nuso. Takiso muwoni i noko kopokoiyau noko molopoiwoi noko siyaiwoi no fasika tumokino.

³⁰ Ulai nokotalo iyali mo amuwaso aliya tumokino. Falisi moloso aluwai nokowoi toini sai sisiyoli nokowoi, Musini imo sai na, toi mo amuwaso. Isisoni siyokutono iyali iso ikokino, “Hani monoi tono fasikonuwo, takiso muwoni i noko kopokoiyauwoi molo koiyauso aluwai nokowoiso no?”

³¹ Nosai no mo; Isiso mo na fowakoki, “Ai ai somiso noko mo tokotani auso pa tonumoiso. Wiyou. Ai ai noko saso na tonumoi, tani auso mo. ³² Yo no noko ititouni nokoni mulu alošoko monoi tumo noiyo? Noko kopokoiyau nokoni mulu alošoko monoi na tumo.”

Tokumi molowoi tonofalo molowoi tomasiko somiso aino imo.

(Matiyu 9:14-17; Mako 2:18-22)

³³ Nosai no mo; noko sisiyoli mo Isisoso na imokino, “Iyononi siyokutono iyali mo koloni au au tosimosino, Kotowoi imo lukaso mano monoi. Falisi nokoni siyokutono iyali mani, tomoso na. Nani siyokuno iyalisu mo aino muwoi, na tonoko manono.”

³⁴ Nosai no mo; Isiso mo na ikoki, “Toi mo noni kauso nokotani siyokutono iyali komiyai.

Tolo fasikomaiso, nomai no koloni wasi popo na totoi. Koloni au au no moloi si monoi? Tolo fasikomaiso koloni au au pa tosiso. ³⁵ Ulai namolimai mo nonani nokota mo noko siyaiyo komi kausiyakinomo, siyokutono iyalini aumai mo uwofa toloimo, nomai no koloni au au na soimo.” Aino na ikoki, Isiso mo.

³⁶ Siyokawi imo ti monoi na ikoki, “Tuno tonufuwaso no moloi tokosano monoi, toku mi tunoso moloi topolimo monoi? Aino piyo mo, tuno tonufuwa mo na puwokai. Nonani tuno tonofalo tokosanofa monoi mani, no mo tomoso muwoi, tokumi tuno komiyai muwoi, fofamo.

³⁷ Ninoino mani, nokoyo pa tiyomoiso, molo wamo ito iwo tonofalo mo tokumi koloni tunomai soluki muwoi. Nokoyo ainonani piyo mo, molo wamo ito tonofalo mo tokumi tuno mo na popoliyaliiyaikaiyo kono, asiso posolitolomo. Koloni tuno no mani, na popoliyaliiyai taikiyo.

³⁸ Noko mo molo wamo ito tonofalo iwo mo koloni tuno tonofalomaiso wolikumo. ³⁹ Tokumi molo wamo ito iwo siko nokota, to mo molo wamo ito iwo tonofalo mo sikowoi muwoi, wiyou tiyomu. To mo tiyomu, “Tokumi mo waliyo na tosiko.” Aino ikoki, Isiso mo.

6

Mi fou fouko ulomai mi ano au aino imo.

(Matiyu 12:1-8; Mako 2:23-28)

¹ Mi fou fouko ulo siyamai mo isi mulumai molomai nu liyaiki, Isiso iyali mo, paluwa tuo sosono isimai. Nu liyai manoki mo; siyokutono iyali mo paluwa u na tofukalokino, nainomai totunokokino, na nokokino. ² Ulai Falisi moloso

aluwai noko mo na ika tumokino, “Mi fou fouko ulomaisu mo ausu. Ulai hani monoi tiyonuwo?”

³ Nosai no mo; Isiso mo na fowakoki, “Ulai moi no Toiwi aino imo pa kwainuwoso? Ulai pa kokonuwoso, nonani puko imo no? Toiwi iyali mo tiya kolikaliki mo, ⁴ nomai no mo paluwa tuo iya tiki, Kotoni lotu nu poiso, paluwa tuo no mo, Kotoso muwokokainonikai yasoi. Nonani paluwa tuo mo afonimai noko mo au au. Lotu samukuko nokoyosu noko mo waliyo. Toiwi mo lotu samukuko nokota muwoi, ulai na noka tiki. Lotu samukuko nokotayo niki, paluwa tuo mo. Siyokutono iyalso mani, nikoki, Toiwiyo mo. Na nokokino. ⁵ Asi asi noko nokolaloni noko siyoli nokota, asa mo mi fou fouko ulo na tosamuku.” Aino ikoki, mi fou fouko ulo monoi.

Mi fou fouko ulomai naino nomoli nokota itouniyaimokai aino imo, Isisoyo.

(*Matiyu 12:9-14; Mako 3:1-6*)

⁶ Mi fou fouko ulo siyamai lotu nufa poiso aiyoloka ti ki. Naino nomoli nokota mo na tu yousikainoki, nainasai naino mo nomolimokaiki.

⁷ Nokotalo iyalsu mo Isisosolo amiso kwaikino, Falisi moloso aluwai nokowoi Musini imo sai sisiyoli nokowoioyo. Na mulumolokokino, “Moloi tiyo, woi, mi fou fouko ulomai no? Konoi no amai titouniyaimokai, woi?” Faumiko monoi louwa fi yokino, no monoi no molo amiso kwaikino. ⁸ Totasu mo sai, toini mulu mo. No monoi no naino nomoli nokotaso na imoki, “Na pauwono, mulumai na potolau. Nokoni mulumai na potola tumo.” Imoki mo; na auwoniyouki, na tolauki. ⁹ Nokotalo iyalso na louwa ikoki,

“Ya timonukuwo, Musini imo no moloi tiyomuko? Molo koiyauso aluwai mo waliyo poimo, molo itouniyaimoso aluwai mo waliyo poimo, mi fou fouko ulomai mo. Ai nokota tofasikoni poimo, tofolo, na uwokaiyoimo poimo.” Ainonani monoi louwa ikoki. ¹⁰ Nosai no kwailuwaikaloki, naino nomoli nokotaso imoki, “Naino mo na pofouko.” Nosai no naino na foukoki, waliyo na takoki. ¹¹ Ulai nokotalo iyali mo uo mulu saso, totai amu imo lukasikuwanokino, Isisoso uwo monoi.

Kotoni imo lukasikalomano noko molo tiwoi muwokokai aino imo, Isisoyo.

(Matiyu 10:1-4; Mako 3:13-19)

¹² Nosai no mo; Isiso mo Kotowoi imo lukasa yoki, yuso. Amoloki siyolimai mo Kotowoi imo lukaso yousi manoki, lukaso manoki lukaso manoki lukaso manoki, ainoso posasi.

¹³ Ulo amiyoki mo; nosai no mo; aluwai nokoso aliyonikoki. Siyaiso na muwokokaiki, Kotoni imo lukasikalomano monoi, noko molo tiwoi noko na muwokokaiki. ¹⁴ Siya mo Saimo, siyolo siya kaluwaiki, Pita. Siya mo Anotolu, Saimoni auwatono. Siyolo siyolo siyai mo noinio, Yamiso, Iyono, Filipo, Patolumiyo, ¹⁵ Matiyu, Tomo, Yamiso, Alofiyani awitono. Siya mo Saimo siya, siyolo siya mo Siloto. ¹⁶ Siya mo Yutaso, Yamisoni awitono. Siya mo Yutaso Isokailiyo, Isiso monoi uo nokoso no ifoluwaiko unuki no. No mo Kotoni imo lukasikalomano nokoni siyolo siyolo na.

Isisoyo noko nokolalo ititounikai aino imo.

(Matiyu 4:23-25)

17 Nosai no mo; Isiso iyali mo kunoki, kiso na sa konoki, aluwai noko molopoi nokoni auso. Wiyou, noko nokolalo molopoi na sa tumo liyaiki, Yutiya asi nokowoi, Yolusolimo nokonu nokowoi, mamo iwo aumofaso si noko, Taiya nokonusaiwoi Saito nokonusaiwoi no tiki no, toiwai na.
18 Isisoni imo kwaima tumokino. Ai ai noko ti liyai manoki, ititounikai monoi. Popuwayo uwokaikokai noko mani, na ititounikaiki, Isisoyo mo. **19** Fiyaimokaikino, tani ausai komi monoi piyo manokino. Tani amiyo ititounikaiki, no monoi no komi monoi na yokino.

Moloki siwoi sosonuno siwoi aino imo.
(Matiyu 5:1-12)

20 Nosai no mo; Isisoyo siyokutono iyali so kwaikaloki, na ikoki,
 “Ilolu somiso noko, moi mo na pa molokiwo. Koto na tosamukukomo manonuwo.

21 Tiyawoiso noko moi mo na pa molokiwo. Na noinuwomo, touwai na tolokomoinuwomo.
 Sosonuno si noko moi mo na pa molokiwo. Na soluanoinuwomo.

22 Asi asi noko nokolaloni noko siyoli nokotaso aluwai noko moi, moi mo na pa molokiwo. Aluwai foli monoi nokoyo uo mulu atolokomo unoinuwomo, na alifoliyafoumo komoinuwomo, alisiyoli komoinuwomo. Moini siyolo siyolo kwaimo pa kolaloinuwoso, kopokoiyau imo kolaloinuwomo. **23** Aniyopatono iyaliyo mani, tomoso na, Kotoni mulu lukasiko noko iyaliiso uwokaikakino. Ulai ainonani uwoyakinuwomo, na pa moloki siwo, na pa namoulu siwo. Pukwaiwo, kumokiso suo foli mo siyoli.

²⁴ Ilolu molopoi noko moisu fau, atiyaiso. Asimai saso tosi itouniyaimonuwo.

²⁵ No siyoli noko moi, touwai siyoli no tosinuwo no, moi fau, atiyaiso, amuwpoi tinoso tiya na kolikaliyoinuwomo.

Soluwano si noko moi fau, atiyaiso, amuwpoi tinoso mulu kolikaliyoinuwomo, sosenunoинuwomo.

²⁶ Noko komasoyo iyamo unakinuwomo, noko ititouni imo, moi fau, atiyaiso. Aniyopatono iyaliyo mani, tomoso na, imo topoko noko monoi piyamo uku manokino, noko ititouniwo.”

Isiso mo ainoso na ikoki.

*Uo nokoso mulu uku aino imo.
(Matiyu 5:38-48)*

²⁷ Nosai no mo; ti monoi na ikoki, Isiso mo, “Yani imo kwai noko moiso ya timonukuwo, uo nokoso mulu na pa ukuwo. Nokoyo mulu atolokomo unakinuwomo, atiyaiso pa yo ititouniwo. ²⁸ Nokoyo kaloni imo imakinuwomo, na pa ikowo, “Kotoyo na tofasinuwo.” Nokoyo koiyaukomakinuwomo, Kotoso na pa utolumo ukuwo, totayo fasiko monoi mo. ²⁹ Nokoyo umosai ifasiyaimakinimo, umo siyai na pako alosimo. Nokoyo nani atoli tuno ano wayakinimo, wiyou imo mo noiyo imoi, pau tuno mani, na pako anoni. ³⁰ Nokoyo hani niko monoi utolumakinimo, wiyou imo mo noiyo ikoi, waliyo na pako niko. Nokoyo ilolu ako waninakinimo, amiso noiyo imoi, “Ifou pakomono.” ³¹ Moi mo nokoyo fasikomo mulu monoi tiyo manonuwo. No monoi no nokoso pa fasiko mano liyaiwo. ³² Noko, toiyo no tomuluunu manonuwo no, toisoso

mulu ukakinuwomo, Kotoyo no moloi uwokomo itouniyaimo monoi, siyokuno iyali mulu uku foli monoi no? No mo siyoli hani muwoi. Molo koiyauso aluwai noko mani, ainoso mulu tuku manono, totaini siyokutono iyali monoi. Moi uo noko, toi mani, na pa mulu uku manowo, no monoi no Koto mo itouniyaimoso uwokomoinuwomo, suo foli monoi mo.

³³ Noko,トイノノトヲサキコモマノヌウノ、トイソソヲサキカニヌウノモ、コトヨノモロイウワコモイトヲニヤイモモノイ、シヨクヌノイヤリヲサキコモモノイノ？ノモシヨリハニムワオイ。モロコイヤウソアルウエイノコマニ、ノイノソトイヨマノノ。

³⁴ Noinoso nokoso nikakinuwomo, na iyamoinuwomo, “Suo mo amai nimokoinomo.” Suo i monoi nikakinuwomo, Kotoyo no moloi uwokomo itouniyaimo monoi? No mo siyoli hani muwoi. Molo koiyauso aluwai noko mani, na tonikalo manono, molo koiyauso aluwai noko siyaiso, suo monoi i monoi. ³⁵ Ulai uo nokoso mulu na pa ukuwo. Atiyaiso na pa yo ititouniwo. Suomoso monoiso na pa nikowo, suo monoi noiyo iyamoiwo. Aino yakinuwomo, suo mo siyoli anoinuwomo. Kota Kotoni alalo na soinuwomo. Wafisu imo somiso nokoso Koto mo tofasikomoi. Noko nokolalo kopokoiyauso mani, tofasikomoi. ³⁶ Moini Apono mo mulu tokalo ukumoi. Moi mani, mulu na pokolikali ukuwo. Suomoso monoiso na pa fasiko manowo.” Isiso mo aino na ikoki.

Noko siyani molo koiyau monoi lukasowoi muwoi, nonani aino imo.

(Matiyu 7:1-5)

³⁷ Nosai no mo; Isiso mo ti monoi na ikoki, “Noko siya monoi noiyo lukaso ukoiwo, “Kopokoiyauwo.” Wonikaluso momaini molo kopokoiyau foli monoi Kotoyo yomukaiyoimo. Molo koiyau foli monoi nokoso noiyo uwokoiwo, momaini molo kopokoiyau foli monoi Kotoyo aiko uwokomoinuwo. Imo na potokosokikowo, no monoi no moi monoi mani, Koto mo imo mo futo.

³⁸ Nokoso pa niko manowo, suo mani, Kotoyo mo na niyoinuwomo. Siyoliso na wauninoinuwomo. Siyoliso na inaloimo, ko kowaso. Nosai no kotiyonikoimo, woiso amukiyokonoimo. Ulai ti monoi na inaloimo, ko kowaso, wiyou nali woltoloko monoi louwa. Siyoliso wautiyakinuwomo, nokoso, Koto mani, suo monoi siyoliso wauninoinuwomo. Koufaso wautiyakinuwomo, Koto mani, suo monoi koufaso wauninoinuwomo.” Isiso mo aino na ikoki.

³⁹ Nosai no mo; Isiso mo siyokawi imo ti monoi na ikoki, “Molo kau kau nokota ti, totati amu no molo no waliyo wiylukuwano, woi? Wiyou, toti mo asi iso tomoso usukunalo konoimo. ⁴⁰ Sokolu alaloyo no totaini aiyoloko nokota no moloi souwai monoi? Sokolu uwaisu mo aiyoloko nokota komiyai na soimo, sai sisiyoliwoi.” Isiso mo siyokawi imo ainoso na ikoki.

⁴¹ Ulai Isiso mo na ikoki, “Noko siya monoi noiyo iyamoiwo, molo koiyau aluwai foli monoi mo. No mo molo kukumo koufa komiyaisu.

Ulai nono mani, molo koiyauso yapoli na taluwai manoni, molo kukumo soliyaki komiyai tanokaino, a soliyaki topi. ⁴² Hani monoi siyokunoso timoni, “Woli, yo mo kukumo koufa tafoliwainoki, nani moloso.” Ulai nono mani, a pokamono siyoli pa tokiniso, nani molo tiso. Nono mo imo topoko nokota nali, nona amu monoi tiyomuni, noko itouniyaimowo. Molo koiyauso aluwai nokota na, nono mo. A pokamono siyoli nani molo tiso no tanokaino no, no mo na pa afoli taikiyo, toku mo. Namolimai mo waliyo na foinalikoinimo, siyokunoni molo kukumo pa afoliwai.” Aino na ikoki, Isiso mo.

A koiyau mo a wamo kopokoiyauwoi si aino imo.

(Matiyu 7:16-20; 12:33-35)

⁴³ Isiso mo ti monoi na ikoki, “A itouniyaimo mo a wamo kopokoiyauwoi pa tosiso. Noinosu nali, a koiyau mani, a wamo titouniwoi pa tosiso. ⁴⁴ Nokoyo a wamoso atiyaiso kokakimo, na sain-oimo, a koiyau poimo itouniyaimo poimo. Moloi woi? Molosu aso no sipoki wamo no moloi si monoi? Molosu a koufa mo si wamo ititouni mo pa tosimoiso. ⁴⁵ Noko koiyau nokota, tani mulu mo wapumokai. No monoi no imo koiyausoso na tolukasalomoi. Noko itouniyaimo mo mulu itouniyaimowoi na totolomoi. No monoi no imo itouniyaimososo na tolukasalomoi.

Mulu koiyauwoi nokota tani imo mo kwaimo pa tolukasoso, tani imo mo koiyau. Mulumoloko itouniyaimo mulu tano mo, nonani nokota mo imo itouniyaimoso tolukasomoi.” Aino na ikoki.

Nu tiwoi kololi aino imo.
(Matiyu 7:24-27)

⁴⁶ Isiso mo ulai ikoki, “Hani monoi tokaluwai-mono manonuwo, “Koini Siyoli Nokota, koini Siyoli Nokota.” Moi mo yani imoso pa taluwaimono manonuwoso. ⁴⁷ Nokoyo yani imoso kwaimona tumakimo, to no noi komiyai? Noko mo yani imoso aluwaimonakimo, to no noi komiyai? Ya towiyononinukuwo ninoino. ⁴⁸ Nonani nokota mo nu ko nokota komiyai. Toku mo asi i na taiyalo kono, woiso. A soliyaki ikaiyalo kono, tomoki tonimai mo totola kono. Namolisai mo nu tolokolisiya yo. Nosai no mo, iwo usoiiyo siyoli totumo. Iwo miyo nu louwa tusainiyaikiyo fu. Akokonowoi muwoi, amiso amai na totoloko. Uhai afonimaiso? Nonani nokota mo nu mo itouniyaimoso na ko. ⁴⁹ Ulai nokoyo yani imo iyoyoso kwaimonokaiyakimo, to mani, nu ko nokota komiyai. Asi i aikowoi muwoi, asimai nu toko. Nosai no mo, iwo usoiyomaiso iwo miyo na tusainiyaikiyo fu, lolai siyaso takokono. Na tokolitoloko.” Aino ikoki, Isiso mo, siyokawi imo mo.

7

Polimano nokota siyolini mi ano nokota itouniyaimokai aino imo.
(Matiyu 8:5-13)

¹ Nosai no mo; Isiso mo noko nokolaloso ikoki mo; yasoi, na manoki. Kopanaumo nokonu mo tumoki. ² Polimano samukuko nokota siyoli nonani nokonuso tolokainoki, Lomo nokota na. Mi anononi nokota mo yapoli na, mulu siyoli no

unuki no. Nonani nokota mo ai na uwoki, na louwa kaloki.

³ Nosai no mo; polimanota siyoli no mo, tani auso imofa kolo koloma tumoki, Isiso monoi aino imo. No monoi no Yuto noko sisiyoli nokoso iko taikiyoki, “Isisoso na pimanowo, yani mi anomono nokota itouniyaimokaiya tumumo.”

⁴ Isisoni au mo tiki mo, na imalokino, “Polimanota itouniyaimo na, waliyo na pofasiyano. ⁵ Yuto noko moi monoi tomulu unumokomoi. Koini lotu nufa mo ta noinomo na komokokino.” ⁶ Nosai no mo yasoi, Isiso mo na aluwaikoki.

Polimanotani nu aumoifa mo tumoki mo, polimanota mo siyokutono iyalso iko taikiyoki, na yomu taikiyoki, “Noko Siyoli, tofolo ino. Yo no nonoso no moloi fololuwai monoi? Yani nu poiso no nono no moloi loti monoi? Yo mo noko itouniyaimo muwoi. ⁷ Motu na, yo mo noko itouniyaimo muwoi. Yo no nonoso no moloi kiyano monoi? Imoyosu na piyomu, yani mi ano nokota mo waliyo na toloimo. ⁸ Yo mani, noko siyani fiyo wosuwoimai totolo. Polimano noko siyai mo yapoli na si, asani fiyo wosuwoimai tosi. Yo mo siyaso imo mo, “Na pomoi,” to mo na tomoi. Noko siyaso imo mo, “Potumo,” to mo na totumo. Yani mi ano nokotaso imo mo, “Mi na pano,” to mo mi na tano. Noinoso nani imoyosu titouniyaimoni, yani mi anomono nokotaso mo.”

⁹ Isiso mo nonani imo kwaimoki mo, na mulumoloko manoki, aluwai noko nokolalo molopoi nokoso fokutonoyo alosikoki, na ikoki, “Ya timonukuwo. Ninani nokota mo waliyo na tomulumolo luwaimono, siyoliso nali. Isolilo noko moi

mo siyoliso pa tomulumolo luwaimononuwoso.”
Aino ikoki, Isiso mo.

¹⁰ Nosai no mo; noko iyali, polimanota siyoliyo no iko taikiyoki no, toi mo nu mo ifou tiki. Mi anononi nokotaso na kiya tumokino, waliyo toloso.

Isisoyo Nino nokonumai alu sokuyausai lusikai aino imo.

¹¹ Nosai no mo; namolimaifa, Nino nokonuso manoki, Isiso mo. Siyokutono iyaliwoi noko nokolalo molopoiwoi aluwaikino.

¹² Nokonu kokikokai itu loti kwamai fu tola tumoki mo, noko yau na sokuniyo fukino. Atino mo alu mo kalo watisoki, alu mo siyaso, sawi nukonu na. Tolomu noko nokolalo molopoiyo aluwainisiyo fukino. ¹³ Isiso Siyoli mo nonani nukonuso kwaisoki mo, mulu kalo usoki, na isoki, “Noiyo sinoi.” ¹⁴ Nosai no aumoifaso na amunoki, noko yauni molo tokosisai komikanoki. No monoi no ututomokikoki, molo tokosi sokuko nokoyo. Noko yauso na imoki, “Wolifa, ya timonoki, na pauwonyiou.” ¹⁵ Nosai no mo; yau nokota mo na yousauki, imo na lukasoki. No monoi no Isiso mo alu mo ifou atisoki, atinoso.

¹⁶ No monoi no mo, noko nokolalo komaso mo kokolokoki, Kotoni siyolo kaluwaiyaloukino, ikuwanokino, “Kotoni mulu lukasiko nokota siyoli mo moini auso na tolokaina tumo.” Ti monoi ikuwanokino, “Koto mo yasoi na tumo, tani noko nokolalo moi fasimoka tumo monoi.” ¹⁷ Ainoñani monoi imo kolo kolomo liyaiki, Yutiya asiwoi aumoifa aumoifaso asiwoiso, Isiso monoi aino imo mo.

*Iyonoyo wolitono noko tiso iko taikiyo aino
imo, Isisoni auso.
(Matiyu 11:2-19)*

¹⁸ Nosai no mo; Iyononi siyokutono iyaliyo Iyono totaso imo lukasiya tumokino, Isiso monoi aino imo, hani hani no yo manoki no. ¹⁹ Imo lukasiya tumokino mo; Iyono mo siyokutono noko tiso aliyonikoki, “Kukuwo.” Na iko taikiyoki, Isiso Siyolini auso mano monoi, ikoki, “Na pimanowo, “Noko no tumo monoi no, a, nono na, Kotoyo imo taikiyo nokota, no mo nono na poimo, o, siyaso poimo foumoikimo.” ²⁰ Aino iko taikiyoki. Isisoni au mo tumokino, na ima tumokino, “Iyono iwoso uluwako nokotayo tiyomu taikiyo, “Noko no tumo monoi no, a, nono na, Kotoyo imo taikiyo nokota, no mo nono na poimo, o, siyaso poimo foumoikimo.” Aino tiyomu taikiyo, nono monoi.”

²¹ Toti tumomai mo Isiso mo ai ai noko noko-lalo pititounikaiyalo manoki. Popuwa molopoi pamuyaikiyokowaikalo manoki. Molo kau kau noko molopoi mani, molo posasoulukoki, na foinalikokino.

²² No monoi no mo, Isiso mo totini imo na fowakoki, “Iyonoso na pa imanowo, hani hani komaso no kokonuwo no, no kwaimononuwo no. Molo kau kau noko mo na toposasouluko, na tofoinaliko si liyai. Fona nomoli nomoli noko mani, na toliyaino. Uluoyo uwokaikokai noko, iyo uku nokowoi, toi komaso mo waliyo na tosi liyai. Yau yau noko mani, na tauwonoulu liyai. Sonosoni somiso noko mo imo itouniyaimo na tukwai manono. ²³ Noko mo asa monoi mulu

tiwoi tolo somiso mo, nonani nokota mo na tomoloki tolo.” Isiso mo aino na ikoki, noko tiso.

²⁴ Noko ti no mo, Iyonoyo no iko taikiyoki no, toti yasoi. Nosai no mo; Isiso mo noko nokolaloso Iyono monoi iko unuki, “Toku no haniso kiyanokinuwo, noko somiso asiso no? Nakomo moi mo muo muo yapoli kiyanokinuwo, fulomuyo no suo fuolomani tolo no. Pa kiyanokinuwo. ²⁵ Noi nokotaso kiyanokinuwo? Nakomo kou ititouni nokotaso kiyanokinuwo. Wiyou na. Noko kou ititouni noko, toi mo noko somiso asiso siwoi muwoi, noko siyolini nuso tosimoi, hani hani ititouniwoi. ²⁶ Ulai noi nokotaso kiyanokinuwo? A, Kotoni mulu lukasiko nokotaso no kiyanokinuwo? Wuo, nasu, Kotoni mulu lukasiko nokotaso na kiyanokinuwo, Iyonoso mo. Toku nokoso na tosouwaiko, Kotoni imo toku no posasokokino no. Ya timonukuwo. ²⁷ Ninani nokota monoisu mo Kotoni puko imoyo noino tiyomuko unu, “Pukwai, asani imo lukasikalo nokotaso imo taikiyoimo, to mo toku na manoimo, nono monoi. Molo na yono foumaloinimo.”

Aino tiyomuko, Iyono monoi. ²⁸ Ya timonukuwo. Iyono, iwoso uluwako nokota mo asi noko komaso nokoso toku souwaikoki. Ulai lolai mo folo, afonimai nokota mo asani moloso aluwai mo, to mo Iyonoso na tosowai, Kotoyo samukumai mo.” Isiso mo aino ikoki.

²⁹ Isisoni imo kwaikino mo, noko nokolalo komaso iyamoki, “Nasu, Kotoni imo mo motu nali.” Takiso muwoni i noko kopokoiyau mani, tomoso na iyamoki. Iwoso yasoi uluwakoki, muwokokai monoi, Iyononi nainoyo. ³⁰ Nokatalo iyalisu mo Iyonoyo iwoso uluwakowoi muwoi, Falisi moloso

aluwai nokowoi aniyopa imo sai sisiyoli nokowoi. Wiyou iyamoki. Kotyo no louwa wiyotiki no, nosoni namoliyo na alosimokino.

³¹ Nosai no mo; Isiso mo ikoki, “Lolaimai si noko moi, yo no moini siyolo siyolo no moloi tokolalinukuwo, woi? Noiwo noko komiyai, moi no? ³² Moi mo alalo lolofa komiyai tosomaino sinuwo, nokonu mulumai. Taliyonikuwano manono, somaimo monoi,

“Koi mo louwo tuwokonoki, ulai moi mo pa tonamonuwoso. Koi mo noko yau monoi tosonuku sinoki,asuwo asuwo, ulai moi mo sosenunowoi muwoi.”

³³ Noinoso moi mo pa tiyamonuwoso, “Iyononi molo mo itouniyaimo.” Iyono, iwoso uluwako nokota tumoki, tuo mo nowoi muwoi, molo wamo ito iwo sikowoi muwoi. No monoi no tiyamo manonuwo, “No mo kwaimo muwoi. Hani monoi pa tonomoiso.” Tiyamonuwo, popuwayo tuwowo. ³⁴ Ulai asi asi noko nokolaloni noko siyoli nokota ya tumoki, yo monoi mani, pa tiyamonuwoso, itouniyaimo. Yo mo na tonomoi, molo wamo ito iwo tosikomosi, no monoi no moiyo tiyamonuwo, “Pokiwo, kwaimo muwoi, no siyoli nokota, molo wamo ito iwo siko siyoli nokota. Takiso muwoni i noko kopokoiyau nokoni wolitono, molo koiyauso aluwai nokowoi, toini siyokutono. Kwaimo muwoi.” Aino no hani monoi tiyamo manonuwo? ³⁵ Kotoni mi ano nokoso na pukwaikalowo, no monoi nosu posainowo, ititouni na. Koto mo mulu mo iwoi.” Isiso mo aino na ikoki.

Molo koiyauso tanomo nukonuyo Isisoni fona

uluwakomo aino imo.

³⁶ Nosai no mo; Falisi moloso aluwai nokotayo Isisosoma ima tumoki, “Yani nuso pono fasimona tumo.” Yasoi, Falisi moloso aluwai nokotani nu mo tumoki, no yousa tumoki.

³⁷ Nonani nokonumai mo noni tolosoki, molo koiyauso aluwai nukonu na. To mo imoso na kwaiki, Falisi nokotani nuso no yousa tumo monoi.

Nosai no mo; tomoki nau itouniyaimo na asiyo tumoki, kou woti iwo itouniyaimowoi.

³⁸ Nu poiso asiyo tiki, Isisoni auso losiyaika tiki, namolisai, na soniki. Soni molo iwo mo Isisoni fona tiso amukono liyaiki. Amukono liyaiki mo, komu suwo sopoyo na uwosuwakomoki, amoliyo akaikomoki, fona timai. Totani kou woti iwo itouniyaimo na solukikomaloki, tani fona tiso.

³⁹ Nosai no mo; Falisi moloso aluwai nokota no mo, Isisosoma imanoki no, “Yani nuso pono fasimona tumo,” nonani nokotayo mo kiki mo, na mulumolokoki, “Noko ni mo Kotoni mulu posaino mo, na posaino, noni ni tokomi no, to mo molo koiyauso aluwai nukonu na.”

⁴⁰ Ulai imoki, Isisoyo mo, Falisi moloso aluwai nokotas, “Saimo, yo mo imo tolukasinoki.” Saimoyo imoki, “Aiyolokomomoko nokota, waliyo na pimono.”

⁴¹ Nosai no mo; siyokawi imo na lukasiki, imoki, “Muwoni nokota siyoliyo noko tiso mo muwoni toniko. Awa toniko. Muwoni foli mo amai. Siya mo muwoni foli mo siyoli, 100 kina. Siya mo muwoni foli mo koufaso, 10 kina saso.

⁴² Ifou no moloi ni monoi, toti no? Muwoni

mo uwofa na. Ulai muwoni nokota siyoliyo na alukikoki, nonani muwoni ti foli monoi mo.” Isiso mo siyokawi imo aino imoki, ulai nosai no imoki, “Noi no mulu siyoliso unoimo, muwoni nokota siyoli monoi? Noi no mulu koufaso unoimo?”⁴³ Saimoyo fowaki, “Ya tiyomu, 100 kina nokota, muwoni siyoli foli monoi no alukimoki no, nonani nokotayo mo mulu siyoliso unoimo.” Isisoyo imoki, “Motu na tiyomuni.”

⁴⁴ Nosai no mo; noniso monoi alosisoki, fokutono mo. Saimoso na imoki, “Noni ni pokoso. Yo mo nani nuso tola ti mo, nono mo fona uluwakomomono iwo mo pako woliyomononiso. Nonisu mo totani soni molo iwoyo na uluwakomomono, yani fona mo. Komu suwoyo na uwosuwakomomono. ⁴⁵ Ya tumomai nono mo amoliyo pa akaimomononiso. Ya lotimai ainoso lolai ninani nukonusu mo yani fona tiso amoliyo na akaikomonomomoi, pa ulosukosomoiso. ⁴⁶ Nono mo yani komu mo woilo iwoyo pako uluwamononiso. Nonisu mo kou woti iwoyo na uluwakomomono, yani fona tiso. Nono mo aniyopa molo itouniyaimoso pa aluwainiso, totasu mo tuwomono itouniyaimomoi. ⁴⁷ No monoi no ya timonoki, ni mo molo koiyauso aluwaiyalo nukonu. Mulu koiyau no ulai koufa, siyoli na. Ulai yo mo yasoi afoli watiso, yani molo timai mo futo. No monoi no siyoliso na tomulu unumono. Mulu koiyaufa saso afoliwai mo, koufaso mulu unumono.” Isiso mo ainoso imoki, Saimoso.

⁴⁸ Nosai no mo; Isiso mo na isoki, “Yo mo nani molo koiyau monoi imo mo futo.”

⁴⁹ Noko no si tomasimokino no, totai amu imo

lukasikuwanalokino, “Ni no noi, woi? Hani hani tiyomoi, mulu kopokoiyau mani, tosaloso uwokomoi.” ⁵⁰ Ulai Isiso mo na isoki, “Na tomulumolo luwaimononi, no monoi no tosamiyaikiyoni. Atiyaiso potolano, mulu tomokiso.”

8

Nokolaloyo Isisoso aluwai aino imo.

¹ Nosai no mo; Isiso mo nokonu nokonuso liyaiyalo manoki. Imo na posasokalo manoki, imo itouniyaimo, Koto samukumoko imo mo. Noko molo tiwoi noko aluwaikino. ² Nokolalo mani, na aluwaikino. Popuwa kopokoiyau toku saloso uwokaloki, ai ai mani, toku itiounikaiyaloki. Na aluwaikino. Siya mo Moili, Makatalo asi nukonu kaluwaisokino. Nonani nukonu mo toku Isiso totayo nano siyawoi popuwa amiyaikiyokowaisoki. ³ Noni siya mo Yowana, Hiloni nu samuku nokotani noni. Nu samuku nokota siyolo mo Kusa. Siya mo Susana. Toi saso muwoi, molopoi na aluwaikino. Nonani nokolalo mo Isiso iyaliso fasikalokino, totaini muwoniyo fasikalokino.

Nokoyo aliyoli ali kosikwiyalo siyokawi imo.

(Matiyu 13:1-9; Mako 4:1-9)

⁴ Nosai no mo; noko nokolalo molopoi molopoi ukouniyaikokuya tumokino. Nokonu nokonusai Isisoni auso ti liyai manoki mo, siyokawi imo na ikoki, ⁵ “Noko mo aliyoli ali tokosikwiyalo, isiso. Tokosikwiyalo mo, aliyoli ali siyai mo molumai tosalo kono liyai. Nokoyo totowitolokono. Nosai no uoyo na tonokalo tumono. ⁶ Siyai

mo tomoki asimai tosalo kono liyai. Na tauwonoulu liyai, ulai asi mo iwowoi muwoi, no monoi no na tonomoliko taikiyo. ⁷ Siyai mo molosu to to mulumai tosalo kono liyai. Molosu isi atoniyo tauwonoulu liyai, na tofiyokaikono. ⁸ Aliyoli ali siyaisu mo asi itouniyaimomai na tosalo kono liyai, itouniyaimoso na tauwonoulu liyai. Wamokomai mo u molopoi molopoi na tosi liyai, soliyaki soliyaki.” Siyokawi imo aino na ikoki, Isiso mo. Nosai no ti monoi ikoki, siyoliso, “Noko mo iyo uku somiso mo, imo mo na pa kwaimono itouniyaimowo.”

Siyokawi imo monoi aino imo.
(Matiyu 13:10-17; Mako 4:10-12)

⁹ Nosai no mo; siyokutono iyaliyo na imokino, “Siyokawi imo folosai na posaso wiylumoko.” ¹⁰ Na fowakoki, “Kotoyo mo moi samukukomo mulu yasoi wiyononikinuwo. Nonani kukalokokai imo mo momaisoso na wiyononikinuwo. Noko nokolalo siyai mo sai muwoi. Siyokawi imo saso na tolukasikomosi. No monoi no,

“Molo saso tofoinalikono, ulai hani mo kiwoi muwoi. Imo saso tukwaino, ulai imo folosai mo sainowoi muwoi.”

Aino tiyomuko, Kotoni puko imoyo mo.” Aino na ikoki, Isiso mo, siyokawi imo monoi.

Aliyoli ali kosikwiyalo imo folosai imo.
(Matiyu 13:18-23; Mako 4:13-20)

¹¹ Nosai no mo; Isiso mo ti monoi na ikoki, “Ninani siyokawi imo folosai mo noino, aliyoli ali mo Kotoni imo na.

¹² Aliyoli ali molomai no tosalo kono liyai no, no mo Kotoni imo komiyai, nokoyo kwai monoi louwa. Ulai Sokolo Nokota Waiyo mo toini auso somaiso na totumomoi, Kotoni imo tosaloso uwoka tumomoi, nonani nokoni mulu poiso. Na tomulumoloko, “Wonikaluso Kotoso mulumolo luwaiyoinomo, aiko samiyaikiyo soi.”

¹³ Aliyoli ali tomoki asimai no tosalo kono liyai no, no mo Kotoni imo komiyai, nokoyo tukwaino, toku na tomolokimono. Ulai nonani noko iyali mo toti somiso ali komiyai. Koufaso tomulumolo luwaino. Ulai hani hani uwoko kimai namoliyo na alosimoиномо.

¹⁴ Aliyoli ali molosu to to mulumai no tosalo kono liyai no, no mo Kotoni imo komiyai, nokoyo tukwaino. Ulai amiso siwoi muwoi. Asini hani hani mulusoso tiyo manono, muwoni mulu monoiso na tiyo manono, hani hani ilolu muluwoi. Nonani asini mulu mo Kotoni imoso na tofiyokaikokai manono. Nonani noko iyali mo a wamo itouniyaimo si somiso a komiyai.

¹⁵ Aliyoli alisu asi itouniyaimoso no tosalo kono liyai no, no mo Kotoni imo komiyai, nokoyo tukwaino. Na tomulumolo luwaino. Mulu mo ititouni saso. Toi mo pa tulosukomoiso, mulu mo ami ami, a komiyai a wamowoi tosimoi.” Isiso mo aino na ikoki, siyokutono iyaliso.

Lamu ta mo nu saponi monoi aino imo.
(Mako 4:21-25)

¹⁶ Nosai no mo; Isiso mo ti monoi na ikoki, siyokawi imo mo, “Noko mo lamu ta falosisakimo, nauyo no moloi ufiyaiso monoi? Ulai kotisoko wosuwoiso no moloi akaiso monoi?

Wiyouwa wiyou, puwoso na tafonikokaisomoi. No monoi no nokoyo nu poiso toti liyai mo, lamu ta fupiniyaimoso na tokiya tino. ¹⁷ Hani hani mo kukalokokai sakimo, nokoni molo timai fiyamosokoimo. Hani hani imo ufiyaikokai sakimo, saponimaiso soimo, noko saino monoi. ¹⁸ Imo ni tukwaimononuwo no, atiyaiso na pukwaiwo. Noko mo Kotoni imoso sainakimo, to mo Kotoyo aiyolomoimo, sai siyoliwoi toloimo. Nokosu mo koufaso sainakimo, nonani koufaso mani, fufolikomoimo. Wonikaluso sai somisomai iyamoinuwomo, saiwo.” Aino na ikoki, Isiso mo.

*Isisoni atino auwatono iyali aino imo.
(Matiyu 12:46-50; Mako 3:31-35)*

¹⁹ Nosai no mo; atinowoi auwatono iyaliwoi mo Isiso monoi louwa kiya tumokino. Ulai noko nokolalo molopoiyo ukouniyaikoku siki. Aumofaso no moloi kiya ti monoi? ²⁰ Nosai no nokoyo imoki, “Anoni auwano iyali mo asiyofoloso fu si. Na tokiya tumoni.”

²¹ Ulai na imoki, “Nokoyo Kotoni imoso kwaimono mo, toi mo yani anoi auwa iyali na.” Isiso mo aino na yomuki.

*Isisoyo imonu alukimo aino imo.
(Matiyu 8:23-27; Mako 4:35-41)*

²² Nosai no mo; ulo siya mo Isiso mo siyokutono iyaliso ikoki, “Saiwo, iwo ilo ausaimiso totikoni.” No monoi no ayouso folamuwanayo konoki, yaso. ²³ Ayou mo alomakalokino mo, Isiso mo ulololi na ku tanokainoki, ayou poiso.

Nosai no mo; imonu siyoli na auwoniyouki. Iwo mo na koma liyoki, ayou poiso. Aumoifaso tukuwoli soli monoi louwa. Moloi woi? ²⁴ Isiso na lusiyaikiyokino, imokino, “Siyoli Nokota, Siyoli Nokota, aumoifaso iwoyo na totukuwoli solimoko.” Nosai no na auwoniyouki, imonu siyoliwoi iwo mi siyoliwoiso na ikauki, “Wosu woso.” Na tolosuwaki, imonu mo, iwo mi mani, futo. ²⁵ Na ikoki, “Hani monoi pa tomulumolo luwaimononuwoso?” Toisu mo kokoloko manoki, mulumoloko manokino, totai amu lukasikuwanokino, “Hani nokota, woi? Imonuwoi iwowoiso iko mo, tani imoso na kwaimono.”

Isisoyo kwalu kwalu nokotaso popuwa amiyaikiyoko wanoni aino imo.
(Matiyu 8:28-34; Mako 5:1-20)

²⁶ Nosai no mo; imonu mo uwai; yasoi upoiso monoi, Kilasa asimai. No mo iwo toku ilo ausaimi na, Kalili asi mo isaimi. ²⁷ Isiso ayousai folamiyo konoki mo, iloso, popuwa kopokoiyauwoi nokota mo na kiya tumoki, nokonu aumoifaso nokota na. Toku tokusai to mo tuno mo asisiwoi muwoi, tuno asoso na potolo manoki. Nuso mani, pa tolo manokiso. Wiyou. Noko aiko uku asimai potolo manoki.

²⁸ Nonani nokota mo Isisoso kwaiki mo, na omoki, tani fokutonomai alokomu losiyaika tumoki. Popuwayo noinomo noko mo siyoliso na imaloki, “Isiso, nono mo Kotoni awitono, Kota Kotoni awitono mo. Hani monoi totumo unumononi? Iyanoko noiyo uwomonoi.” Aino imoki. ²⁹ Ulai afonimaiso? Isiso mo toku yasoi imoki, “Popuwa koiyau,

nokoni ausai na putukaimo.” Toku toku inosai pokololuwakaimosiki. Nokoyo louwa posamukumosikino, waiya molo yo louwa pokonosuwakomo kaimosikino, naino ti fona timai. Wiyou, na potokosoulalo manoki, waiya molo mo. Popuwayo polomu kalumanimosikino, noko somiso asiso.

³⁰ Nosai no mo; Isiso mo na imoki, “Nani siyolo no moloi?” Na fowaki, “Yani siyolo mo Ukouniyaiko.” Popuwa molopo yo sa tiki, tani au poiso. No monoi no fowaki, “Yani siyolo mo Ukouniyaiko.” ³¹ Imalo manokino, Isisoso, “Kaki somiso asi iso no iyo kiyomoko taikiyoi.”

³² Fu molopoi molopoi yufaso asi pono siki, aumoifaso. No monoi no popuwa mo Isisoso imalokino, “Funi au poiso no waliyo tukwaiya kiyomokoni?” Fowakoki, “Waliyo na.”

³³ Nosai no mo; nokoso na utukaimokino, funi au poiso na uloloniyo tiki. Tiki mo; fu mo koli siyolisai fufumuwanana konoki. Iwo toku iwoso usukunalo kono liyaiki, iwoso na tukuwoli soliki, yau yau.

³⁴ Fu samukuko nokoyo nonani haniso kwaikino mo; nosai no na uloloki. Nonani monoi aino imo lukasikalo manokino, nokonu noko nokolaloso, nu siyasonuso asimai si nokowoiso.

³⁵ No monoi no noko nokolalo mo yasoi, nonani haniso kiyanokino. Isisoni au mo tiki mo, nokoso na kiya tumokino, popuwa molopo yo utukaimo nokotaso. Tuno atolikaimokai. Kwalu kwalumowoi muwoi, mulu mo itouniyaimoso na popomuwakaiki. Isisoni fonamai yousikainoso kiya tumokino mo, na kokolokoki. ³⁶ Popuwawoi

nokota itouniyaimokaiso ki noko, totaiyo nonani monoi aino imo lukasiko si manoki.

³⁷ Noko komaso, Kilasa asimai no si liyaiki no, toi mo Isisososo imalokino, “Koini ausai mo na putukaimoko, na pomoi.” Wiyou, na kokolokoki, no monoi no imokino.

No monoi no mo, Isiso mo ayouso folamiyo konoki, ifou mano monoi.

³⁸ Nosai no mo; popuwayo utukaimo nokota mo Isisososo imaloki, “Yo mo taluwainoki.” Ulai Isiso mo imoki, “Yani ausai na putukaimono, ³⁹ nuso na pomoi. Na pikano, Kotoyo no itouniyaimokaini no, nonani aino imo polukasikano.” No monoi no mo, nonani nokota mo na manoki, tota itouniyaimokai aino imo lukasikaloki, totani nukutai noko nokolaloso.

*Isisoyo nokolalo ti ititounikai aino imo.
(Matiyu 9:18-26; Mako 5:21-43)*

⁴⁰ Nosai no mo; Isiso mo Kalili asi mo ifou tumoki mo; noko nokolalo molopoiyo foumo siki, tota tumo monoi molokimo siki. ⁴¹ Nomai no noko siya mo na tumoki, Isisoni fokutonomai losiyaika tumoki. Tani siyolo mo Yailo, lotu nufa samuku nokota na. Na imaloki, “Yani nuso na paluwaimono.” ⁴² Nonani nokota mo alu mo siyasu, alu noniyaniko siyoli sowiyafa, aisamu mo 12. Aumoifaso na kalosoki, no monoi no ima tumoki.

Isiso mo louwa manoki, ulai noko nokolaloyo na ukouniyaikokaiki, fiyokaimokino. ⁴³ Nomai no noni mo na tolosoki, nufaisoyo uwokaisokai nukonu mo. Aisamu mo molo tiwoi mo nonani ai puwosokai manoki. Toku toku inosai louwa

itouniyaiso manokino. Ulai moloi isololuwaiso monoi? ⁴⁴ Isisoni namolisaiso wosu woso na tolosa tumoki, tani tuno sopolaiso na komiki, tuno unusai. Wiyou, lolai siyaso nako mo tololuwaso-soki.

⁴⁵ Nosai no mo; Isiso mo yomuki, “Noiyo tokomimono?” Ulai siyasonuso iyamaloki, “Yoi, ya muwoi, ya muwoi, ya muwoi.” Nosai no Pitayo, “Siyoli Nokota, noko nokolaloyon na tukouniyaikokuni, na tofiyokaimoni.” ⁴⁶ Ulai yomuki, “Aino muwoi, siyayosu na komimono. Yo mo sai, ami mo noniso na tamiso.”

⁴⁷ Nosai no mo; noni mo kumolokosoki, Isisoni fokutonomai alokomu losiyaika tumoki. Moloi kukali monoi? Noko nokolaloni molo timai Isisoso imoki, “Ya na tokominoki. Wiyou, lolai siyaso waliyo na totolo, yo mo.” ⁴⁸ Na isoki, “Woli, waliyo tomulumolo luwaimononi, no monoi no mo waliyo na totoloni. Atiyaiso potolano, mulu tomokiso.” Aino na isoki, Isiso mo.

⁴⁹ Isisoyo amai lukaso niso manoki mo, nomai no mo, lotu nufa samuku nokota Yailoni nusai na tumoki, nokoyo, toso na ima tumoki, “Nani alu mo yau, yasoi na kaloso. Aiyoloko nokotaso afonimaiso noiyo fololuwaiyoi.”

⁵⁰ Nonani imo kwaimoki mo, Isiso mo Yailoso na imoki, “Noiyo kokolomoi. Na pomulumolo luwaimonosu. Ya na titouniyaiso kaiyano.” Aino imoki. Yasoi, Yailoni nuso monoi.

⁵¹ Nu mo tiki mo, noko nokolaloso alukikoki, ikoki, “Nu poiso noiyo toiw.” Pita iyalisu na kolio tiki, Pitawoi Iyonowoi Yamisowoi. Aluni apitono noko ti mani, kolio tiki. ⁵² Noko nokolaloyosu fu sosonuno manoki, na fu sonukuso

manokino. Na ikoki, Isiso mo, “Noiyo sonuku-soiwo. To mo yau muwoi, ulololi totaso.” ⁵³ Ulai na soluwaikino. Toi mo sai, yau yasoi na. Na kalosoki.

⁵⁴ Ulai Isiso mo alu yauni nainosai na komisoki, na isoki, “Yani wolifa, na pauwoniyou.” ⁵⁵ Isoki mo; tani mulu mo ifou na tumosoki, lolai siyaso na auwonisiyouki. Atino noko tiso ikoki, Isiso mo, “Koloni na ponisowo.” ⁵⁶ Wiyou, atino apitono noko ti mo kufaukoki. Ulai imo amiso na ikoki, “Ainonani monoi imo noiyo ikaloilo.”

9

Mi analo monoi iko taikiyo aino imo, noko molo tiwoi nokoso.

(Matiyu 10:5-15; Mako 6:7-13)

¹ Nosai no mo; Isiso mo noko molo tiwoi nokoso na aliyonikoki. Tiki mo; ami sisiyoli na nikoki, popuwa kopokoiyau saloso uwokalo monoi. Ai ai noko ititounikaiyalowoi monoi na nikoki. ² Na iko taikiyoki, Kotoni imo posasoko monoi, Kotoyo noko samukuko imo mo. Ai ai noko ititounikaiyalo monoi mani, iko taikiyoki. ³ Toku mo na ikoki, “Nuwakinuwomo, hani haniwoi noiyo ilomanoiwo. Atouwoi noiyo ilomanoiwo. Iwoi tuowoi muwoniwoi mani, noiyo ilomanoiwo. Kwalomai monoi tuno noiyo ilomanoiwo. ⁴ Nokonuso fiyamosiyakinuwomo, tolomu nokotani nuso na pa tiwo. Nonani nokotani nusoso na pa simosiwo, ulololi mo, ainoso hani utukaimoinuwo, nonani nokonuso. ⁵ Nokonu siya nokoyo imakinuwomo, “Noiyo toiwo,” nonani nokonu na pa utukaimowo. Fona

asi kukumo pa kitotasokokaiyouwo, toini molo timai. Ulai afonimaiso? Toyo imo kulali monoi nali no, imonuwo, “Koini nokonuso noiyo toiwō.” Aino na iko taikiyoki, Isiso mo.

⁶ Nosai no mo; yasoi, siyokutono iyali mo nokonu nokonuso nu liyaiki, Kotoni imo itouniyaimo na posasoko wiyotiyalokino, ai ai noko nokolalo na ititounikaiyalokino.

Hiloni auso imofa kolo koloma tumo aino imo.
(Matiyu 14:1-2; Mako 6:14-16)

⁷ Nomai no mo, komano nokota siyoli Hilo mo, to mo Isiso aino imo koloma tumoso kwaiki. Mulumoloko manoki. Siyai mo Isiso monoi piyamaloki, Iyono, iwoso uluwako nokotawo. Na iyamoki, “Yausai ifou lusikaiki, nokoyo.” No monoi no mulumoloko manoki, Hilo mo.

⁸ Siyaiyo piyamaloki, aniyopatono Ilaiyayo fiyamosiwo. Siyaiyo piyamaloki, Kotoni mulu lukasiko nokota siyawo, yausai auwoniyouwo.

⁹ Hilosu mo nonani imoso kwaiki mo, na yomuki, “Asayo noinomo, woi, Iyono mo imo molomai tokosonowaikino. Ulai ninani nokota no noi, woi? Noi monoi woi, hani hani imo kolo koloma tumo liyai, woi?” Aino yomuki, Isisoso ki mulu na yoki.

Isisoyo 5000 noko molopo molopoiso no niko aino imo.

(Matiyu 14:13-21; Mako 6:30-44; Iyono 6:1-13)

¹⁰ Nosai no mo; Kotoni imo lukasikalomano noko mo ifou tiki, Isisoni auso. Totaini mi analo aino imo lukasiya tumokino. Tiki mo; Isiso mo na

koliyonoki, noko nokolaloso utukaikiyoukino, totaisu mo nokonu siyaso nuki. Nokonu siyolo mo Pisaito. ¹¹ Noko nokolaloso mo nu monoi imofaso kwaikino mo, namolisai na tanomo manokino. Tiki mo, ikoki, "Waliyo potiwo." Nosai no imo lukasikoki, Kotoyo samukuko imo mo. Ai ai noko ititounikaiyaloki.

¹² Nosai no mo; upimoso noko molo tiwoi noko ima tumokino, "Noko nokolaloso na piko taikiyo, aumoifa nokonu nokonuso sano liyaiyu, totaini koloni na suo suomokano liyaiwumo. Ninani asi mo nokowoi asi muwoi."

¹³ Nosai no mo; Isiso mo na ikoki, "Ulai hani monoi? Koloni mo momaiyo na ponikowo." Siyokutono iyaliyosu na imokino, "Koi mo koloni mo molopoi pakoso siso. Paluwa tuo komu mo naino siyai saso. La mo tiwoi. A, nono no moloi tomulumolokoni? Noko nokolalo molopoi na. Koi no koloni no moloi iyano monoi, muwoniyo no?"

¹⁴ Wiyou, noko molopoi molopoi mo, 5000, na siki.

Nosai no mo na ikoki, "Na pikalowo, fofamoso na sinonalu, noko siyai mo 50, noko siyai mo 50. Noinoso noinoso sinonalu." ¹⁵ Ikoki mo; aino na yokino, no monoi no noko nokolalo mo sinonaloki.

¹⁶ Nosai no mo; Isiso mo paluwa tuo komu naino siyaiwoi la tiwoi akowaikoki, kumokiso you foinalikoki, wafisu imo na imoki, Apitonoso. Paluwa tuo na folouluki, siyokutono iyaliso na nikoki, noko nokolaloso wauti monoi. ¹⁷ Nosai no mo na no si liyaiki, noko nokolalo komaso noko mo. Touwai sisiyoli na toloko liyaiki. No waloto mo amai na siki, i molo tiwoiso na alokino.

Kotoyo muwokai nokota aino imo.

(Matiyu 16:13-19; Mako 8:27-29)

¹⁸ Nosai no mo; ulo siya mo Isiso mo Kotowoi imo lukaso yousiki, totasosu. Siyokutono iyali mo aumoifaso siki.

Nosai no mo; na utolukoki, “Noko nokolalo no moloi tokaluwaimono manono? Yo no noi, woi?”

¹⁹ Na fowakino, “Siyaiyo tokaluwai manoni, “Iyono iwoso uluwako nokota.” Siyaiyo tokaluwai manoni, “To mo Ilaiya.” Siyaiyo tiyamo, “Nakomo Kotoni mulu lukasiko nokota poimo, yausai ifou auwoniyouki.”

²⁰ Nosai no mo na ikoki, “Momaiyo no moloi tokaluwaimononuwo? Yo no noi, woi?”

Nosai no mo; Pitayo na fowaki, “Nono mo Kolaiso. Koto mo Isolilo noko koi fasimoka tumo monoi muwokaikini.”

Isisoyo yomuki, asa tukolomonono aino imo.

(Matiyu 16:20-28; Mako 8:30-9:1)

²¹ Nosai no mo; Isiso mo na ikoki, siyokutono iyaliiso, “Woli iyali, nokoso noiyo kaluwai wiyyotiy-oiwo, asa monoi mo.”

²² Ti monoi na ikoki, “Asa, asi asi noko nokolaloni noko siyoli nokota yo mo iyanoko siyoli na uwomonoinomo. No mo afonimaiso muwoi. Kotoyo ainonani monoi na imono taikiyoki. Nokoyo iyanoko siyoli uwomonoinomo, nokotalo iyaliwoi lotu samukuko noko sisiyoliwoi Musini imo sai sisiyoli nokowoivo. Namoliyo na alosimomonoinomo, na tukolomonoinomo, yau. Ulai amoloki tiwoi mo uwai; ulo siya mo ifou na auwoniyouwoimo, yausai.” Aino na ikoki.

23 Nosai no mo; noko komaso nokoso ikoki, “Nokoyo yoso aluwaimono monoi yakimo, totani muluso no moloi aluwai monoi? Yo mo a moki sokunalomakoimo. Noinoso aluwaimono nokota mani, uo nokoyo uwoyakimo, moloi ulosukomo monoi? Ulo ulo amoloki amoloki aluwaimon-umo.

24 Nokoyo totani au monoisu mulu unakimo, aniyopa poi poi moloi yousi itouniyaimo monoi? Na kaloimo. Nokosu mo yoso aluwaimono monoi kalakimo, pa kalokaiyoiso, aniyopa poi poi yousikaino itouniyaimo manoimo.

25 Noko mo muwoni mi anakimo, asini sonosoni komasoso iyakimo, nonani haniyo no moloi fasi monoi? Kotoso mulumolo luwai somiso mo, na uwokaiyoimo.

26 Noko mo nokoni molo timai aluwaimono monoi kokolomakimo, yo mani, namoliyo na alosimoimo, yani amiwoi ifou amukonomaiso, Apou Siyolini ami siyoliwoi totani kumoki noko ititounini amiwoi. Ulai afonimaiso? Yani imo aluwaimono monoi louwa, ulai nokoyo uo imo monoi kokolomo, namoliyo na alosimomono. Asa, asi asi noko nokolaloni noko siyoli nokota ya ifou amukonakimo, ya mani, namoliyo na alosimoimo, nonani nokotaso.” Aino na ikoki.

27 Ti monoi na ikoki, “Yo mo motuwa na timonukuwo. Noko siyai ni si mo, toi mo kolikali somisomai Kotoyo mo na samukuya tumoinuwomo.” Aino na ikoki, Isiso mo.

*Isisoni au folo alosimo aino imo.
(Matiyu 17:1-13; Mako 9:2-13)*

28 Nonani imo ikoki mo; amoloki nano ti mo uwai; nosai no mo; Isiso mo noko tauwoi mo

yuso koliyo yoki. Pitawoi Iyonowoi Yamisowoi toiso koliyo yoki, Kotowoi imo lukaso monoi. ²⁹ Kotowoi imo lukaso yousi manomai tani amu molo na alosimo taikiyoki. Totani tuno mani, na kamoko taikiyoki. Wiyouwa wiyou, unakiyoini topi. ³⁰ Wiyou, lolai siyaso toku nokota ti, Musiwoi Ilaiyawoi tokuwa toku no kolikaliki no, toti mo Isisowoi imo lukaso ni tola tumokino. ³¹ Kotoni saponi siyoliwoi tolokainoso kokokino, Isisowoi imo lukaso toloso, tota Yolusolimo nokonumai kalo monoi, asiso utukaimo monoi. ³² Pita iyalisu mo ulo molo moloso, ulololi si monoi louwa. Ulai auwonouluki mo, Isisoso ulo komiyai wiso na kwaikino, noko ti tolo tomasimoso kokokino.

³³ Nosai no mo; totiyo utukaimomai Pita mo Isisoso na imoki, “Siyoli Nokota, nimaino mo waliyo tosikoni. Fulomu nu tauwoi kololoikimo, siya mo nani, siya mo Musini, siya mo Ilaiyani.” Pita mo imo monoiso na yomuki.

³⁴ Nonani imo yomu tolo manoki mo; kumoki kopuyo na fiyokaika konoki. Na kokolokoki. ³⁵ Ulai ko na mo kumoki kopu mulusai na tu kwaimokino, noino na yomuki, “Ni mo yani alu na. Tani imo na pa kwaimo itouniyaimo manowo.”

³⁶ Nonani ko na yomu uwai; Isiso totaso toloso kikino. Nosai no mo; wosu woso siki, imowoi muwoi. Isiso mo asiso amai tolomai noinani aino imo pa lukasiko manokinoso.

Popuwayo uwokai nokotafa itouniyaimokai aino imo.

(Matiyu 17:14-21; Mako 9:14-29)

³⁷ Amuwoisai; yusai kunoki mo, noko nokolalo molopoiyo Isisoso kiya tumokino, molomai. ³⁸ Nosai no noko nokolalo mulumai nokota mo siyoliso ima tumoki, “Aiyolokomomoko nokota, ya timonoki, yani alu ni poki. Yo mo alalo molopoi muwoi, siyasosu na. ³⁹ Saiso saiso popuwayo mo tuwokaimosi. Wiyou, saiso saiso tomomosi. Na tofafololomanikomo kaiyousi. Somusouwoi na totomukomomoi. Na tuwokaimosi. Uwokaimosimai somaiso kiyowoi muwoi. ⁴⁰ Yo mo nani siyokuno iyalo louwa iko, popuwa koiyau amiyaikiyo monoi. Ulai toi no sai? Toi mo sosoli.” Aluni apitono mo Isisoso aino na imoki.

⁴¹ Nosai no mo; Isiso mo ikoki, “Lolaimai noko nokolalo ni sinuwo mo, moi mo yoso mulumolo luwaimonowoi muwoi, moini mulu mo kwamu kwaimo muwoi, kopokoiyau. Moiwoi no moloi tolo tomasimoikuwomo? Ya tulosukomomono. Alu na pokawiyo tumo.”

⁴² Totani alu mo lolaloso amai na potumoki, nomai no popuwa koiyauyo asiso fakukiyo taikiyoki, nafafololomanikomo kaiyouki. Ulai Isiso mo uo imo na imoki, popuwaso. Alu mo na itouniyaimokaiki, apitonoso na kau wanoniki. ⁴³ Kotoni ami siyoli anaso kwaikino mo, noko nokolalo komasoyo na kufaukoki.

Isisoyo ti monoi yomuki, asa tukolomono aino imo.

(Matiyu 17:22-23; Mako 9:30-32)

Noko nokolalo mulumoloko manokino mo, komaso hani hani Isisoyo no yoki no, totasu mo tani siyokutono iyalo na ikoki, ⁴⁴ “Yani imo na

pukwaimono itouniyaimowo, ni timonukuwo no. Asa, asi asi noko nokolaloni noko siyoli nokota yo mo ue nokoni auso na kiyomonu taikiyoinomo.” Aino na ikoki. ⁴⁵ Ulai toi no nonani imo no sai? Imo folosai mo sai muwoi, sosoli. Imo folosai mo utolumo monoi nimokino.

*Noiyo siyoli nokota tolo aino imo.
(Matiyu 18:1-5; Mako 9:33-37)*

⁴⁶ Nosai no mo; Isisoni siyokutono iyali mo totai amu ue imo lukasikuwanokino, siyasonuso iyalokiki, “Yo mo totawoi nokota siyoli.” ⁴⁷ Isisosu mo sai, toini mulu mo.

No monoi no mo, alufaso kausiki, totani auso tolo tomasima tumoki. ⁴⁸ Na ikoki, “Mulumolo luwaimono nokotayo aluso imo mo, “Waliyo potumo,” to mo yoso mani, imono, “Waliyo na potumo.” Yoso aino imono mo, imono taikiyo nokotaso mani, imo, tumumo. Moita yomu somiso mo, “Yo mo noko siyoli,” nonani nokota mo noko siyoli nali no.” Aino na ikoki, siyokutono iyaliso.

*Uo imo somiso nokota, to mo moini woli nali,
nonani monoi aino imo.
(Mako 9:38-40)*

⁴⁹ Nosai no mo; Iyono mo Isisoso na imoki, “Noko Siyoli nokota, koi mo noko siya kinoki, popuwa amiyaikiyoko waikoso. Nani siyolo kaluwaiyaloni, no monoi no popuwa amiyaikiyoko waikomoi. Ulai moiso pakoso taluwaimokoso. No monoi no koi mo wiyou, na alukimonoki.”

⁵⁰ Ulai ikoki, Isisoyo mo, “Noiyo alukimoiw. Nokoyo moiso uo mulu yo unu somiso mo, to mo woli na.”

Somaliya asi nokoyo Isiso toini asiso loti monoi wiyou iyamo aino imo.

⁵¹ Kotoyo kawiyo yo mo aumoifaso na, no-mai no mo Isiso mo mulu amisoso, Yolusolimo nokonu siyoliso mano monoi. ⁵² Nokoso toku iko taikiyoki, “Moi mo toku ponuwo.” Toi mo yasoi, Somaliya asi nokonu mo tiki mo, nu louwa koko founmalokino. ⁵³ Ulai tolomu noko mo wiyou iyamoki, Isisoyo toini auso tana tumo monoi mo. Yuto nokota na, Yolusolimo nokonu siyoliso mano monoi, no monoi no wiyou iyamoki. ⁵⁴ Siyokutono noko ti, Yamisowoi Iyonowoi, toti mo ainoso kwaikokino mo, Isisos na imokino, “Siyoli Nokota, nono no waliyo tiyomuni, ta imo monoi no? Kumokisai ta amukonumo, noko sakolouka konumo.” ⁵⁵ Ulai Isiso mo fokutonoyo alosikoki, imo amiso ikoki, “Tofolo, yo mo wiyou tiyomu.” ⁵⁶ Nosai no nonani nokonuso utukaimokino, nokonu siyaso nuki.

*Nokoyo Isisos aluwai monoi louwa aino imo.
(Matiyu 8:19-22)*

⁵⁷ Nosai no mo; molomai nuki. Nu liyai manoki mo, noko siyayo Isisos na ima tumoki, “Ya taluwainoki. Isoni ausoni liyaiyalo manakinimo, yowoi foiya na aluwaiyalo manoikimo.” ⁵⁸ Ulai na imoki, Isisoyo mo, “Asikoijo aluwou mo asi i poiso tosi liyai. Asi i mo totaini nu na. Uo mani, niyou poiso tosi liyaimoi. Yosu mo nuwoi muwoi. Asi asi noko nokolaloni noko siyoli nokota, yo

no nu haniso tano monoi? A, nono no waliyo taluwaimononi? Toku na pomulumoloko ki, waliyo poimo, wiyou poimo, aluwaimono monoi mo.”

⁵⁹ Nosai no mo; Isiso mo noko siyaso na imoki, “Kuku, yoso paluwaimoniyo tumo.” Ulai fowaki, “Siyoli Nokota, nono no waliyo timononi, yo mo toku apou yau tai unano. Aiunu uwai, na aluwaiyoikimo.” ⁶⁰ Ulai Isiso mo na imoki, “Tofolo, mulumolo luwaimono somiso nokoyo noko yau yau aiko ukawummo. Nonosu mo Kotoni samukuko imo na pa posasokalo.”

⁶¹ Ulai noko siyayo mani, na imoki, “Noko Siyoli, yo mo taluwainoki. Ulai nono no waliyo timononi, yo mo fuwaluwouso woiyo woiyo imo tikano.” ⁶² Ulai Isiso mo na imoki, “Nokoyo aluwaimoniyo tumo mo, namoli moloso no moloi mano monoi? Namoli moloso mano nokota no Kotoyo samuku asiso no moloi loti monoi?” Aino imoki, Isisoyo mo.

10

Isisoyo Kotoni imo lukasikalo noko molopoi iko taikiyo aino imo.

¹ Nosai no mo; Isiso Siyoli mo noko siyai 72so muwokoki, ti tiso iko taikiyo liyaiki. Asi asi nokonu nokonu, to mano monoi no yoki no, nosoni toku iko taikiyaloki. ² Siyokawi imo na ikoki, “Noko nokolalo molopoi mo Kotoso mulumolo luwai monoi louwa, ulai toi mo sai muwoi, toi mo sosoli. Toi mo isini aliyoli molopoi wamokokai komiyai na si, ulai isi mi ano nokota mo iya tumowoi muwoi. Isi mi ano noko mo

pounu muwoi, no monoi no. Isi mi ano noko mo Kotoni mi analomano noko nali no, pounu muwoi, no monoi no Koto Siyoliso na pa imalowo, isi kiyo nokotaso, isi mi ano noko iko taikiyumo, isini aliyoli iyanowumo.

³ No monoi no mo, moi mo na ponuwo. Na pukwaimonowo. Yo mo sipo uo lolofa komiyai timo taikiyonukuwo, asikoiyo aluwouni auso nu monoi. Kotoso mulumolo luwai somiso noko mo asikoiyo aluwouyo komiyai na louwa uwokaikomoinuwomo. ⁴ Muwoni alo iwoi noiyo ilomanoiwo. Nuwakinuwomo, iwoi noiyo ilomanoiwo. Fona su mani, noiyo ilomanoiwo. Noko nokolalo molomaiso kokakinuwomo, afonimai imo sopo noiyo lukaso nikoiwo. ⁵ Nokonu nokoni nuso takinuwomo, toku na pa ikowo, tolomu nokoso, “Mulu tomokiso na posí itouniyaimowo.” ⁶ Mulu tomoki nokota yousakimo, to mo nonani imo kwaimoinuwomo, na yousi itouniyaimoimo. Ulai mulu tomoki nokota yousi somiso mo, pa yousi itouniyaimoiso, moi sasso si itouniyaimoinuwomo, mulu tomokiso. ⁷ Nokonu takinuwo mo, nu siyasoso na pa si manowo, tanuwou monoi. Koloni nikomakinuwomo, na pa uwokowo, pa nokowo. No mo waliyo, noko mo mi anoti mo, mi anoti foli monoi fasiwumo. Nu nuso noiyo nu liyaiyoiwo, nu siyasoso na pa si manowo, nokonuso takinuwomo.

⁸ Nokonuso waliyo takinuwomo, koloni nikomakinuwomo, waliyo na pa uwokowo, na pa nokowo. ⁹ Ai ai noko nokolalo na pa itiounikaiyalowo. Tolomu nokoso na pa ikowo,

“Koto mo aumoifaso na samukuyoinuwomo.”

¹⁰ Ulai nokonu siyaso timai mo waliyo imo somiso mo, nonani nokonu mulumaiso pa sanowo, na pa ikowo, ¹¹ “Moini asi topamu koini fonaso no tololomanikokai no, no mo ifou na tokitotasokononi kaiyounukuwo. Atiyaiyasu na pomulumolokowo, Kotoyo moi samukukomo monoi louwa.” Aino na pa ikowo. ¹² Ya na timonukuwo, asi fokumakimo, Sotomo noko kopokoiyau noko no mo, toi mo koufa uwokoimo. Namoliyo alosikomo nokosu, toi mo soliyakiso na uwokoimo. Ulai koufa, soliyaki nali.” Aino na ikoki, Isiso mo.

*Woi, asi siyai nokoyo mulu alosokowoi muwoi,
ainonani monoi aino imo.*

(Matiyu 11:20-24)

¹³ Isiso mo ti monoi na ikoki, “Woi, Kolasi noko moi, woi. Woi, Pisaito noko moi mani, woi. Yo mo mulu ifolaluwawoi mi pano manoki, nonani nokonu timai, Yuto noko moini molo timai, ulai molo koiyau monoi mulu kolikaliwoi muwoi, mulu pa alosokokinuwoso. Yo mo nonani mulu ifolaluwawoi mi pano mo, noko nokonu nokoni molo timai, Taiya nokonuwoi Saito nokonuwoiso, mulu na pokolikali, asi pokoukono, ta nuso papoloiyio konokai, toini molo koiyau monoi, mulu palosokono. ¹⁴ Koto mo noko wauwakimo, Taiya nokowoi Saito nokowoi, toi mo koufasoso uwokoimo. Kolasi noko moiwoi Pisaito noko moiwoi, moi mo soliyakiso na uwokomoinuwomo. Ulai koufa, soliyaki nali.

¹⁵ Kopanaumo noko, a, moi no kumokiso nuwoinuwomo a? Ya timonukuwo, pa nuwoinuwoso. Taso na kunoinuwomo.” Aino na ikoki, Isiso mo.

¹⁶ Ti monoi ikoki, “Nokoyo moini imoso kwaimakinuwomo, yani imo mani, kwaimonoimo. Nokoyo namoliyo alosikomakinuwomo, yoso mani, namoliyo alosimomonoimo. Nokoyo namoliyo alosimomonakimo, imono taikiyo nokotaso mani, namoliyo alosimoimo.” Aino ikoki. Ikoki mo; na nu liyaiki, nonani noko 72 mo.

Kotoni imo lukasikalo noko ifou ti aino imo.

¹⁷ Nosai no mo; noko 72 mo ifou na tiki, na molokiya tumokino. Na ima tumokino, “Noko Siyoli, nani ami mo wiyou. Popuwa iyali mani, imo na tukwaimokalo manono.”

¹⁸ Nosai no mo; Isiso mo siyokutono iyaliso na fowakoki, “Motu na, yo mo Sokolo Nokota Waiso toku na kwaiki, kumokisai usukuno taikiyoso, saloma komiyai momaliyomalo konoso. ¹⁹ Pukwaiwo. Yo mo ami siyoli yasoi na anonikinukuwo. Nuwowoi apiyumoiwoiso towitoloko manoinuwomo, asani amiyo. Uo nokota waini amiso na souwaiyaloinuwomo. Hani koiyauyo pakoso uwokaikomo manoinuwoso. ²⁰ Motu na, popuwa iyaliyo imo tukwaikomalo manonuwo. Ulai ainonani monoi moloki mo koufasu. Moloki siyoli mo noino, momaini siyolo siyolo mo kumokiso yasoi na kulukaiki. Ainonani monoi siyoliso na pa molokiwo.” Isiso mo ainoso na ikoki.

*Isisoyo Apitono Kotoso molokimo aino imo.
(Matiyu 11:25-27; 13:16-17)*

²¹ Nosai no mo; nonani ulo yakomai Kotoni Mulu Itouniyaimo Nokotayo noinomo Isiso mo moloki mulu saso. Apitonoso na imoki, “Apou, nono mo kumoki asi asi samukuko nokota siyoli. Ya na tomolokimonoki, wafisu. Noko no tiyamo no, “Koi mo mulu mo iwoi.” toi mo nani samukuko mi mo sainowoi muwoi, sosoli. Noko siyai no tiyamo no, “Koi mo sai siyoli muwoi,” toisu mo sai, nani samukuko mi monoi mo, yasoi wiyyotikini. Nasu, Apou, nani mulu itouniyaimo mo ainoso na. No monoi no wafisu timonoki.” Ainoso imoki, Apitonoso.

²² Nosai no mo; nokoso ikoki, “Yani Apou mo hani hani komaso mo yani nainomai yasoi na isikokaimomonoki. Ulai noko mo asa monoi mo sainowoi muwoi, Kotoni awitono monoi mo. Apou Siyoli saso mo sai, asa monoi mo. Ulai noko siyayo mo Apou Siyoli no sai? Asa, Kotoni awitono asayosu mo sai. Noko nokolalo siyai mani, sai. Ya na towiyoti.” Aino ikoki.

²³ Nosai no mo; siyokutono iyalso alosikoki, fokutonoyo, toi saso ikoki, “Nokoyo moi komiyai kiyakinomo, siyoliso na molokiyoinomo. ²⁴ No monoi no ya timonukuwo. Toku mo Kotoni mulu lukasiko nokowoi nokotalo sisiyoliwoi, toi mo ninani ki monoi louwa, ni tokinuwo no, ulai toi mo kiwoi muwoi. Ninani imo kwai monoi louwa, ni tukwainuwo no, ulai toi mo kwaiwoi muwoi.” Isiso mo aino na ikoki, siyokutono iyalso.

Somaliya asi nokotayo Yuto nokota fasi aino imo.

²⁵ Nosai no mo; aniyopa imo sai siyoli nokota mo auwoniyouki, Isisoso na utolumo kiki, “Aiyolokomomoko nokota, yo no moloi yoimo woi, aniyopa poi poi tolakaino itouniyaimo monoi no?”

²⁶ Nosai no mo; Isiso mo na imoki, “Musini ami imoyo no moloi tiyomuko? Nonani imo lukasikomai moloi tiyomuni?”

²⁷ Nosai no mo; na fowaki, “Noino na tiyomuko, “Koto monoi mulu punu. Noko Siyoli, nonani Koto monoi, mulu siyoliso na pa unu. Na pa aluwaimoi. Na pa mulumoloko unu.”

Noinoso mani, tiyomuko,

“Nona amu mulu no tiyo manoni no, noko nokolalo monoi mani, noinoso na pa mulu ukumoi.”

²⁸ Nosai no Isisoyo na imoki, “Aino, motu na tofowamononni. Ainoso yakinimo, aniyopa poi poi na tolakaino manoinimo.”

²⁹ Ulai aniyopa imo sai siyoli nokota mo noko itouniyaimo tolo mulu yoki, no monoi no Isisoso na imoki, “Noiwo noko nokolalo monoi tiyomuko?”

³⁰ Ulai Isiso mo fowaki mo, siyokawi imo na lukasiyoluwaiki, noino imoki, “Yuto nokota mo Yolusolimo nokonu siyoliso tutukaimiyou, Iyoliko nokonuso louwa tamukono. Ulai uo nokoyo molomai na tokino. Tuno na ti wanonino, na tuwasono. Nosai no tutukaimono, aumoifaso kalo monoi louwa.

³¹ Nosai no mo; Yuto nokota siya mo nonani moloso taluwainiyo kono, lotu samukuko nokota nali. Ulai molomai tano nokotaso tokikaiyou. Na tosouwo, molo kwasai na tomoi, yasoi.

³² Nosai no mo; Yuto nokota siya mani, nonani moloso taluwainiyo kono, Liwaini alisaitono na. Nosoni tofiyamosiya tumo mo, ainoso na tokikaiyou. Na tosouwo, molo kwasai na tomoi, yasoi.

³³ Ulai Somaliya asi nokota mani, nonani moloso taluwainiyo kono, noko nokonu nokota na. Molomai tano nokotani auso totumo mo, na toki, mulu na tokalo unu. ³⁴ Tani auso aumoifaso tokiyano. Nosai no uluoso iwoyo na tosololukimo, woilo iwowoi molo wamo ito iwowoiyo. Tunoyo na tokonosuwakomalo. Uwai; totani hosofani namoli tonimai tokauwokaiya yo. Tanuwou nuso tokau. Na tosamuku itouniyaimo tolo.

³⁵ Nosai no mo; amuwoisai; Somaliya nokota mo tomoki muwoni tiwoi na takononi, nu kiyo nokotaso. Na timo, “Ninani nokota mo atiyaiso na pa samukumoi. Muwoni mo uwofawo, ya ifou tumakimo, na niyoikimo, muwoni siyaiwoi.” Isiso mo siyokawi imo aino lukasiyoluwaiki, aniyopa imo sai nokotaso.

³⁶ Nosai no na imoki, Isisoyo, “Moloi tomulu-molokoni? Noko tauwoi ti. Uo nokoyo uwokai nokota, noini wolitono itouniyaimo?”

³⁷ Aniyopa imo sai siyoli nokotayo na fowaki, “Mulu no kalo unu no, suomoso monoiso no fasi no, to mo wolitono nali.” Nosai no Isisoyo na imoki, “Na pomoi, ainoso na piyano.”

Matawoi Moiliwoi aino imo.

³⁸ Ulai nosai no mo; nuki nuki nuki; nukutai siya mo tiki. Noni mo tolosoki, tani siyolo mo Mata. Isiso iyalso na ikoki, “Koi kolini auso na

pona tiwo.” ³⁹ Mata mo auwatonowoi, tani siyolo mo Moili. Moili mo na sisa tumoki, Isiso Siyolini auso, tani fona timai, imo kwaimo sisa tumoki.

⁴⁰ Matasu mo koloni ta no tolosoki. Wiyou, mi mo soliyaki. No monoi no mulu mo puwoso, Isisosimo imanoki, na imoki, “Noko Siyoli, yani auwa mo mi pa tano fasimonoso. Asa saso na tanomoi. Hani monoi pa tomulumoloko unumononiso? Na piso, fasimonumo.”

⁴¹ Ulai isoki, “Woli Mata, nono mo hani hani monoi tomulumoloko manoni, mulu tokalo ukalo manoni. ⁴² Siya hani mo koma na. Moili mo nonani monoi mulu na tiyo. Wiyou no moloi alukiso monoi?” Isiso mo ainusu na isoki, Mataso.

11

*Kotowoi imo lukaso ni aino imo.
(Matiyu 6:9-15; 7:7-11)*

¹ Nosai no mo; Isiso mo foloso monoi imo lukaso yousanoki, Kotowoi. Imo lukaso uwai; siyokutonoyo na imoki, “Noko Siyoli, Kotowoi imo lukaso monoi powiyomoko, toku Iyonoyo no wiyyotiki no, totani siyokutono iyaliso, noinoso.”

² Na ikoki, “Kotowoi imo lukasakinuwomo, noinono na pa imowo,

“Apou, nono mo itouniyaima itouniyaimo nokota.

Nani siyolo na tokaluwaiyalounoki. Na posamukumoka tumo. ³ Ulo siyamai koloni saiso saiso na pa nimokomoi.

⁴ Nokoyo kopokoiyau komomokakinomo, koi mo imowoi muwoi, waliyo. Nono mani, kokaini molo kopokoiyau monoi imo mo na pa tokosokiko. Sokolo Nokota

Wai monoi na pa samukumokomoi, aiko ainikomomoko ifoluwaimokoi.”

Kotowoi imo lukaso ni aino imo aino na ikoki.

⁵ Nosai no mo; na ikoki, siyokawi imo mo, “Moi nokota mo totolo. To mo siyokutono mo yapoli. Amoloki siyolimai mo siyokutonoso na timano, “Woli, tuo komu tauwoi na pakomono. ⁶ Yani woli mo nuso kimona tumo. Ulai yo no tuo no haniso ni monoi? Uwofa na.”

⁷ Nosai no mo; totu fowa, nu poisai, “Mi siyoliso noiyo amonoi. Itu mo pu na totoi. Koi koli mo ulololi tosinoki. Yo no moloi auwono monoi, tuo akononi monoi no?” Siyokutonoso aino totu imo.

⁸ Ulai ya timonukuwo, nu kiyo nokota mo asisikuwano monoi pa takononiso, siyokutonoso. Ulai siyokutonoyo tofu yomu tolomoi, tuo anoni monoi. Tiyomalo tiyomalo, wiyou nu kiyo nokota mo tulosukomo, na tauwoniyou, na takononi, tuo somiso nokotaso.

⁹ No monoi no mo, ya timonukuwo, Kotoso na pa utolumo manowo, no monoi no nikomoinuwomo. Na pa ikolikalowo, no monoi no kokoinuwomo. Itu lotiso pa ukou ukou nimo manowo, no monoi no itu na kolali unoинuwomo, Kotoyo, moini imo kwaimoinuwomo. ¹⁰ Noko mo Kotoso haninoi monoi utolumo manakimo, nonani hani na aninoimo. Nokoyo haniso ikoliyalakimo, na kiyoimo. Nokoyo itu lotiso ukou ukou nimo manakimo, itu na kolali unoимо, imo kwaimoимо.

¹¹ Apitono iyali moi ni tosinuwo no, moi mo na pukwaimonowo. Aluyo apitonoso imo mo, “Tiya tokalomon, la pasomono.” Ulai momai koiyau no moloi anoni monoi, apitonoyo no, aluso no? Wiyou nali. ¹² Ti monoi timo, apitonoso, “Tiya

tokalomono, uo i pasomono.” Ulai apiyumoi koiyau no moloi asononi monoi, apitonoyo no, aluso no? Wiyou nali.

¹³ Ulai mulu kopokoiyau noko moi mo, itouniyaimo hani suomoso monoiso na tuwoko manonuwo, moini alaloso. No monoi no moi mo sai, moini Apono mani, kumokiso ni you tolo no, to mo totani Mulu Itouniyaimo Nokota na tanoninuwo, totaso utolomo manakinuwomo.” Aino ikoki, Isiso mo.

*Isisoso alisiyoliunu aino imo.
(Matiyu 12:22-30; Mako 3:20-27)*

¹⁴ Nosai no mo; Isiso mo popuwaso amiyaikiyowaiki, ko lopumokai nokotaso. Popuwayo nokoso utukaimoki mo; nonani ko lopumokai nokotayo imo na lukasoki. Wiyou, noko nokolaloyo mulumoloko manokino. ¹⁵ Ulai noko siyai mo piyamoki, “To mo popuwa mo Pilisipulo Waini amiyo na tamiyaikiyoko uwokomoi, popuwa samukuko nokota siyolini amiyo mo.” ¹⁶ Siyai mo na imo kikino, imokino, “Kumoki mulu ifolaluwawoi mi na powiyomoko, kokaini molo timai.”

¹⁷ Ulai Isiso mo toini mulu mo sai, na ikoki, siyokawi imo mo, “Asi siya noko iyaliyo totai amu tukoluwanakinomo, totai amu pa asisikuwanoinoso, na uwokaikuwanoinomo. Noko kolijo totai amu tukoluwanakinomo, na kolikaliyoimo, yau yau, totai amu asisikuwano somiso mo. ¹⁸ Sokolo Nokota Wai iyali totai amu potukoluwanono mo, totai amu pa pasisikuwanonoso, kwaimo pa posiso. Ulai hani monoi tiyamonuwo, Pilisipulo Waini

amiyo popuwaso amiyaikiyokowo. ¹⁹ Ulai yo no Pilisipulo Waini amiyo no moloi amiyaikiyoko monoi, popuwa no? Moini mulumai mani, popuwa amiyaikiyoko noko siyaiyo na tosi liyai. A, noini amiyo tamiyaikiyoko manono? Kotoni amiyo nali no. Totaiyosu na imoinuwomo, “Topokonuwo, Pilisipulo Waini amiyo no moloi amiyaikiyoko monoi, popuwa no?” ²⁰ Motu na, Kotoni amiyo na tamiyaikiyokomoi, yo mo. No monoi no moi mo sai, Kotoni amiyo yasoi na samukuya tumokinuwo.” Aino ikoki.

²¹ Siyokawi imo ti monoi na ikoki, “Ami nokota mo toni lamo tokomiko tolo, tani nu mo na tosamuku tolo. Ilolu no moloi i wanoni monoi? ²² Ulai ami soliyaki nokotayo uo ano una tumakimo, na souwaiyoimo. Toni lamo na salosowaiyoimo, toni lamo no amimo no. Ilolu i waninoimo, noko siyaiso wautiyaloimo.” Isiso mo siyokawi imo aino na ikoki, na posaso wiytiki, tani ami mo Sokolo Nokota Waini amiso tosouwaimoi.

²³ Ulai ti monoi ikoki, “Noko mo yani woli tolo somiso mo, koti mo uwoui. Noko mo yani imo lukasikalo somiso mo, nonani nokota mo noko nokolalo tuwokaiko, no monoi no folo folo na tulolo liyai.” Isiso mo aino ikoki.

*Popuwayo ifou tumo aino imo, nokoni au poiso.
(Matiyu 12:43-45)*

²⁴ Nosai no mo; siyokawi imo na ikoki, “Popuwa koiyau mo nokoni ausai tutukaimo mo, nu somiso asiso tomoi, mi louwa tofou foukano. Ulai tiyomu, “Yo mo ifou na tomoi, nokoni au poiso. Toku yo no tu toloki no, nonani au poiso totolano, yo

mo.” Yasoi. ²⁵ Nokoni au mo ifou totumo mo, aso itouniyaimokaiso tokiya tumo, kouwokaiso. ²⁶ No monoi no mo popuwa siyai, 7 mo, na tokolisano. Ami ami, totawoi popuwani amiso tosouwaino. Na toti, nonani nuso tosa ti. Toku mo nonani nokota mo koiyau potolokainoki. Ulai lolai mo wiyou, koiyauwa na totolokaino.” Aino ikoki.

Molokiya mulu aino imo.

²⁷ Isiso mo nonani imo lukasiko manoki mo, noko nokolalo molopoio ukouniyaiko siki. Nosai no mo, noni mo siyoliso yomusoki, “Noni no kikini no, nano no anonikini no, to mo na molokiyumo.” ²⁸ Ulai fowasaki, “Motu na, ulai Kotoni imo kwaimo noko, toi mo siyoliso na molokiwumo, tani imoso aluwai noko mo.”

Lolaimai si noko nokolalo aino imo.

(Matiyu 12:38-42; Mako 8:12)

²⁹ Nosai no mo; noko nokolalo molopoi ukouniyaikukaikino mo, Isiso mo na ikoki, “Lolaimai si noko nokolalo moi mo mulu kopokoiyau. Mulu ifolaluwawai mi saso wiyononi monoi tiyo manonuwo. Ulai yo mo pa wiyononinoikuwoso. Iyona tolomai Koto mo mulu ifolaluwawai mi wiyotiki, noko nokolaloso. Noinososu na wiyononinoikuwomo, yo mo. ³⁰ Iyonaso no uwoki no, no mo Kotoyo Niniwa nokoso na wiyotiki, totayosu muwokaiki. Noinoso na, asi asi noko nokolaloni noko siyoli nokota yoso no uwomonakino mo, Koto mo lolaimai si noko nokolaloso na wiyotiyimo, totayoso muwomonokaiki. ³¹ Koto mo noko nokolalo wauwakimo, aluwaso noko samukuko nukonu siyoli, tokuwa

toku no tolosoki no, to mo auwonisiyou tomasima tumoinuwomo, lolaimai si noko nokolalo moiwoi. Moi monoi na yomusoimo, “Kwaimo muwoi, kopokoiyau.” Ulai afonimaiso? Afonimaiso muwoi. Nonani aluwaso nukonu siyoli mo Solomononi imo itouniyaimoso kwaima tumoki. Lolaimai yo mo ni totola tumo mo, Solomonoso na tosouwai. Ulai lolaimai si noko nokolalo mo yani imo mo kwaimonowoi muwoi. No monoi no uwokaikomoinuwomo. ³² Koto mo noko nokolalo wauwakimo, Niniwa noko nokolalo mani, auwonoulu tomasima tumoinuwomo, lolaimai si noko nokolalo moiwoi. Moi monoi na iyamoimo, “Kwaimo muwoi, kopokoiyau.” Ulai afonimaiso? Afonimaiso muwoi. Niniwa noko nokolalo mo Iyonani imo kwaimokino, mulu na alosokokino. Lolaimai yo mo ni totola tumo mo, Iyonaso tosouwai. Ulai lolaimai si noko nokolalo moi mo yani imo mo kwaiwoi muwoi. No monoi no uwokaikomoinuwomo.” Isiso mo aino na ikoki.

*Molo ti mo auni lamu ta komiyai aino imo.
(Matiyu 5:15; 6:22-23)*

³³ Ulai Isiso mo ti monoi ikoki, “Noko mo lamu ta falosisakimo, fiyokaisowoi muwoi. Nau mani, moloi ufiyaiso monoi? Wiyouwa wiyou. Puwoso na tafonikokaisomoi. No monoi no nokoyo nu poiso toti liyai mo, lamu ta fupiniyaimoso na tokiya tino. ³⁴ Moini molo ti mo lamu ta komiyai towi kolo, moini au poiso. Moini molo ti mo itouniyaimoso sakimo, moini mulu mani, saponiwoi na soimo. Ulai moini molo ti kopokoiyauso sakimo, moini mulu mani, folosu na soimo. ³⁵ No monoi no atiyaiso na pa siwo. Wonikaluso moini

fupiniyaimoso folosu koiyauyo uwokaiya toimo.
³⁶ Mulu mo fupiniyaimo tanakimo, folosu mo pa tanoiso, saponi saso na tanoimo, lamu ta komiyai fupiniyaimo kolokomoinuwomo.”

Nokotalo iyalini molo koiyau monoi aino imo.
(Matiyu 23:1-36; Mako 12:38-40; Luko 20:45-47)

³⁷ Isiso mo imo lukaso uwai; nosai no mo; Falisi moloso aluwai nokotayo mo aliyoniki, no fasiya tumo monoi. No monoi no tani nu poiso lotiki, no fasi yousa tiki. ³⁸ Nonani Falisi moloso aluwai nokota mo Isisoso no yousiso kwaiki mo, na mulumoloko manoki. Ulai afonimaiso? Isiso mo naino toku uluwakomowoi muwoi. Yuto iyalini molo mo noino na, nainoso toku puluwako manokino, nosai no mo koloni no. ³⁹ Ulai Isiso Siyoliyo na imoki, “Falisi moloso aluwai noko moi mo nau asiyofolosaiso tuluwako manonuwo. Ulai moini mulu poiso mo wofu wofuwwoi muwoi, polamoko mulu saso moi mo, mulu kopokoiyau na. ⁴⁰ Moi mo muluwoi muwoi. Asiyofolosaiwoi mulu poisowoi mo Kotoyo na fonanikomoki. ⁴¹ Ulai poiso no tu si no, momaini mulu na, nonani mulu na pa kolikali ukuwo, afonimai noko monoi, na pa fasikowo. Aino yakinuwomo, mulu wofu wofuwwoi soinuwomo.

⁴² Ulai Falisi moloso aluwai noko moi fau, atiyaiso na posiwo. Moi mo sumonowoi soiwoi hani hani nofuwa nokowoi naino ti tokunoloko manonuwo, kunolokokai siyasonuso Kotoso toni manonuwo. Kotoni imo ainoso taluwai manonuwo. Ulai molo siya pa taluwai manonuwoso. Noko nokolaloso atiyaiyaso pa

tuwoko manonuwoso. Koto monoi pa tomulu unu manonuwoso. Nofuwa noko kunolokokai siyasonuso Kotoso ni mo waliyo. Ulai noino mani, noko nokolaloso atiyaiso na pa uwoko manowo, Koto monoi mulu na pa unuwo.” Aino ikoki, Isiso mo.

⁴³ Ti monoi ikoki, “Falisi moloso aluwai noko moi fau, atiyaiso na posiwo. Lotu numai nokotalo iyalini nu simai sinono monoi tiyo manonuwo, noko nokolaloyo kwaikomo monoi tiyo manonuwo. Ukouniyaikomai nokoyo “woli iyali moi kuo” imo moiso imo monoi tiyo manonuwo. ⁴⁴ Moi fau, atiyaiso na posiwo. Moi mo noko yau yau aiko uku asi komiyai. Noko mo sai muwoi, kopokoiyau monoi asi wosuwoiso no ku si no, asi puwosaiso toliyaikuko manono.” Aino ikoki, Isiso mo.

⁴⁵ Ulai aniyopa imo sai siyoli nokotayo fowaki, “Aiyolokomomoko nokota, koi mani, na tauwosisimomokoni.”

⁴⁶ Nosai no mo; Isiso mo na ikoki, “Aniyopa imo sai sisiyoli noko iyali moi mani, moi fau, atiyaiso na posiwo. Noko nokolaloso tofololuwaiko manonuwo, hani hani au imo tiko manonuwo. Ulai moloi aluwai monoi, toi no? Wiyou, muwoli siyoli komiyai tuwokomoi. Ulai moi no fasikonuwo? Pa tofasiko manonuwoso.

⁴⁷ Moi fau, atiyaiso na posiwo. Aniyopano iyaliyo Kotoni mulu lukasiko noko iyaliso potukuwoli liyai manokino, yau yau. Nonani yau yau nokoni asi aiko uku moiyo tokouwoko manonuwo. ⁴⁸ No monoi no koi mo sai tukuwoli monoi mo waliyo tiyamonuwo. Aniyopano iyaliyo potukuwoli

manokino, yau yau. Moi mani, mulu mo tomoso, asi aiko uku na tokouwoko manonuwo.

⁴⁹ No monoi no mo, mulu iwoi nokota Koto mo na yomuki, “Yo mo yani mulu lukasiko nokowoi yani imo lukasikalomano nokowoi kiyokoimo, toini auso. Ulai siyai mo na tukuwoliyoinomo, siyai mo amiyaikiyokoinomo.” ⁵⁰⁻⁵¹ Kumoki asi asi fonanikomosai mo Kotoni mulu lukasiko noko iyaliso potukuwoli liyai manokino. Toku totawoi mo Aipolo tukolokino. Nosai no Kotoni mulu lukasiko noko iyali tukuwoli liyai manokino tukuwoli liyai manokino; ainoso hani Sokolaiya mani, na tukolokaikino, lotu nu siyoli asiyofoloso, koloni utu kotisokosai. Ulai ya timonukuwo, lolaimai si noko moi mani, molo koiyau tomoso na taluwai manonuwo. No monoi no Kotoyo na uwokomoinuwomo, aniyopano iyaliyo tukuwoli foli monoi mo.

⁵² Aniyopa imo sai sisiyoli noko iyali moi fau, atiyaiso na posiwo. Moi mo Kotoni mulu saino monoi na talukiko manonuwo. Ulai moi no taluwainuwo, Kotoni muluso no? Pa taluwainuwoso. Noko siyai mani, no louwa taluwaino no, toiso mani, na talukiko manonuwo.” Isiso mo aino na ikoki, aniyopa imo sai sisiyoli noko iyaliso.

⁵³ Nosai no mo; Isiso mo amufuki. Wiyou, nokotalo iyali mo uo mo ta topi. Mulu atolosai hani hani imo utolumalo manokino, Musini imo sai sisiyoli nokowoi Falisi moloso aluwai noko iyaliwoiyo. ⁵⁴ Utolumalo ki manokino, asuwo imo koiyau yomoimo, toiyoo komanoso faumiko monoi.

12

Topoko imo monoi atiyaiso si aino imo.
(Matiyu 10:26-27)

¹ Noko nokolalo molopoi ukouniyaiko liyaiya tumoki. Ulai siyasonuso, molopoi molopoi molopoi, wiyou. Naino fona no moloi ilomani monoi? Nosai no mo; Isiso mo siyokutono iyaiso toku na ikoki, siyokawi imo mo noino, “Falisi moloso aluwai noko monoi atiyaiso na pa siwo, totaini sisiyoliko asu monoi mo. Toini topoko imo monoi timonukuwo, atiyaiso. ² Hani hani mo fiyokaikokai sakimo, amuwori tino mo na fiyamosokoimo. Hani hani mo kukalokokai sakimo, nokoni molo timai fiyamosokoimo, toi saino monoi. ³ Imo mo folosumai lukasakinuwomo, noko nokolaloyo saponimai kwaiyoinomo. Imo mo nu poiso wosu woso lukasakinuwomo, nonani imo mani, nokoyo siyoliso posasoko taikiyoinomo.” Siyokutono iyaiso aino ikoki, Isiso mo.

Kokoloko monoi aino imo.
(Matiyu 10:28-31)

⁴ Ti monoi ikoki, Isiso mo, “Woli iyali, ya timonukuwo. Au monoiso tukuwoli noko monoi noiyo kokolokomoiw. Nosai no moloi uwokomo monoi, moiso no? Moini mulu mo waliyo. ⁵ Moi uwokaikomo taikiyo nokota ya wiyononinoikuwomo, moi nimo monoi. Tani fiyo wosuwoimai tosi manonuwo. To mo Koto nali. Mulumolo luwai somiso mo, au mo uwokaikomoinuwomo, mulu mani, uwokaikomoinuwomo, taso utoinuwomo. Nasu, ya timonukuwo, nonani nokota monoi na pa nimowo.

6 Moi mo sai, soso mo uo mo lolofa, lolofa nali. Ulai Koto mo uo lolofa monoi pa to-fufolikomomoiso, na tosamukukomoi. **7** Moi monoisu momaini komu suwo komaso yasoi na kolalikai. Wiyou, atiyaiyaso na tosamukukomo itouniyaimo manonuwo, mulumolo luwai noko iyali moi mo. Noiyo kokolokomoiwō. Moi mo uo lolofa tosouwaiko manonuwo.” Aino ikoki, Isiso mo.

*Isisoni siyolo kaluwai wiyoti aino imo.
(Matiyu 10:32-33; 12:32; 10:19-20)*

8 Nosai no mo; ti monoi ikoki, Isiso mo, “Ya timonukuwo, noko mo yani siyolo kaluwaimono wiyotiyakimo, noko nokolaloso, asi asi noko nokolaloni noko siyoli nokota yo mani, tani siyolo na kaluwai wiyotiyimo, Kotoni kumoki nokoso. **9** Ulai noko mo noko nokolaloni molo timai namoliyo alosimomonakimo, asayo mani, nonani nokotaso namoliyo na alosimoimo, Kotoni kumoki nokoni molo timai mo.

10 Asa, asi asi noko nokolaloni noko siyoli nokota yoso imo koiyau imonakinomo, Koto mo nonani imo koiyau foli monoi imo mo futo, yoso mulumolo luwaimonakinomo. Ulai noko mo Kotoni Mulu Itouniyaimo Nokotaso alisiyoliyakimo, Koto mo nonani alisiyoli imo foli monoi imo mo futo muwoi, amai.

11 Lotu nu samukuko noko sisiyolini molo timai kiyokomakinuwomo, komano noko sisiyoli nokoni molo timai sakinuwomo, nokotalo iyalini molo timai, nomai no mo mulu mo noiyo kolikaliyoiwō, hani imoso ikonuwowo. **12** Kotoni

Mulu Itouniyaimo Nokotayo na wiyononinoiinuwomo, no ikakinuwo no.” Isiso mo aino ikoki.

Ilolu molopoi nokota monoi siyokawi imo.

¹³ Nosai no mo; noko nokolalo molopoi mulumai nokotayo Isisoso na imoki, “Aiyolokomomoko nokota, auwaso na pa imo, apouyo ilolu utai siyai nimonumo.”

¹⁴ Nosai no mo; Isiso mo na imoki, “Moloi woi? Noiyo muwokaimonoki, ilolu wau imo kwaimo monoi no? No mo yani mi muwoi.” ¹⁵ Nosai no noko nokolaloso ikoki, “Atiyaiso na pa siwo. Ilolu molopoi i mulu noiyo yaloiwo. Si itouniyaimo mo ilolu molopoiwoi siwoi muwoi. Si itouniyaima mo folo.”

¹⁶ Nosai no mo; siyokawi imo na ikoki, “Ilolu molopoi nokotani isini aliyoli molopoi tauwonoulu, na tuwamokokai si liyai. ¹⁷ No monoi no nonani nokota mo tani muluyosu tomulumoloko, “Yo no moloi tiyo, woi? Isini aliyoli no moiso tisikokai, woi?” ¹⁸ Nosai no tiyomu, “Yo mo noino na tiyo, yani no isikokai nu lolofa lolofa tulaloko. Sisiyoliso kololi ukoimo. Isini aliyoli komaso nosoni tu uwokokaiyaloimo, hani hani iloluwoi. ¹⁹ Isikokaiyakimo, yo mo noino mulumolokoimo, isini no ititouni molopoi molopoi isikokaikai, amuwoi tino tiya monoi. Aisamu aisamu pa uwaimoiso. Yo mo mi na tofou foukalomoi, no moloki yousi saso mo waliyo, yo mo na tosomaimo yousimoi.” ²⁰ Ulai Kotoyosu na timo, “Nono mo muluwoi muwoi. Lolai amolokimai na kaloinimo, yau. Komaso hani hani no isikokai manokini no, noiyo moloi iyoimo?”

Siyokawi imo aino ikoki, Isiso mo. ²¹ Ulai ikoki, “No monoi no ilolu isikokai noko komaso noko mani, totai amu isikokaiyakinomo, ainoso na uwokaikoimo, Koto monoi mulu fufolikakimo.” Aino ikoki, Isiso mo, siyokawi imo mo.

*Mulu kolikali aino imo.
(Matiyu 6:25-34)*

²² Nosai no mo; Isiso mo siyokutono iyalo iso na ikoki, “No monoi no ya timonukuwo. Mulu mo noiyo kolikaliyoiwo, momaini si monoi mo. Noiyo iyamoivo, “Moi no haniso tonokoni, woi?” Ulai mulu noiyo kolikaliyoiwo, momaini au monoi mo. Noiyo iyamoivo, “Moi no tuno no haniyo asisiko monoi, woi?” ²³ Ulai sinono no koloni saso? Au no ulai kouwo saso? ²⁴ Uo monoi na pomulumoloko ukuwo. Toi mo aliyoli ali pa tikai manonoso, isini aliyoli pa ti manonoso. Koloni isikokai nu mo uwofa. Ilolu nu mani, uwofa na. Ulai Kotoyosu mo na tonikomoi, koloni mo. Noko nokolalo moi mo uo lolofaso na tosouwaiko manonuwo. No monoi no moi mani, Kotoyo na tosamukukomo manonuwo. Mulu mo noiyo kolikalikaiyoiwo. ²⁵ Kalo monoi mulu kalo mo, moi nokota siya no ulai ti monoi no alu komiyai no moloi wiyono monoi? ²⁶ Moi mo sai muwoi, sosoli na. Kotoni molo timaisu mo siyoli hani muwoi, koufa na. No monoi no koloni ilolu monoi mani, mulu mo noiyo kolikaliyoiwo. Kotoni ami mo siyoli.

²⁷ A uso na pomulumolokowo. Afonimaiso na tofoloko manono. Toini mi anosai muwoi, afonimaiso nali. Ulai ya timonukuwo. Solomono mani, kou ititouni nokota toku no

toloki no, ulai tani kou mo a uni kou komiyai muwoi. Wiyou, a uyo souwaikino. ²⁸ Motu na, sosono mo konoi monoiso kiso totoloko. Amuwpoi mo isiko utoinomo, taso. Nonani sosono Kotoyo tokouwokokaimoi. Moisu mo sosenoso na tosouwaiko manonuwo. No monoi no mo Koto mo na tosamukukomo manonuwo. Moini mulumolo luwai mulu no, a, koufasu, woi? ²⁹ No monoi no noiyo mulumoloko manoiwo, haniso noinuwomo, haniso sikoinuwomo. Mulu noiyo kolikaliyoiwo. ³⁰ Mulumolo luwai somiso nokoyo ilolu mulu monoisu tiyo manono. Moini Apono mo sai, afonimaiso sakinuwomo, no monoi no fasikomoinuwomo. ³¹ Hani hani ilolu mulu noiyo yoiwo. Kotoyo samukukomo mulu monoi saso na pa yo manowo. No monoi no hani hani mani, nikomoinuwomo.” Aino ikoki, siyokutono iyaliso.

*Ilolu i mulu aino imo.
(Matiyu 6:19-21)*

³² Ulai ikoki, siyokutono iyaliso, Isiso mo, “Moi mo sipo uo komiyai tosinuwo, pounu muwoi. Ulai noiyo kokolokomoiw. Moini Apono mo mulu mo waliyo, moi monoi, na yomukaiki, noko nokolaloso samukuko fasiyoinuwomo. ³³ Ilolu mo suo suomoko nokoso pa nikowo, suo mo muwoni. Nonani muwoniyo afonimai nokoso na pa fasikalowo. Muwoni alo i mo tolilikokai. Kumokini hani hani ititouniso na pa iwo. Kumokiso hani hani mo kopokoiyaukowoi muwoi, polamoko nokoyo aumoifaso pa totimoiso. No mo alopo sosomuyo no sosomuwakowoi ilolu muwoi. ³⁴ Nokoyo ilolu mo nuso isikokai mo, to mo

nonani nuso mano mulu saso. Kumokiso isikokai mo, kumokiso amiyo mulu saso.” Siyokawi imo mo aino na ikoki, Isiso mo.

Siyoli Nokota foumo aino imo.

³⁵ Nosai no mo; Isiso mo ulai ikoki, “Na popuwotolowo, lamu tayo pofalosokowo, saponimai si monoi. Na pa foumo siwo. ³⁶ Totaini noko siyoli nokota foumo noko komiyai pa siwo. Noko siyoli mo koloni wasikai utukaikiyo tumakimo, na foumo soimo. Itu lotiso ukou ukou nima tumakimo, somaiso na kolali unoinomo. ³⁷ Mi anononi noko, to tumomaiso no foumo saki no, toi mo na molokiwumo. Yo mo motuwa na timonukuwo. Nonani siyoli nokota mo ikoimo, “Na posiwo,” koloni na no nikoiomo. ³⁸ Ulai amoloki mulu pusumai tumakimo, ulololi si somiso noko mo na molokiwumo. Wiyo wiyo imo yakomai mani, ulololi si somisoso koka tumakimo, na molokiyoinomo.

³⁹ Ninani hani na pomulumolokowo. Nu kiyo nokota mo polamoko nokotayo tumo monoi posaino mo, na palukimo. Ulai maniwoiso poi tumoi, ulai to no sai? ⁴⁰ Moi mani, pa foumowo. Asi asi noko nokolaloni noko siyoli nokota yo no maniwoiso tumoimo? Ulai moi no sai? Moiyo iyamakinuwomo, pa tumoisowo, yo mo na tumoimo.” Siyokutono iyaliso aino na ikoki, Isiso mo.

*Mi ano nokota ti aino imo.
(Matiyu 24:45-51)*

⁴¹ Nosai no mo; Pita mo imoki, Isisos, “Siyoli Nokota, ninani siyokawi imo no koi monoi saso timokoni, o, noko nokolalo siyaiwoi monoi?”

⁴² Nosai no Noko Siyoliyo na fowaki, “Mi ano itouniyaimo nokota no noi? To mo muluwoi na, mulu itouniyaimowoi nali. Nonani nokota mo noko siyoliyo tomuwokai, totani mi ano noko samukuko monoi. No yakomai saiso saiso tuwau-timo, koloni mo. ⁴³ Siyoli nokotayo mi ano itouniyaimoso kiya tumakimo, nonani mi ano nokota mo na molokiyumo. ⁴⁴ Yo mo motuwa na timonukuwo. Noko siyoliyo na muwokaiyoimo, totani hani hani komaso samukuko monoi.

⁴⁵ Ulai mi anononi nokota siya mo na tomulumoloko, “Yani noko siyoli mo somaiso pa tu-moiso.” No monoi no mi ano siyamaiso noko nokolaloso tuwasouliyanomoi, koloni tonokomoi, iwo koiyau tosikomoi, tukwalu kwalumo. ⁴⁶ Aino yo manakimo, tani noko siyoliyo ifou na tu-moimo, foumo somisomaiso. Noko siyolini tumo monoi mo sai muwoi. No monoi no mo siyoli nokotayo na uwokaiyoimo, mulumolo luwai somiso nokowoi tolo tomasikoimo.

⁴⁷ Mi ano nokota no mo, to mo tani siyoli nokotani mulu mo sai. Ulai hani hani foukaiwoi muwoi. Siyoli nokotayo no imoki no, to mo yowoi muwoi. Siyoli nokota mo tumakimo, wiyou, siyoliso na waso manoimo. ⁴⁸ Ulai mi anononi nokota siya mo siyoli nokotani mulu mo sai muwoi. Molo koiyauso aluwaiyakimo, koufasosu wasoimo. Noko mo Kotoyo sai anoni mo, suo mani, mi anoninumo. Siyoliso niyakimo, Kotoyo imoimo, “Mi amiso na pa anomono manowo.” Pitaso aino imoki, Isiso mo.

*Asisikuwano somiso aino imo.
(Matiyu 10:34-36)*

⁴⁹ Isiso mo siyokutono iyalso ulai ikoki, “Yo mo asiso amukonoki, ta yoli monoi. Wiyou, mulu siyoliso tiyo, amukokai monoi. ⁵⁰ Ulai toku mo iyanoko siyoli uwomonoinomo. Wiyou, mulu na tokalomonomo, ainoso uwaimoimo.

⁵¹ Ulai moi mo tiyamonuwo, yo mo asi noko moini uo tokosiyaima tumonukuwowo. Wiyou, ainosu muwoi. Ya timonukuwo, ya noinomo pa asisikuwano soinuwoso. ⁵² Naino siyai noko nokolalo nu siyaso no tosi no, toi mo pa asisikuwanoinoso. Lolaisai siyai mo yoso mulumolo luwaimono manoinomo. Tiwoi tauwoiyo suo suo uo mulu yo ukuwano manoinomo. ⁵³ Pa asisikuwanoinoso. Apitonowoi awitonowoiyo suo suo uo mulu yo ukuwanoinomo. Atino mani, atokiwoi suo suo uo mulu yo ukuwanoinomo. Atino sopuptonowoi suo suo uo mulu yo ukuwanoinomo.” Siyokutono iyalso ikoki, ainoso na.

*Isiso monoi sai somiso aino imo.
(Matiyu 16:2-3)*

⁵⁴ Nosai no mo; noko nokolaloso mani, na ikoki, “Moi mo sa noiso toki manonuwo, kumoki fiyokaimoso, no monoi no tiyamo manonuwo, “Sa mo na totumo.” Motu nali, nosai no sa somaiso na totumomosi. ⁵⁵ Imonu mo puwosai totumomoi mo, na tiyamo manonuwo, “Ulo ta siyoliyo wiyoimo.” Motu nali, ainoso na fiyamosiyoimo. ⁵⁶ Asiwoi kumokiwoiso tukwaiko itouniyaimo manonuwo, no monoi no moi mo sai, sa tumowoi ulo wiwoi monoi. Yani mi ano mani, yasoi na tukwaimono manonuwo. Ulai

hani monoi? Yo monoi mo moi mo sai muwoi.”
Aino ikoki.

*Uo imo monoi hamukukuwano aino imo.
(Matiyu 5:25-26)*

⁵⁷ Isiso mo ulai ikoki, noko nokolaloso, “Moloi monoi woi? Hani monoi pa tomulumoloko itouniyaimo manonuwoso? Na pa mulumoloko kiwo, molo itouniyaimoso aluwai monoi. ⁵⁸ Nokoyo uo imo lukaso ni monoi kauwakinimo, imo kwai nokota siyolini auso, toku mo momati amu mo molomai uo imo monoi na pa hamukukuwanowo, imo futo monoi. Wonikaluso aiko imo kwai nokotani auso kiyoini. Nosai no totayo polimano nokoni nainoso aiko kiyoini, kalopulo nuso aiko kiyoini. ⁵⁹ Ya timonoki, kalopulo nusai somaiso pa amufoiniso. Na yousikaino manoinimo, ainoso hani molo koiyau foli imo mo futo.” Aino na ikoki, Isiso mo.

13

Mulu alosoko somiso aino imo.

¹ Nomai no mo, noko siyai mo Isisoni auso siki, na imokino, “Pailatoyo tani mi ano nokoso iko taikiyoki, Kalili nokoso tukuwoli monoi. Kotoso koloni utunoni simai na tukuwoliya tumokino.”

² Nosai no mo; Isiso mo na ikoki, “Moiyo no moloi tomulumolokonuwo? Nonani Kalili noko iyali, nokoyo no tukuwolikino no, toi mo molo koiyau siyoliso poi toku aluwaikino. Kalili noko siyaiyo koufaso poimo. Molo koiyau siyoli aluwai foli monoi Kotoyo poi uwokaikoki. ³ Ya timonukuwo, wiyouwa wiyou. Moi mo mulu

alosoko somiso mo, moi komaso mani, ainoso na uwokaikomoinuwomo.

⁴ Noko siyai mani, noko molopoi, 18, toi mani, kolikaliki, Silowamo asimai nu sopo siyoliyo itokolikoki, yau yau. Moloi tomulumolokonuwo? Toini molo koiyau mo Yolusolimo noko siyaini molo koiyau poi souwaikokino. ⁵ Ya timonukuwo, wiyouwa wiyou. Moi mo mulu alosoko somiso mo, moi komaso mani, ainoso na uwokaikomoinuwomo.” Ainoso na ikoki, Isiso mo, nokoso.

A wamo somiso si aino imo.

⁶ Nosai no mo; Isiso mo siyokawi imo na ikoki, noko nokolaloso, “Noko mo sipoki ino kosiskaiki, tani isiso. Sipoki a siyoli yasoi; a wamo loloko monoi louwa tumoki. Ulai sipoki wamo mo siwoi muwoi, uwofa. ⁷ No monoi no isi mi ano nokotaso na imoki, “Pukwai, aisamu mo tauwoi yo mo saiso saiso potumomosiki, a wamo loloko monoi louwa. Ulai a wamo mo siwoi muwoi, uwofa saso. Na pi. Asini komo no afonimaiso no hani monoi tuwaimomoi?”

⁸ Nosai no mo; isi mi ano nokotayo fowaki, “Noko siyoli, ninani aisamu mo tofolo na tolosu. Awi, ya asiso ai manoimo, asiwoi polomoko non-iwoiyo isikaiso kiyoimo. ⁹ No monoi no aisamu siyamai wamo mo amai poimo soi. Si somiso mo, tofolo, na pa i taikiyo.” Isiso mo siyokawi imo mo ainoso ikoki.

Mi fou fouko ulomai itouniyaisokai aino imo.

¹⁰ Nosai no mo; Isiso mo mi fou fouko ulomai imo lukasso tola tiki, noko nokolaloso, lotu nu siya poiso. ¹¹ Nosoni noni mo tolosoki, noni koiyau wai, popuwayo uwokaisokai. Aisamu molopoi

molopoi, 18 mo ainoso na. Namoli mo ikomuwai. Fouso no moloi liyaiso monoi? ¹² Isiso mo nonani nokonuso kosoki, aliyonisoki, “Kuku.” Na isoki, “Woli, ai koiyau ya na tafoliwainoki.” ¹³ Nainoyo na komisoki, lolai siyaso na auwonisiyouki, fouso na liyaisoki. Kotoni siyolo kaluwaiyalouki.

¹⁴ Nosai no mo; lotu samukuko nokota mo Isiso monoi mulu atolokomo unuki, mi fou fouko ulomai itouniyaisokai foli monoi. Noko nokolaloso ikoki, “Mi ano ulo mo toufowoisu. Mi ano ulomai na pa ti manowo, ai ai ititounikomokai monoi mo. Mi fou fouko ulo mo ai ai ititounikomokai ulo muwoi.”

¹⁵ Nosai no mo; Isiso Siyoliyo na fowaki, “Moi mo imo topoko noko saso. Momai mani, mi fou fouko ulomai mo polomokoni nuso toti manonuwo, polomokowoi hosofawoi iwoso tokoliyono manonuwo, iwo siko monoi. ¹⁶ Ulai noni to ni mo, to mo Apolofamoni alisaimi. Sokolo Nokota Waiyo uwokaisokaiki, aisamu molopoi molopoi, 18. Moloi monoi woi? Mi fou fouko ulomai itouniyaisokai no koiyau, a?” ¹⁷ Isiso mo aino yomuki mo, uo noko auwosikoki. Noko nokolalosu mo molokikino, Isisoyo no yaloki mo, ulukukumoso.

*Kotoyo samukuko noko nokolalo aino imo.
(Matiyu 13:31-33; Mako 4:30-32)*

¹⁸ Nosai no mo; Isiso mo ti monoi na yomuki, “Kotoyo samukukomo mi no moloi woi? Moloi towiyononinukuwo? ¹⁹ Kotoyo samukuko noko nokolalo iyali mo sipoki ino komiyai. Nokoyo nonani sipoki ino tikaiyano, totani isiso. Namolisai mo na siyoliso taikiyo, a na totoloso, touwowoi

na tosi. Uo mo nonani a touwoso tosinono tumo liyai.”

²⁰ Ulai ikoki, “Kotoyo samukukomo mi no moloi towiyononinukuwo? ²¹ Totayo samukukomo mi mo paluwa tuo sisiyoliko asu komiyai. Noni mo paluwa tuo totopolomo tomasi, sisiyoliko asuwoi, poso siyolimai. Nosai no mo tokoma liyo, puwoso puwoso ko kowaso.” Isiso mo siyokawi imo aino ikoki. Totaso mulumolo luwai noko nokolalo mo molopoi molopoi soimo.

*Kotoni auso nu monoi aino imo.
(Matiyu 7:13-14, 21-23)*

²² Nosai no mo; Isiso mo Yolusolimo nokonu siyoli molomai manaloki, nokonu nokonuso tokosonasiyaloki, nokonu sisiyoliwoi nokonu lolofawoiso. Kotoni imo aiyolokalo manoki, noko nokolaloso.

²³ Nosai no mo; nokoyo imoki, “Siyoli Nokota, moloi woi, a, noko nokolalo siyasonuso samiyaikiyo soimo?” Nosai no noko nokolaloso na ikoki, Isisoyo mo, ²⁴ “Amiso na pomulumolo luwaiwo, Kotoni auso ti monoi mo. Itu loti mo mumukufa na. Ya timonukuwo, noko nokolalo molopoiyo louwa ti liyaiyoimo, ulai pa toiso. ²⁵ Nu kiyo nokota mo tolauwoimo, itu na asiyoimo. Ulai moi mo asiyofolosai fu sakinuwomo, ituso ukou ukou nimoinuwomo, imoinuwomo, “Siyoli Nokota, itu pokolali unumoko.” Ulai na fowakomoinuwomo, “Yo mo moi monoi mo sai muwoi. Moi no moinani asi noko?” ²⁶ Ulai moiyo imoinuwomo, “Koi mo koloni no no fasiya tumokinoki no, koi

mo nonani noko na. Koini nokonu mulumai aiyolokomomoko tola tumokini.”

²⁷ Ulai moiso na imoinuwomo, “Yo mo moi monoi mo sai muwoi. Moi mo moinani asi noko? Moi mo molo koiyauso aluwai noko. Sai suwo, na ponuwo.” ²⁸ Wiyouwa wiyou, aniyopano iyaliso kokoinuwomo, Kotoyo samukukoso, Apolofamowoi Isakowoi Yokopowoi Kotoni mulu lukasiko noko iyaliwoi. Kokakinuwomo, moi saso mo amiyaikiyokomo kaiyoinuwomo, asiyofolosai fu soinuwomo. Wiyou, na sosenuno soinuwomo, iwoi sisikomo soinuwomo. ²⁹ Noko nokonu noko molopoi mo yoso mulumolo luwaimonoinomo. Wiyou, molopoi nali, na ti liyaiyoimo, ulo amiyo asisaiwoi ulo amukono asisaiwoi. Isaino ausaino ti liyaiyoimo, noinoso noinoso. Koloni no si fasiya tumo liyaiyoinomo, Kotoni samukuko nokonuso mo. ³⁰ Afonimai noko siyai mo yapoli lolaimai tosi, ulai namolimai mo Kotoni aumai mo noko sisiyoli na soimo. Noko siyaisu mo yapoli tosi, noko sisiyoli nali. Ulai namolimai mo Kotoni aumai mo afonimaiso na soimo.” Isiso mo aino na ikoki, Yuto noko iyaliso.

*Yolusolimo noko monoi aino imo.
(Matiyu 23:37-39)*

³¹ Nosai no mo; Falisi moloso aluwai noko siyai mo Isisoso ima tumokino, “Tolomuso na putukaimo, asi siyaso na pomoi. Hiloyo nonoso tukolo monoi tiyo.” ³² Ulai Isiso mo na ikoki, “Hilosó na pimanowo, nonani asikoiyo aluwou koiyau waiso. Na pimanowo, noino, “Isisoyo tiyomu taikiyo, “Lolaiwoi amuwoiwoi yo mo popuwaso amiyaikiyokaloimo, ai ai noko nokolalo

ititounikaiyaloimo. Tinoso mi uwaimoimo.” Aino-so na pimanowo. ³³ Motu na, lolaiwoi amu-woiwoi tinosowoi yo mo na manaloimo, Yolu-solimo molomai mi analoimo. Yo mo Kotoni mulu lukasiko nokota. Asi siyamai no moloi tukolomonu monoi? Yolusolimo nokonu siyoli-maisu na tukolomonoinomo, no monoi no Yolu-solimoso na manoimo, yo mo.” Isiso mo aino na ikoki.

³⁴ Nosai no mo; na yomuki, “Yolusolimo noko, woi. Yolusolimo noko, woi, Kotoni mulu lukasiko noko tukuwoli noko moi, woi. Kotoyo louwa tokiyokomo taikiyo manonuwo, ulai tomoki tos-alosoko manonuwo, yau yau. Moi, woi. Kokalo uo lolofa komiyai yo mo saiso saiso na louwa tosamukukomo manonukuwo. Momaiyosu mo wiyou tiyamo manonuwo. ³⁵ Na pukwaimonowo. Koto mo moini nokonuso tutukaikomonuwo. Ulai afonimaiso? Ya timonukuwo, ti monoi pa ki-monoinuwoso. Pa kimono manoinuwoso, ain-oso hani iyamoinuwomo, “Nonani nokota, Noko Siyolini amimai no totumo no, tani siyolo na tokaluwaiyaloukoni.” Aino iyamoinuwomo, nuwoi no ti monoi na tumoimo, yo mo.” Isiso mo aino na yomuki.

14

Wou woukomokai nokota itouniyaimokai aino imo.

¹ Nosai no mo; mi fou fouko ulo siyamai Isiso mo Falisi moloso aluwai nokota siyolini nuso no yousi fasiyanoki. Molo amiso na kwailuwaikino, Falisi moloso aluwai nokoyo mo.

² Wou woukomokai nokota mo Isisoni aumai yousikainoki. ³ Isiso mo nonani nokotaso kiki, nokotalo iyaliso na ikoki, aniyopa imo sai sisiyoli nokowoi Falisi moloso aluwai nokowoiso. Na ikoki, “Moloi tiyamonuwo? Ai ai noko no mi fou fouko ulomai ititounikai no waliyo?” ⁴ Ulai toi mo fowawoi muwoi, ko lopuso na siki.

No monoi no mo, Isiso mo nonani nokotaso na komiki, na itouniyaimokaiki. Nosai no kiyo taikiyoki.

⁵ Nosai no mo ikoki, “Moi nokotani alu poimo polomoko poimo iwo iso usukunoi, mi fou fouko ulomai mo, ya tiyomu, apitono mo lolai siyaso kominiyo yoimo. Motu poimo.” ⁶ Ulai tani imo no moloi fowa monoi? Na auwosikoki.

Noko siyoli tolo mulu aino imo.

⁷ Nosai no mo; Isiso mo na kokaloki, koloni no wasiya tumokino no, toi mo noko sisiyolini auso aumoifaso sinona tumoki.

No monoi no mo, siyokawi imo na ikoki, noinoino, ⁸⁻⁹ “Nokoyo aliyoniyakinimo, koloni wasiya tumo monoi, tani auso aumoifaso noiyo yousa tumoi, noko siyoli, no monoi no. Wonikaluso noko siyoli siyayo tumoimo, nu kiyo nokotayo aiko imoi, “Yani aumai piyousa tumo,” aikofafoli taikiyoini. Wiyou, na auwosimoinimo, afonimai nokoni auso yousanoinimo. ¹⁰ Ulai nokoyo aliyoniyakinimo, koloni wasiya tumo monoi, afonimai nokoni auso na pa yousano. Aino yakinimo, nu kiyo nokotayo imoinimo, “Woli, yani auso na piyousa tumo.” Ainoso imakinimo, no si noko nokolaloyo nani siyolo kaluwaiyalouwoinimo.

¹¹ Ya timonukuwo, noko mo noko siyoli tolo mulu yakimo, Kotoyo pa molokimoiso, na auwosisimoimo. Noko mo noko siyoli tolo mulu yo somiso mo, Kotoyo molokimoimo. Kotoni molo timai siyoli nokota toloimo.” Siyokawi imo aino ikoki, Isiso mo.

Koloni wasi monoi suomoso monoiso aliyoniko aino imo.

¹² Nosai no mo; Isiso mo Falisi moloso aluwai nokotaso imoki, koloni wasi monoi no aliyoniki no, nonani nokotaso na imoki, “Koloni wasi monoi nokoso aliyonikakinimo, siyokuno iyali iso noiyo aliyonikoi. Auwano iyaliwoi nako siyamai noko iyaliwoi muwoni molopoi asi siyamai nokowoi, toiso noiyo aliyonikoi. Toiso aliyonikakinimo, suo suo aliyonikuwano manoinuwomo. Ni mo Kotoni molo timai siyoli hani muwoi. ¹³ Afonimai si nokoso na pa aliyoniko, koloni wasiya tumo monoi. Ilolu somiso nokowoi au kopokoiyau nokowoi fona nomollikokai nokowoi molo kau kau nokowoi, toisoso na pa aliyoniko. ¹⁴ No monoi no na molokiyoimimo. Ulai afonimaiso? Nonani noko iyali mo suowoi pa niyoiniso. Ulai mulu ititouni noko yausai auwonoulakimo, nomai no mo Kotoyo suo foli monoi na niyoinimo.” Isiso mo Falisi nokotaso aino imoki.

*Koloni wasiya tumo monoi siyokawi imo.
(Matiyu 22:1-10)*

¹⁵ Nosai no mo; no si noko mulumai nokota mo Isisoni imo kwaimoki mo, na imoki, “Noko mo Kotoyo samukuko asimaiso koloni wasiyakimo, to mo na molokiyumo.”

¹⁶ Nosai no mo; Isiso mo siyokawi imo na imoki, nokoso, “Noko mo koloni wasi monoi tofouko. Noko nokolalo molopoiso taliyonikalo, koloni wasiya tumo monoi. ¹⁷ Nosai no mo, koloni wasimai mo mi anononi nokotaso timo taikiyo, noko nokolalo kolisalo monoi, toku no aliyonikoki no. Na louwa tikalo, “Kukuwo, koloni wasi mo konoiso na. Yasoi na foukai.”

¹⁸ Ulai toi siyasonuso tiyamalo, “Koi mo pakoso nuwoikiso, wiyou tiyamonoki.” Siya mo tiyomu, “Yo mo isi mo tonofalo, aliyoli ali amai tikai. Woli, yo mo pakoso manoiso.” ¹⁹ Noko siya mani, tiyomu, “Yo mo polomoko nanomu naino ti kukokai. Niya tokokano, mi ano uku ki monoi. Woli, yo mo pakoso manoiso.” ²⁰ Noko siya mo tiyomu, “Yo mo pakoso manoiso, noni mo lolai kauso.”

²¹ Nosai no mo; mi ano nokota mo ifou, tani noko siyoliso ainonani monoi tima tumo. Wiyou, nu kiyo nokota mo mulu tatolokomo, mi anononi nokotaso ti monoi na timo taikiyo, “Nokonuso somaiso na pomoi. Molo sisiyoliwoi molo lolofawoiso paluwaikalo, afonimai noko nokolaloso na pa kolisalo. Ilolu somiso nokowoi au kopokoiyau nokowoi molo kau kau nokowoi fona nomolikokai nokowoi, toiso pa koliyo tumo, yani nuso.”

²² Nonani yo uwai; mi ano nokotayo tima tumo, “Noko siyoli, no imononi no, no mo koma na. Ulai nu si siyai mo sofuwa amai ni si.”

²³ Nosai no mo; siyoli nokota mo totani mi ano nokotaso ti monoi timo, “Akuso na pomoi. Molo sisiyoliwoi molo lolofawoiso paluwaikalo, noko nokolalo na pa kolisalo. Na pa koliyo tumo.

Yani nu mo noko nokolalo saso mo waliyo. ²⁴ Ya timonoki, noko toku no louwa aliyonikoki no, toi mo yani koloni pakoso nokoinoso.” Isiso mo siyokawi imo ainoso na ikoki.

Mulumoloko aino imo, Isisoso mulumolo luwai monoi.

(Matiyu 10:37-38)

²⁵ Noko nokolalo molopoi molopoi mo Isisoso aluwaiyalokino, molomai. Nosai no mo; fokutonoyo alosikoki, na ikoki, ²⁶ “Noko mo asani auso tumakimo, atino apitono noko tini muluso no moloi aluwaiko monoi? Fuwaluwouni muluso mani, ulai moloi aluwaiko monoi, yani auso tumakimo. Auwatono iyaliwoi inaitono iyaliwoi totaini muluso no hani monoi aluwaiko monoi? Tota amu mulu mani, moloi aluwai monoi? Mulu siyaso aluwaiyakimo, ulai moloi aluwaimono monoi, yoso no? ²⁷ Yo mo a moki sokunalo-makoimo. Noinoso aluwaimono nokota mani, uo nokoyo uwoyakinomo, moloi ulosukomo monoi? Nokoyo ulosukomo mo, to mo yoso pa taluwaimonoso. Uo nokoyo takimo, yoso na aluwaimonumo.

²⁸ Moloi monoi woi? Moi nokota mo nu sopo siyoli ko monoi yakimo, toku mo na mulumoloko kiyimo, noino, “Nokoyo nu ko fasimonakinomo, yo mo mi ano foli monoi yapoli poi nikoi, mi uwaimo monoi.” ²⁹ Wonikaluso nu mi paikoso ano uwaimoiso. A saso ikaikaiso kokakinomo, nokoyo alisiyoliyoinomo, ³⁰ iyamoimo, “Ninani nokota mo a saso ikaikai, ko uwaimo monoi mo sosoli.” Isiso mo siyokawi imo aino ikoki, noko

nokolaloso, toku mulumoloko ki monoi, Isisoso mulumolo luwai monoi.

³¹ Nosai no mo; Isiso mo siyokawi imo siya na ikoki, “Noko samukuko nokota siyoli mo siyoli nokota siyaso uo falso monoi tiyo. Ulai toku mo na tomulumoloko ki, “Yo mo noko molopoi muwoi, siyasonuso fasimonoinomo. Totasu mo noko mo molopoi molopoi. Koi mo waliyo poi uo ano ukoikimo, poi souwaikoikimo.” ³² Wiyou yomakimo, uo nokoyo aluwamai amai sakimo, nokoso iko taikiyoimo, hamukukuwano monoi. ³³ Noinoso nali, moi nokota namoliyo alosoko somiso mo, tani hani hani komaso mo, moloi aluwaimono monoi, to no? Asaso aluwaimono monoi na pa mulumoloko kiwo.” Ainoso na ikoki, Isiso mo.

*Mamo koiyau aino imo.
(Matiyu 5:13; Mako 9:50)*

³⁴ Nosai no mo; Isiso mo ikoki, “Mamo mo itouniyaimo na. Ulai mamo koiyaumakimo, usutono no moloi tano monoi? Usutonowoi muwoi. Ulai ti monoi no moloi yo monoi, woi, usutono tano monoi no? ³⁵ Nonani mamo koiyau no mi no moloi ano monoi? Ulai asi itouniyaimokaiwoi muwoi. Moi mo afonimaiso na tosaloso manokoni. Noko mo iyo uku somiso mo, imo mo na pa kwaimono itouniyaimowo.” Aino na ikoki.

15

*Sipo ikolikaiso aino imo.
(Matiyu 18:12-14)*

¹ Nosai no mo; takiso muwoni i nokowoi molo koiyauso aluwai nokowoi, toi mo Isisoni auso

ukouniyaika tumoki, imo kwaimo monoi. ² Nosai no Falisi moloso aluwai nokowoi Musini imo sai sisiyoli nokowoi amuwaso alikino, iyamaloki, “Ninani nokota mo molo koiyauso aluwai nokoso tuwolimikomoi, na tono fasikomoi.”

³ No monoi no mo, Isiso mo siyokawi imo na ikoki, ⁴ “Moi nokota mo sipo koloni molopoi molopoi, 100, na tosamukukomoi. Ulai sipo siya mo uwofa na, moiso poimo manoso. Nosai no mo, sipo samukuko nokota mo na tikolisalo. Sipo siyai mo, 99, nu somiso asiso amai tutukaiko. Sipo siya na tikolisalo.

⁵ Nosai no mo; koso uwai; noma timai tatisiyo tumo, na tomolokisa tumo. ⁶ Totani nu mo ifou tatisiyo tumo. Siyokutono iyaliwoi asi siyamai nokowoi taliyoniko, ukouniyaiko monoi. Na tiko, “Na pomoloki fasimonowo. Yani sipo no lomuso no, yasoi na kosano, ifou na kausiyo tumo.”

⁷ Ya timonukuwo, noinoso na, kumoki noko iyaliyo mani, koufasoso tomolokikono, mulu ititouni noko molopoi monoi, 99. Yasoi alosokokino, mulu mo. Ulai molo koiyau nokota mo muluso alosiyakimo, wiyouwa wiyou, kumoki nokoyo siyoliso na molokimaloinomo.” Isiso mo siyokawi imo mo ainoso ikoki.

Muwoni ikolikaiso aino imo.

⁸ Nosai no mo; Isiso mo siyokawi imo siya na ikoki, “Noni mo muwoni mo naino tiwoi. Ulai muwoni siya mo uwofa, na tikolikaiso. Nosai no lamu ta tofalosiso. Tofalosiso mo; nu kukumo tasoko, ikoliso monoi. Tikolisomoi tikolisomoi, ainoso hani na tokoso, muwoni mo. ⁹ Koso

uwai; siyokutono iyaliwoi asi siyamai noko nokolalowoi taliyoniko, ukouniyaiko monoi. Na tiko, “Na pomoloki fasimonowo. Muwoni siya mo ikolikaiso, lolai mo yasoi koso, ifou yasoi na aso.” ¹⁰ Ya timonukuwo, noinoso na, Kotoni kumoki nokoyo mani, na molokimo manoinomo, molo koiyauso aluwai nokotayo mulu alosimakimo.” Ainoso na ikoki, Isiso mo.

Alu mo apitonoso utukaimo aino imo.

¹¹ Nosai no mo; Isiso mo imo lukasiyoluwaikoki, na ikoki, “Noko mo alalo tiwoi nokota, awitono noko ti. ¹² Namolisai alu mo apitonoso na imoki, “Apou, kalakinimo, ilolu utai mo auwa kotiyo iyoikimo. Ulai ya tiyomu, yani mo toku na ponimono.” Imoki mo; apitono mo ilolu wautiki, alalo tiso.

¹³ Nosai no mo; atatalowoi muwoi, namolisai alu mo tani ilolu aliyouki. Yasoi, na manoki, aluwamai asiso. Aluwamai asiso tolo manoki mo, mulu mo koiyau saso, muwoni komasoso suo suomokaloki, molo koiyauso aluwaiyalo monoi.

¹⁴ Suo suomokalo manoki mo; muwoni mo uwofa. Nosai no nonani asimai mo tolomu nokoyo tiya sisiyoli uwokoki. To mani, sofuwamoki, tiya na. ¹⁵ No monoi no mo mi ananoki. Asi tolomu nokotani mi anoninanoki. Nonani nokotayo imo taikiyoki, “Yani fuso na puwoliko tolano.” ¹⁶ Fuyo noso pukwaikomosiki mo, wiyou, tota mani, no mulu puwomosiki. Yohapou tunoso noko fasiko monoi louwa fi. Ulai noko no noiyo ni monoi?

¹⁷ Nosai no mo; mulumolokoki, na yomuki, “Yo mo kwaimo pa tiyousiso. Apouni mi anononi

noko mo koloni molopoi mo yapoli tonoko manono. Yosu mo tiya siyoli ni tokalomonomo.

¹⁸ Yo mo yasoi, apouni auso ifou manoimo. Na imanoimo, “Apou, yo mo molo koiyauso aluwai nokota, Kotoni molo timaiwoi nonani molo timaiwoi. ¹⁹ Yo mo noko itouniyaimo muwoi. Nono no alu imo no moloi kaluwaimono monoi? Nani mi ano nokota na pokaluwaimono.”

²⁰ Nosai no mo; yasoi, apitononi auso ifou na manoki.

Aluwamai amai tumoki mo, nosai no mo apitono mo aluwamai tumoso na kwaiki. Mulu mo yau, awitono monoi. Tani auso na fumo unuki, na kololuwayanoki, na sonukuyanoki. ²¹ Aluyo na imoki, “Yo mo molo koiyauso aluwai nokota, Kotoni molo timaiwoi nani molo timaiwoi. Yo mo noko itouniyaimo muwoi. Nono no alu imo no moloi kaluwaimono monoi?”

²² Ulai apitono mo totani mi anononi nokoso na ikoki, “Yani tuno sopo itouniyaimo na panonon-
iwo. Somaiso na pa anijo tumowo, na pa
asisikaimowo. Naino koliwoi pa asisikaimowo.
Fona suwoi pa asisikokaimowo. ²³ Polomoko
uo tononoso na punanowo, koloni wasi monoi,
moloki si monoi. ²⁴ Ya piyomuki, yani alu mo
yauwo. Ulai lolai mo ifou na tumo. Ya piyomuki,
uwokaiwo, ulai yasoi na kimona tumo.” Aino
ikoki. No monoi no koloni wasi nikino.

²⁵ Toku alusu mo isiso amai tolakainoki. Ulai
nosai no mo; nuso ifou tumoki, iyomosi imowoi
namo siwoiso na kwaika tumoki. ²⁶ Mi ano
nokotaso aliyoniki, imoki, “Hani tanono, woi?”

²⁷ Nosai no mo; mi ano nokotayo na imoki,
“Auwano mo yasoi na tumo. Aponoyo polomoko

uo tononoso na unu. Tani alu mo waliyo ifou tumo, kalowoi muwoi. No monoi no koloni tuwasi nino.”

²⁸ Ulai toku alu mo mulu na atolokomoki, lotiwori muwoi. Nosai no apitonoyo na ima fuki, imaloki, “Tofolo, imo mo futo.”

²⁹ Ulai na fowaki, apitonoso, “Na pukwaimono. Aisamu aisamu yo mo mi na tanononi manonoki. Imo mo pa tokulali manonokiso. Ulai nono mo koloni wasi nimonowoi muwoi, mimi uofa mani, pa nimono manokiniso, yani woli iyaliso koloni wasi niko monoi mo. Wiyouwa wiyou. ³⁰ Nonani alu mo, muwoni no i wanonikini no, uloliyo nokolaloso no ponikalo manoki no, ta tumomai ulai hani monoi polomoko ue tononoso ununonini?”

³¹ Nosai no mo; apitono mo awitonoso na imoki, “Yani alu, nono mo aniyopa poi poi totolo tomasimomononi. Yani komaso hani hani mo nani ilolu na. ³² Ulai lolai mo na tomoloki sikoni, koloni tuwasi sikoni. Moti piyomukikoni, auwano mo yauwo. Ulai lolai mo ifou na tumo. Piyomukikoni, uwokaiwo, ulai yasoi na kimoka tumo.” Isiso mo siyokawi imo mo ainoso na ikoki.

16

Muluwoi nokotayo ilolu samukuko aino imo.

¹ Nosai no mo; Isiso mo siyokutono iyaliso imo lukasiyoluwaikoki, na ikoki, “Ilolu molopoi nokota mo ilolu samukuko nokota yapoli na tolo. Ulai noko siyaiyo ilolu molopoi nokotasao faumiya tumokino, imokino, “Nani ilolu samukuko nokotayo mo ilolu na ti wanoni manoni.”

² Nosai no mo; ilolu samukuko nokotaso aliyoniki, na imoki, “Yo mo imofa kwai, nokoyo no faumimonono no, nonayo ilolu tiwaimono manoni. Motu poimo. Siyolo siyolo na pokulukaiyano, yani ilolu komaso monoi. Nosai no na pa utukaimono. Ilolu no hani monoi samukukomono monoi?”

³ Nosai no mo; nonani ilolu samukuko nokota mo mulumoloko manoki, “Yo no moloi yoimo, woi? Noko siyoliyo amiyaikiyomonoimo, mi anononisai. Moloi yoimo, woi? Yo no isi mi no moloi ano monoi? Yani mi mo ami mo uwofa. Yo mo tauwosimomono, nokoso muwoni ikalo monoi mo.

⁴ Ulai yo mo sai na, noino na yoimo. Yo mo muwoni uwofa nokoso fasikakimo, suo mo totaini nuso mo waliyo tumo liyaiyoimo, yo mo, koloni no nimonoinomo. No monoi no siyoli nokotayo amiyaikiyomonakimo, yo mo waliyo.”

⁵ No monoi no mo, noko siyasonuso aliyonikaloki, noko siyoliso ilolu toku no uwokino no, awa monoi, toiso aliyonikaloki. Nosai no totawoi nokotaso na imoki, “Ilolu afonimaiso no moloi moloi uwokini, yani siyoli nokotaso no?”

⁶ Fowaki, “Yo mo woilo iwo nau sisiyoli molopoi molopoi, 100, na uwoki.” Ilolu samukuko nokotayo mo na imoki, “Fuo, ni no kumokaiki no, 100 mo. Somaiso piyousa kono, 100 na puwosuwako, 50 saso na pokumo.”

⁷ Nosai no mo; noko siya tumoki mo, ilolu samukuko nokotayo na imoki, “Ilolu afonimaiso no moloi moloi uwokini?” Fowaki, “Yo mo paluwa tuo i sisiyoli molopoi molopoi, 100, na

uwoki." Na imoki, "Fuo, ni no kumokaiki no. 100 mo na puwosuwako, 80 saso na pokumo."

⁸ Nosai no mo; noko siyoliyo ilolu samukuko nokota koiyauso na imoki, "Nono mo ilolu i foli monoi fokusokotini, no monoi no suo monoi na fasiyoinimo, nonani noko iyaliyo. Nono mo muluwai nali." Wiyouwa wiyou, nonani ilolu samukuko nokota mo tota amu monoisu mulumolokoki, asini moloso atiyaiyaso aluwaiki. Saponi moloso aluwai nokosu mo atiyaiso pa taluwai manonoso." Isiso mo siyokutono iyaliso siyokawi imo aino na ikoki.

⁹ Nosai no mo; ti monoi na ikoki, "Ya timonukuwo. Asini hani hani afonimai nokoso nikakinuwomo, na wolimikomoinuwomo. Asini hani hani uwai; Kotoyo imoinuwomo, "Yani auso waliyo na potiwo." No monoi no kumokiso aniyopa poi poi si manoinuwomo.

¹⁰ Noko mo noko siyaso ifoluwai mo, noko molopoi mani, ifoluwaikalomoi. Noko mo mi koufa ano itouniyaimakimo, mi siyoli mani, na ano itouniyaimoimo. ¹¹ Asini hani haniso atiyaiso samukuko somiso mo, Kotoni hani no moloi samukuko monoi, moi no? ¹² Ulai moi mo nokoni ilolu atiyaiso samukuko somiso mo, momaini ilolu mo Kotoyo pa niyoinuwoso.

¹³ Ulai mi ano nokota no noko sisiyoli tini mi tiwoi no moloi ano monoi? Aino yakimo, siya monoi mo mulu atolokomo unoimo, siya monoisu mo mulu unoimo. Kotoso aluwaiyakinuwomo, asini hani no moloi aluwai monoi, moi no?" Isiso mo siyokutono iyaliso aino na ikoki.

Tokumi molowoi tonofalo molowoi aino imo.

¹⁴ Falisi moloso aluwai noko mo muwoni mulu mo sisiyoli. Isisoni imoso kwaimalokino mo, na alisiyolikino.

¹⁵ Ulai na ikoki, “Noko nokolaloni molo timai noko ititouni si monoi tiyo manonuwo. Kotosu mo sai, moini mulu mo. Noko nokolaloyo no tiyamalo no, ititouniwo, no monoi no Kotoyo tiyomu, “Asani molo timai mo kwamu kwaimo muwoi, kopokoiyau.”

¹⁶ Musini imowoi Kotoni mulu lukasiko nokoni imowoi mo posasoko manokino, ainoso hani Iyonoyo imo tonofalo posasoka tumoki. Posasokoki mo; imo itouniyaimo tomaliyali, Kotoyo samukukomo imo na. Noko nokolalo komasoyo Kotoni auso ti monoi mulu siyoliso tiyo manono. ¹⁷ Kumokiwoi asiwoi mo uwaimoimo, Musini imo komasosu mo amai na tosi, toku no kulukaiki no.” Aino ikoki, Isiso mo.

Noni afolikaiso aino imo.

(Matiyu 5:31-32; 19:9; Mako 10:11-12)

¹⁸ Nosai no mo; na ikoki, Isiso mo, “Nokoyo totani noni afolikaisakimo, noni siyaso kausakimo, to mo uloliyo nokota na. Noko siyayo noni na kausakimo, toku nokitonoyo afolikaiso nukonuso, nonani nokota mani, uloliyo nokota na.” Aino na ikoki, Isiso mo.

Muwoni molopoi nokotawoi Lasolasowoi, toti monoi aino imo.

¹⁹ Nosai no mo; Isiso mo siyokutono iyaliso imo lukasiyoluwaikoki, na ikoki, “Toku mo muwoni molopoi nokota mo toloki. Tuno ititouniwoi pasisiko manoki, tuno nakiyai nakiyaiwoi, kamo kamosowoi. Ulo ulo saiso saiso koloni

ititouniso ponokomosiki. ²⁰ Tani itu loti kwamai mo muwoni somiso nokota potanomosiki. Tani siyolo mo Lasolaso. Uluoyo uwokaikai, tani au mo. ²¹ Muwoni molopoi nokotani koloni kosaimi noko monoi louwa piyomosiki. Wiyouwa wiyou, aluwouyo uluoso popanuwaya tumomosikino.

²² Nosai no mo; muwoni somiso nokota mo kaloki, yau. Kotoni kumoki nokoyo alomanokino, Apolofamoni auso na kiyoniyo yokino. Muwoni molopoi nokota mani, kaloki, yau, na ai unukino. ²³ Aupoisolu Yuso tolokainanoki, iyanoko siyoli uwo manoki. Tolo manoki mo, puwoso monoi you foinalikoki, Apolofamo noko tiso aluwamai toloso na you kokoki, Lasolasowoiso, Apolofamoni auso yousiso.

²⁴ Nosai no mo; muwoni molopoi nokota mo siyoliso na you imoki, “Apou Apolofamo, pomulu unumono, na pofasimono. Lasolasoso yani auso piyou imo taikiyo, naino muwoyo iwoso solikaiyumo, yani isaunoso akaimomona tumumo, yo fulomumomono monoi. Wiyou, tayo na tu-womonomoi.”

²⁵ Ulai Apolofamoyo na imoki, “Yani alu, na pomulumoloko ki. Molotano tolomai nono mo hani hani ititouniwoi potolo manokini. Lasolasosu mo umamoso tolowoi muwoi. Ulai nimai nosu mo ya tohamukumoi. Nonosu mo iyanoko siyoli tuwo manoni. ²⁶ Ulai ya timonoki, moiwoi koiwoi asi i tokosoko no ulai aumoifa, moloi folamuwanayo ti monoi? Ifou ifou no moloi folamuwanayo ti liyai monoi?”

²⁷ Nosai no mo; muwoni molopoi nokotayo mo na imoki, “Apou, no monoi no ya timonoki,

Lasolasoso na pimo taikiyo, yani apouni nuso na manu. ²⁸ Yani auwa iyali mo naino siya uwai amai na si. Lasolasoso pimo taikiyo, ikikumo. Ya topoiniyaikomomono, wonikaluso toi mani, iyanoko siyoli na uwoka tumoimo, isoniso, kobilikaliyakimo.”

²⁹ Ulai Apolofamo mo na fowaki, “Toi mo Musini imo mo yapoli na, Kotoni mulu lukasiko nokoni imowoi. Nonani imoso na kwaiwumo.”

³⁰ Muwoni molopoi nokotayo mo na fowaki, “Apou Apolofamo, wiyouwa wiyou, imo mo pa tukwaiko manonoso. Ulai yausai auwoniyou nokota mo toini auso ika tumakimo, mulu na alosokoinomo.” ³¹ Nosai no mo; Apolofamoyo imoki, “Musini imowoi Kotoni mulu lukasiko nokoni imowoi kwai somiso mo, yausai auwoniyou nokotani imo mani, pa kwaimoinoso. Waliyo pa mulumoloko unoinoso.” Isiso mo aino na ikoki, siyokutono iyaliso.

17

Mulumolo luwai nokoso ainiko ifoluwaiko aino imo.

(Matiyu 18:6-7, 21-22; Mako 9:42)

¹ Nosai no mo; Isiso mo siyokutono iyaliso na ikoki, “Ainiko ifoluwaiko noko mo na toimo, noko nokolaloso ainikoinomo, hani hani molo kopokoiyauso aluwaiko monoi. Wiyouwa wiyou. Molo koiyauso wiyoti nokota, to fau, atiyaiso na tolumo. ² Nokofaso aini ifoluwaiyakimo, wiyou, siyoliso na uwoyoimo, aini ifoluwai foli monoi. Nokoyo iwo utaiso tukolo silakinomo,

tomoki siyoliyo imo molomai konosuwakaiyakinomo, no mo koufasu. Nokofaso aini ifoluwai foli mo soliyakiso na uwokaiyoimo. No monoi no atiyaiso na pa si manowo.

³ Mulumolo luwai nokota siyayo molo koiyauso aluwaiso kwaiyakinimo, na pa ikimo itouniyaimo. Mulu alosimakimo, molo koiyau monoi imo mo futo. ⁴ Nonoso koiyaumomosi nokota mo mulu kalomosakimo, molo koiyauso aluwai monoi, uo imo noiyo imoi, na pa imo, “Yo mo imo mo futo. Ulo siyamai mo saiso saiso koiyaumomosakinimo, ulai mulu kalomosakimo, saiso saiso na pa imomosi, “Yo mo imo mo futo.” Isiso mo siyokutono iyaliso aino na ikoki.

Mulumolo luwai mulu aino imo.

⁵ Nosai no mo; Kotoni imo lukasikalomano noko mo Isiso Siyoliso na imokino, “Nonoso mulumolo luwai mulu ami amiso na ponimoko, koiso.” ⁶ No monoi no siyokawi imo na ikoki, “Sipoki ali mo koufa nali. Noinoso koufasosu mulumolo luwaimonakinuwomo, aso waliyo imoinuwomo, “Nani totiwoi na potoliyokiyo yo, mamo iwo siyoliso na potolano.” Aso ainoso imakinuwomo, nonani a mo moini imoso na kwaimoinuwomo, iwo siyoliso na tolanoimo, moiyo koufaso mulumolo luwaimonakinuwomo.” Noko Siyoli mo siyokawi imo aino ikoki.

Kotoni mi ano aino imo.

⁷ Nosai no mo; ti monoi na ikoki, Isiso mo, “Moi nokota mo mi anononi nokota mo yapoli totolo. Isi mi poi tanalo, sipo samukuko mi poimo. Mi ano uwai; nuso ifou totumo. Ulai totani siyoli

nokotayo no moloi imo monoi, “Kuku, somaiso na potumo. Koloni na pono yousa tumo.” ⁸ Ainoso pa timoso, wiyou. Na timo, “Koloni ta ponomona tumo. Tuno wofu na pa asisi, koloni na pa nimona tumo. Yo mo toku noimo. No uwai; nono mo namolisai na pa no.” ⁹ Siyoli nokotayo no mi anononi nokotaso no ulai wafisu imo no moloi imo monoi, totani imoso kwai foli monoi? Wiyou, wafisu imo pa imoiso. ¹⁰ Moi mani, noinoso na, Kotoyo no imakinuwo no, no mo yo uwai; na pa iyamowo, “Koi mo mi anononi noko saso. Koini mi na, totayosu mo muwomokokaiki. Wafisu imo no moloi imoko monoi?” Ainoso ikoki, Isiso mo.

Uluoyo uwokaikokai noko iyali aino imo.

¹¹ Isiso mo Yolusolimo nokonu moloso monoi manalo manoki mo, Somalia asiwoi Kalili asiwoi nonani kwa kwasai manaloki. ¹² Nokonu siyaso fiyamosiki mo, nosai no mo, uluoyo uwokaikokai noko mo molomai kiya tumokino, noko mo naino tiwoi. Aluwasaki na sa tumoki, ¹³ siyoliso na imokino, “Isiso Siyoli, na pomulu unumoko, na pofasimoko.”

¹⁴ No kokoki mo, na ikoki, “Moini au mo lotu samukuko nokoso na powiyolukanowo.” Ikoki mo; na nuki. Molomai nu liyai manoki mo, na tolosuwakoki, au ititouni saso.

¹⁵ Ulai noko siyasu mo Isisoni auso ifou na tumoki. Totani au itouniyaimoso kiki, ifou na tumoki. Kotoni siyolo kaluwaiyaloki, siyoliso nali. ¹⁶ Isisoni fokutonomai na ukuwoli tana tumoki. Wafisu imo na ima tumoki. Noko nokonu nokota na, Somalia asi nokota.

¹⁷ Nosai no mo; Isiso mo noko nokolaloso ikoki, “Ya tiyomu, noko naino ti au ititouni na tosi. Siyasu mo ifou totumo. Noko siyai no hani monoi pa totiso? ¹⁸ Kotoni siyoloso pa tokaluwaiya tumonoso. Ninani noko nokonu nokota saso mo Kotoni siyoloso tokaluwaiya tumo.”

¹⁹ Nosai no mo; nokoso na imoki, “Na pauwoniyou, na pomoi. Yoso tomulumolo luwaimononi, no monoi no waliyo na totoloni.”

Kotoyo samukuko mi aino imo.
(Matiyu 24:23-28, 37-41)

²⁰ Nosai no mo; Falisi moloso aluwai noko iyali mo Isisososo utolumokino, “Koto no maniwoiso samukukomomoka tumoimo?” Isiso mo na fowakoki, “Koto mo samukukomakinuwomo, ulai moi no moloi ki monoi, moini molo tiyo no? ²¹ Kotoyo samukuko monoi mulumolo luwai nokoyo sai yasoi. Moloi iyamo monoi, noko nokolalo no, “Isoni poi tolokaino, ausoni poi tolokaino.” Koto mo moi komaso louwa tosamukukomo manonuwo.”

²² Ulai Isiso mo siyokutono iyaliso na ikoki, “Namolimaiso foumonoinuwomo, asa, asi asi noko nokolaloni noko siyoli nokota yoso kimonono monoi yoinuwomo, ulai pa kimonoinuwoso. ²³ Nomai no noko nokolaloyo imoinuwomo, “Na pokivo, ausoni tolokaino, o, isoni tolokaino.” Ulai moi mo noiyo aluwaikoiwo.

²⁴ Salomayo momaliyomo mo moi mo sai yasoi, na tukwai manonuwo. Kumoki komaso tomo-maliyomalo. Asi asi noko nokolaloni noko siyoli nokota ya amukonomai mani, noko nokolalo komasoyo na you kimonoinomo. ²⁵ Ulai yo mo

iyanoko siyoli toku uwomonoinomo. No mo afonimaiso muwoi. Kotoyo ainonani monoi na imono taikiyoki. Lolaimai si noko nokolalo mo namoliyo alosimomonoinomo.

²⁶ Toku Nowa tolomai noko nokolalo mo tani imo mo pa pukwaimo manokinoso. Nosai no sa mo lolai siyaso somaiso na tumoki. Asi asi noko nokolaloni noko siyoli nokota asa mani, lolai siyasu somaiso na amukonoimo. ²⁷ Nowa tolomai mo noko nokolalo mo koloni pono si liyai manoki, pokolikuwano liyai manokino, ainoso hani Nowa mo poso ayou poiso na lotiki. Nosai no mo, iwo usoivo siyoli na tumoki. Yau yau, noko nokolalo komaso mo iwo siyoliyo na tukuwoli soliki.

²⁸ Loto tolomai mani, noinoso na, noko nokolalo mo koloni pono si liyai manoki, hani hani ilolu posuo suomokuwano manokino, isi aliyoli pikai manokino, nu pokololi manokino. ²⁹ Ulai Loto koli mo Sotomo nokonuso utukaimokino mo, lolai siyaso tawoi tomoki mukolaikokaiwoi mo kumokisai na usukunalokonoki, sa komiyai, noko nokolalo komaso mo na uwokaikaloki, yau yau.

³⁰ Noinoso nali, asi asi noko nokolaloni noko siyoli nokota ya fiyamosiya konomai mani, lolai siyaso na uwokoimo.

³¹ Asa amukonomai noko mo nu komu tofumaiso you yoursakimo, nu poiso tu si hani hani no moloi iya kono monoi? Noinoso nali, noko mo isimai tolakimo, nuso no ifou no moloi mano monoi? ³² Lotoni noniso na pomulu-molokowo, no uwosoki no. ³³ Nokoyo totani au monoisu mulu unakimo, aniyopa poi poi

moloi yousi itouniyaimo monoi, na kalokaiy-oimo. Nokoyosu mo yoso aluwaimono monoi kalakimo, pa kalokaiyoiso, aniyopa poi poi yousikaino itouniyaimo manoimo. ³⁴ Ya timonukuwo, asa amukonomai nonani amolokimai noko ti mo tomoso tanakinomo, siyasoso kumoki nokoyo na kausiya tumoinomo, siya mo amai tanokainoimo, ulololi. ³⁵ Nokolalo ti mani, noinoso nali, toti mo tuo waso utuko tolakinomo, siyasoso kumoki nokoyo kausisa tumoinomo, siya mo amai tolosoimo. ³⁶ [Isi mi ano nokota ti mani, noinoso na, siyasoso kumoki nokoyo na kausiya tumoinomo, siya mo amai ano toloimo.”] Isiso mo aino ikoki, siyokutono iyaliso.

³⁷ Nonani imoso kwaikino mo; na imokino, “Siyoli Nokota, moiso uwokoimo, woi?” Isiso mo fowakoki, “Noko yau yau salokukoukumai wiyo wiyyo tonoka tumo liyai manono, noko yau yau somuso.” Ainososu fowakoki, molo koiyau foli monoi imo mo.

18

Kotoso imomosi aino imo.

¹ Nosai no mo; Isiso mo siyokawi imo na lukasikoki, imo folosai mo noino, Kotoso imomosiwumo. Moloi ulosukomo monoi? Siyokawi imo mo noino na lukasiyoluwaikoki, ² “Nokonu siyamai imo kwai nokota siyoli mo totolokaino. Kotoso pa tauwosiwaiso. Noko nokolalo monoi mani, pa tauwosiwaikoso.

³ Sawi nukonu mani, nonani nokonuso totoloso. Saiso saiso imo kwai nokotaso tima tumomosi, “Uo nokoyo ilolu ti wamona tumomasino.

Na pofasimono. Ilolu i foli monoi na pa yomu uku, na pa uwoko.”

⁴ Toku imo kwai nokota siyoli mo fasisowoi muwoi, wiyou tiyomu. Ulai namolisai mo na tomulumoloko, “Ulai yo mo Kotoso pa tauwosiwaiso. Noko nokolaloso mani, pa tauwosiwaikoso. ⁵ Ulai noni to ni mo, to mo saiso saiso timona tumomosi, fasiso monoi mo. Moloi woi, yo mo niya fasisoimo, aiko tumosomosoi, aiko ulosukomomonoi.” Siyokawi imo ainoso ikoki, Isiso mo.

⁶ Nosai no mo; Isiso Siyoli mo na ikoki, “A, yapoli kwaimonuwo, imo kwai nokota koiyauyo no iso no? “Ya fasisoimo,” aino na iso. ⁷ No monoi no moi mo sai, Koto itouniyaimo mani, totayo muwokokai noko nokolaloso na fasikoimo. Ulo ulo amoloki amoloki tutolumalo manono. Wiyou no moloi yomu monoi, fasiko monoi no? Somaiso na fasikoimo. ⁸ Ya timonukuwo, somaiso na fasikoimo. Ulai asi asi noko nokolaloni noko siyoli nokota ya amukonakimo, noko nokolalo mulumolo luwaimonoso yapoli poimo kokoi.” Isiso mo aino na ikoki.

Falisi moloso aluwai nokotawoi takiso muwoni i nokotawoi, toti monoi aino imo.

⁹ Totai amu monoi no iyamoki no, molo itouniyaimoso aluwaiwo, noko siyai monoi no iyamoki no, mulu kopokoiyauwo, totaiso Isiso mo siyokawi imo ikoki. ¹⁰ Noino ikoki, “Noko ti mo Kotowoi imo lukasanokino, lotu nu siyoliso. Siya mo Falisi moloso aluwai nokota. Siya mo takiso muwoni i nokota.

¹¹ Falisi nokota mo tota amu monoi Kotoso imoki, “Koto, yo mo noko siyai komiyai muwoi,

no monoi no wafisu imo na timonoki. Toi mo nokoni nainomi tuwoko manono, molo koiyauso taluwai manono, nokoni nokolaloso tuwokaikalo manono. Motu na, ulai yo no anunani takiso muwoni i nokota koiyau komiyai? ¹² Yo mo saiso saiso pa tonomoiso, nonowoisu imo tolukasomoi. Wiko siyani ulo ti mo ainoso na, saiso saiso. Komaso hani hani ya no timoi no, yo mo naino ti tokunolokalomoi. Kunolokokai siyasonuso mo nonoso toni manonoki.” Falisi moloso aluwai nokota mo Kotoso aino imaloki.

¹³ Takiso muwoni i nokotasu mo aluwamai na toluki. Na auwosiwaiki, Kotoso, no monoi no kumokiso pa you foinalikokiso. Mulu mo na kaloki, fokutonoso na wasoki, Kotoso na imoki, “Koto, yo mo molo koiyauso aluwai nokota. Mulu na pokalo unumono, na pofasimono.”

¹⁴ Ya timonukuwo, nonani takiso muwoni i nokota mo mulu itouniyaimokai, Kotoni molo timai. Falisi moloso aluwai nokota, to mo Kotoni molo timai mo itouniyaimo muwoi. Motu na, noko mo noko siyoli tolo mulu yakimo, Kotoyo pa molokimoiso, na auwosisimoimo. Noko mo noko siyoli tolo mulu yo somiso mo, Kotoyo molokimoimo. Kotoni molo timai siyoli nokota toloimo.” Aino ikoki, Isiso mo.

*Isisoyo alalo mulu uku aino imo.
(Matiyu 19:13-15; Mako 10:13-16)*

¹⁵ Nosai no mo; alalo lolofa koliyoniyo tumo liyai manokino, Isisoni auso, nainoyo isikokaikalo monoi. Ulai siyokutono iyaliyo mo alalo koliyoniyo tumoso kwaikokino mo, uo imo na ikokino. ¹⁶ Ulai Isiso mo alalo iyaliyo

aliyonikoki, “Kukuwo, yani auso mo waliyo na potiwo.” Siyokutono iyaliso na ikoki, “Tofolo na pukwaikokaiwo, alalo mo yani auso mo waliyo na tuo. Hani monoi talukikonuwo? Noko komaso noko mo ninani alalo komiyai no tosi no, toiso tosamukukomoi, Kotoyo mo. ¹⁷ Motuwa na timonukuwo, Kotoyo noko nokolaloso samukuka tumakimo, alaloyo na iyamoimo, “Waliyo na posamukumoka tumo.” Moi mo aino iyamo somiso mo, Kotoyo pa samukukomoinuwoso.” Aino na ikoki, Isiso mo.

*Ilolu molopoi nokota aino imo.
(Matiyu 19:16-30; Mako 10:17-31)*

¹⁸ Nosai no mo; nokotalo mo Isisoso na imoki, “Aiyolokomomoko itouniyaimo nokota, yo no moloi yoimo, woi, aniyopa poi poi tolokaino itouniyaimo monoi no?”

¹⁹ Ulai Isisoyo na imoki, “Hani monoi tokaluwaimononi, itouniyaimoso no? Koto saso mo itouniyaimo na. ²⁰ Nono mo Kotoni ami imo mo sai na, noino. Noko kwami nukonu mo noiyo uwokaisoi, noko mo noiyo tukoloi, noiyo polamokoi, noko siya monoi noiyo ifoluwai unoii, anoni apono noko tiso na pa kisosomikomoi. Kotoni imo nino, nono mo sai. Na piyomu.”

²¹ Na imoki, nonani nokota mo, “Alusai na taluwaikomoi, nonani imo komaso mo.”

²² Isisoyo tani imoso kwaimoki mo, na imoki, “Mulu siya mo amai piyo. Nani ilolu mo ilolu somiso nokoso na pa wautiyalo, ilolu komaso mo. No monoi no suo foli monoi anoinimo, kumokiso. Wau niko uwai; yoso pa aluwaimoniyo tumo.”

23 Ulai siyoli nokota no mo, to mo nonani imoso kwaiki mo, mulu na kaloki. Ulai afonimaiso nokota? Ilolu molopoi nokota nali.

24 Nosai no mo; Isisoyo mo mulu kalokai muluso na kiki, noko nokolaloso na ikoki, “Ilolu molopoi noko no Kotoni auso no moloi toimo, asi no samukukaki no? Wiyou, nonani mi mo siyoli, muluso nali no. **25** Siyokawi imo na pukwaiwo. Kamilo koloni siyoli no moloi lotiso monoi, iwoi nilini i poiso no? Moloi lotiso monoi, to mo sosoli. Ilolu molopoi nokota, to no Kotoni auso no moloi amiyo monoi, asi no samukukaki no? Moloi amiyo monoi, to mo sosoli. Ulai ya timonukuwo. Kamiloni mi, iwoi nilini i poiso lotiso monoi, nonani mi mo koufasu. Ilolu molopoi nokotani mi, Kotoni auso amiyo monoi, nonani mi mo soliyaki, muluso nali.” Siyokawi imo mo aino na ikoki.

26 Noko nokolalo mo nonani imoso kwaimokino mo, na imokino, Isisoso, “Ulai aino mo, noi nokotayo no waliyo no moloi amiyoimo, Kotoni auso no? Noi no samiyaikiyoimo?” **27** Isiso mo na ikoki, “Nokoyo no ulai moloi yo monoi? Kotoyosu mo waliyo na tiyo.”

28 Nosai no mo; Pitayo imoki, “Koi mo kokaini asi yasoi na utukaikalokinoki, iloluwoi mani, utukaikalokinoki. Nonoso taluwainiyo tumonoki. Motu na piyomu.”

29-30 Na ikoki, Isiso mo, “Motuwa na timonukuwo. Mulumolo luwaimono noko, Kotoyo no samukuko no, toi mo hani hani utukaiko liyaiyakinomo, suo foli monoi mo siyoliso na

nikoimo, ulai koufa, soliyakiso na nikoimo, asi-mai simai. Namolimaiso mani, aniyopa poi poi si itouniyaimoimo. Motu na, nu, noni, auwatono iyali, atino iyali, apitono iyali, alalo, no mo utukaiko liyaiyakinomo, suo foli monoi mo soliyakiso na nikoimo. Nonani hani hani tonofalowoi na soimo. Namolimaiso Kotoni auso na si itouniyaimoimo.” Siyokutono iyaliso aino na ikoki.

*Isisoyo tau monoi yomuki, asa tukolomon
aino imo.*

(Matiyu 20:17-19; Mako 10:32-34)

³¹ Nosai no mo; Isiso mo noko molo tiwoi nokoso koliyonoki, na ikoki, “Na pukwaiwo, konoi mo Yolusolimoso na tonukoni. Komaso imo, Kotoni mulu lukasiko nokoyo toku no kulkaiyalokino no, asi asi noko nokolaloni noko siyoli nokota asa monoi, nonani imo mo au-moifaso motu na tumoimo. ³² Noko nokonu nokoni nainoso kiyomonoinomo. Na alisiyoli yoluwaimonoinomo, koiyaumomonoinomo, usu-woyo aso kolomonoinomo, noko nokonu nokoyo, ³³ suwoi suwoi moloyo wasomonoinomo, na tukolomonoinomo, yau. Amoloki tiwoi mo uwai; ulo siya mo ifou na auwoniyouwoimo.” Isiso mo aino na ikoki. ³⁴ Ulai siyokutono iyali mo sai muwoi, tani imo mo. Imo folosai mo amai kukalokokaiki. No ikoki no, toi mo sosoli.

*Molo kau kau nokota itouniyaimokai aino imo.
(Matiyu 20:29-34; Mako 10:46-52)*

³⁵ Nosai no mo; Isiso iyali mo Iyoliko nokonuso aumoifaso tiki mo, molo kau kau nokota mo

molo kwamai piyousikainoki, noko nokolaloso pikomosiki, “Muwoni na ponimonowo.”

³⁶ Nosai no mo; yousikainoki mo, noko nokolaloni somoso kwaikaloki, noko nokolalo molopoiyu molosai ti liyaiso. Nokoso ikoki, “Hani tanono?” ³⁷ Na imokino, “Isiso, Nasolito nokota mo na totumo.”

³⁸ Nosai no mo; siyoliso na imaloki, “Isiso, nono mo Toiwini nakosaitono, na pomulu unumono, na pofasimono.” ³⁹ Noko toku no nu liyaiki no, toi mo ikimokino, “Oi, wosu woso.” Ulai siyoliso amai imaloki, “Nono mo Toiwini nakosaitono, na pomulu unumono, na pofasimono.”

⁴⁰ Nosai no mo; Isiso mo na tola tumoki, noko nokolaloso ikoki, “Yani auso na pokiyomomona tumowo.”

Molo kau kau nokota mo aumoifaso tumoki mo; Isisoyu na utolumoki, ⁴¹ “Nono no ya hani uwo monoi tiyoni?” Na fowaki, “Noko Siyoli, yani molo ti poposaso ulukomomono.”

⁴² Nosai no mo; Isiso mo na imoki, “Nani molo ti mo waliyo na foinalikoni. Waliyo tomulumolo luwaimononi, no monoi no waliyo na totoloni.” ⁴³ Lolai siyaso to mo waliyo na toloki, na foinalikoki. Isisoso na aluwaiki, Kotoni siyoloso na kaluwaiyaloki. Noko nokolalo mani, foinalikoso kwaikino mo, Kotoso kisosomiyalokino.

19

Sakiyaso aino imo.

¹ Isiso mo Yolusolimo moloso manoki mo, Iyoliko nokonuso na tumoki. ² Tolomu nokota mo

toloki, tani siyolo mo Sakiyaso. Takiso muwoni i noko samukuko nokota siyoli, ilolu molopoi nokota nali. ³ Isiso ki monoi yoki. Ulai noko nokolalo molopoiyo ukouniyaiko kukaikino, Isisos. Moloi ki monoi? Noko mo foku nokota.

⁴ No monoi no mo, toku fumoki, aso na liyanoki, Isisoni amu molo ki monoi. To mo sai, Isiso mo ninani molosai tumo monoi nali no.

⁵ Nosai no mo; Isiso mo nonani a folomai tumoki mo, na you kiki, na imoki, “Sakiyaso, somaiso na piyou lukono. Konoi mo nani nuso na tiyousano, yo mo.” ⁶ No monoi no somaiso na lukonoki, na molokiya konoki. Isisos na imoki, “Yani nuso waliyo na potumo.”

⁷ Sakiyasoyo Isisos kauso kwaikino mo, noko nokolaloyo amuwaso alikino, iyamoki, “Molo koiyau nokotani nuso no hani monoi tiyousano, woi?”

⁸ Ulai Sakiyaso mo noko nokolaloni molo timai na tolauki, Siyoli Nokotaso na imoki, “Siyoli Nokota, na pukwaimono, yo mo konoimai mo yani iloluwoi muwoniwoi mo mulumai tokukaliyaiko. Siyai mo asani, siyai mo ilolu somiso nokoso tonikalo, na tuwauti. Ya afonimaiso no i watiki no, toiso yo mo ifou nikaloimo, toitati toitatiso.”

⁹ Nosai no mo; Isiso mo na yomuki, “Lolai mo Sakiyaso koli mo na tosamiaikiyo si. To mani, Apolofamoni alisaimi nali, no monoi no. ¹⁰ Asi asi noko nokolaloni noko siyoli nokota yo mo molo koiyauso aluwai nokoso na tikolika tumo, samiyaikiyo si monoi, aiko uwokaikoi.” Isiso mo aino na yomuki.

*Mi ano nokoso muwoni niko aino imo.
(Matiyu 25:14-30)*

¹¹ Nonani imoso yasoi kwaimokino mo; siyokawi imo mani, na ikoki. Ulai afonimaiso? Yolusolimo nokonu aumoifaso tumoki. Tumoki mo; noko nokolaloyo piyamoki, “Lolai siyaso Kotoyo na tosamukumoka tumo, kokaini molo timaiwo.” ¹² No monoi no Isiso mo siyokawi imo lukasiyoluwaikoki, na ikoki, “Noko siyoli nokota mo asi aluwaso awa tomoi, samukuko nokota siyoliyo muwo monoi, tolomu nokoso samukuko tolo monoi.

¹³ Manowoi muwoi, toku totani mi anononi nokoso taliyoniko, noko naino twoiso, muwoni nikalo monoi. Muwoni molopoi, 20 kina 20 kina tonikalomoi, siyasonuso. Na tiko, “Ninani muwoniyo mi na pa anomono manowo, ainoso hani yo mo ifou tumoimo.”

¹⁴ Ulai totani asi tolomu noko mo mulu tatolokomo ununo. No monoi no noko siyaiso tiko taikiyono, samukuko nokota siyolini auso, na tiyamo taikiyo, “Koi mo wiyou tiyamonoki, ninani nokotayo samukukomomoko mo. Noiyo muwoyoi. Tofolo.”

¹⁵ Ulai wiyou, noko siyoliyo imo mo pa tuk-waikoso. Nonani nokotaso mo na tomuwokai, toi samukuko monoi. Muwokai mo; totani asi mo ifou totumo, nokoso tiko taikiyo, “Mi anomono noko iyali paliyonikowo, muwoni toku no nikoki no. Ya saino monoi, muwoni siyai moloi moloi ino.”

¹⁶ Nosai no mo; totawoi nokota totola tumo, siyoli nokotaso na timo, “Siyoli nokota, yo mo nani 20 kinayo mi pano manoki, suo mo

muwoni siyoli, 200 kina yo mo yasoi akoki.”
17 Samukuko nokotayo na timo, “Nono mo yani mi anomono nokota itouniyaimo. Hani koufa monoi atiyaiso tiyo manoni, no monoi no yo mo na tomuwokainoki, nokonu nokonu naino tiwoi samukuko monoi.”

18 Nosai no mo; noko siya mani, totola tumo, siyoli nokotaso na timo, “Siyoli nokota, yo mo nani 20 kinayo mi pano manoki, suo mo muwoni siyoli, 100 kina yo mo yasoi akoki.” **19** Samukuko nokotayo na timo, “Yo mo tomuwokainoki, nokonu nokonu naino siyai samukuko monoi.”

20 Nosai no mo; mi ano nokota siya mo totola tumo, siyoli nokotaso na timo, “Siyoli nokota, nani 20 kina mo fuo. Tunofamai na yalokonikokai. **21** Ulai afonimaiso? Yo mo nimokinoki, itotolo nokota, nono mo. Wiyou, mi siyoli tanononi manonoki, mulu mo folokomomokokai. Ulai mi ano foli monoi mo nonayosu ti manoni. Koi monoi mo pa tomulu unumoko manoniso.”

22 Nosai no mo; samukuko nokotayo na timo, “Nono mo yani mi anomono noko itouniyaimo muwoi, koiyau. Nonani imo monoisosu na uwoyoikimo, mi koiyau foli monoi. A, yo no itotolo nokota? A, moi no mi siyoli na tanomono manonuwo? A, mulu no folokomokainuwo? A, mi ano foli monoi no asasoso na timoi? A, moi monoi no pa tomuluunu manonukuwoso?
23 Motu na tiyomuni. Ulai hani monoi yani muwoni no muwoni suo suomoko nokoni nainomai pa akaikokiniso? Aino piyonis mo, yo mo muwoni siyaiwoi piya tumo, toini nainosai.”

²⁴ Nosai no mo; aumoifaso si nokoso tiko, “20 kina na pakowaiwo, 200 kina nokotaso monoi pakononiwo.” ²⁵ Ulai toiy timono, “Siyoli nokota, to mo muwoni siyoli yasoi na ako, 200 kina. Hani monoi takononini?”

²⁶ Nosai no mo; na tiko, “Ya timonukuwo, hani hani molopoiwoi noko mo no monoi no, yo mo hani hani niko manoimo. Nokosu mo hani hani mo uwofawo, koufasosu mo yapoli, nonani koufa hani mo ya uwokoimo.

²⁷ Ulai uo noko iyali, wiyou no iyamo unumonokino no, ya samukuko monoi mo, nonani noko iyali mo na pokolisalowo, pa koliyo tumomonowo. Asani molo timai na pa tukuwoliwo, yau yau.” Siyokawi imo mo aino na ikoki, Isiso mo.

Isisoyo Yolusolimo nokonu siyoliso loti aino imo.

(Matiyu 21:1-11; Mako 11:1-11; Iyono 12:12-19)

²⁸ Isiso mo nonani imo lukasiko uwai; nosai no mo; toku manoki, Yolusolimo nokonu siyoli molomai. Siyokutono iyaliyo tanomokino.

²⁹ Nu manoki mo, nokonu lolofa ti mo fiyamosiya tumokino, Pitifaki nokonuwoi Pitano nokonuwoi. Oli yu kiyoku kwamai tanono, nokonu ti mo.

Tiki mo; nosai no Isiso mo siyokutono noko tiso na iko taikiyoki, ³⁰ na ikoki, “Nokonufaso na pomanowo, na pa lotiwo, nokonu aumoifaso ni tokinuwo no. Lotakinuwomo, na kiyoinuwomo, hosofa mo. Konosuwakaiso kiyoinuwomo. Toku nokoyo yousa yowoi muwoi. Na pako fololokomowo, yani auso na pako kiyomomona tumowo. ³¹ Ulai nokoyo utolumakinuwomo, “Hani monoi

tofololokomonuwo, hosofa no?” Noino na pako imowo, “Siyoli Nokotayo timoko taikiyo, ninani hosofa kiyomo monoi.”

³² Nosai no mo; iko taikiyoki mo; toti mo na manokino. Isisoyo no ikoki no, ainoso na kiyanokino. ³³ Hosofani moloso fololokomokino mo, hosofa kiyo noko iyaliyo ikokino, “Hani monoi tofololokomonuwo, hosofa no?” ³⁴ Na fowakokino, “Siyoli Nokotayo timoko taikiyo, ninani hosofa kiyomo monoi.”

³⁵ Nosai no mo; yasoi, hosofa kiyoma tumokino, Isisoni auso mo. Totini tuno mo hosofani namoli tonimai na akaikoma yokino. Akaikoma yokino mo; Isiso mo na you kiyo taikiyokino, hosofani namoli toniso yousikaina yo monoi. ³⁶ You kiyo taikiyokino mo; na liyai kalumaniki, hosofayo. Noko nokolaloyo tuno mo molo-mai asisikaiya tumo liyaikino, na soikai un-alokino. ³⁷ Oli yu fonoma potumoki. Molo mo woiso monoi tolo konoki. Yolusolimo nokonu mo aumofaso. Nomai no mo siyokutono iyali molopoi mo molokiyalo liyaikino, Kotoso na kisosomiyalokino. No mo afonimaiso muwoi, mulu ifolaluwawoi mi Isisoyo anoso pukwai manokino, no monoi no siyoliso iyamaloki, Kotoso kisosomiyalokino. ³⁸ Noino iyamaloki,

“Moini samukumoko nokota siyoli, Noko Siyolini amimai ni totumo no, tani siyolo na tokaluwaiyaloukoni.”

“Kumoki tolomu nokota siyoli mo mulu mo waliyo, moi monoi. Kota Kotoni siyolo tokaluwaiyaloukoni.”

³⁹ Falisi moloso aluwai noko siyai, no ukouniyaiko si tomasikokino no,toi mo na imokino, Isisos, “Aiyolokomomoko nokota, nani siyokuno iyalo na pikiko, iyamalo.”

⁴⁰ Nosai no mo; Isiso mo na ikoki, “Ya timonukuwo, toyo iyamalo somiso mo, ulai tomokiyosu na iyamaloimo.”

Yolusolimo noko nokolaloso sonukuko aino imo.

⁴¹ Nosai no mo; Yolusolimo nokonu aumoifaso na komama tumoki. Isiso mo nokonuso kiki mo, na sonukukoki, tolomu noko nokolaloso. ⁴² Na yomuki, “Momai mo Kotowoi si tomasimo monoi mo sai muwoi. Si tomasimo monoi lolaimai posainonuwo mo, waliyo na posinuwo. Ulai lolai mo nonani hani hani kukalokokai si, pa tosainonuwoso. ⁴³ Amuwoi tino mo uo nokoyo ti unoinuwomo, na woliyai una tumoinuwomo, koloso una tumoinuwomo. Moi no moloi ulolo monoi? ⁴⁴ Wiyou, na uwokaikomoinuwomo. Kokikokai poiso tukuwoliyoinuwomo, yau yau. Nu mani, na ulaloulu waninoiuwomo, uwofa nali. Ulai afonimaiso? Koto tumomai pa tomulumolo luwainuwoso.” Isiso mo aino na ikoki.

*Lotu nu siyolisa noko amiyaikiyoko aino imo.
(Matiyu 21:12-17; Mako 11:15-19; Iyono 2:13-22)*

⁴⁵ Nosai no mo; Isiso mo lotu nu siyoliso na lotiki. Hani hani suo suomoko noko iyalo na amiyaikiyoko taikiya tiki. ⁴⁶ Na ikoki, “Kotoni puko imoyo mo na tiyomuko, “Yani nu mo asaso utolumomono nu.”

Ulai moisu mo noko nokolaloni muwoni ti wati manonuwo. Wiyouwa wiyou, ni mo polamoko nu muwoi.” Aino na ikoki, Isiso mo.

⁴⁷ Nosai no mo; saiso saiso ulo ulo Isiso mo noko nokolaloso paiyolokomosiki, lotu nu siyoli poiso. Lotu samukuko noko sisiyoliwoi Musini imo sai sisiyoli nokowoi nokotalo iyaliwoi, toi mo Isiso tukolo molo monoi lukaso unukino. ⁴⁸ Noko nokolalosu mo tani imososo pukwaimo itouniyaimo manokino, no monoi no mo nokotalo iyali no ulai moloi tukolo monoi?

20

Isiso no noini amiyo mi ano aino imo.

(Matiyu 21:23-27; Mako 11:27-33)

¹ Nosai no mo; ulo siyamai Isiso mo Kotoni imo itouniyaimo aiyoloko toloki, noko nokolaloso, lotu nu siyoli poiso. Aiyoloko tolo manoki mo, noko sisiyoli mo tiki, lotu samukuko noko sisiyoliwoi Musini imo sai sisiyoli nokowoi Isolilo nokotalo iyaliwoi. Na kiya tumokino, ² na imokino, “Na pimoko, noini amiyo nonani mi ano monoi no? Noiyo imo taikiyokini?”

³ Na ikoki, “Yo mani, imo siya utolumo monoisu na tiyo. ⁴ Iyono mo noko mo iwoso puluwako manoki. No mo asini hani poimo, kumokini hani poimo. Moloi tiyamonuwo, na pimonowo.”

⁵ Nosai no mo; totai amu mo na lukasikuwanokino, na iyamoki, “Moi mo iyamakikonimo, “No mo kumokini hani nali no,” to mo imokoimo, “Hani monoi totani imoso pa mulumolo luwaikinuwoso?” ⁶ Ulai iyamakikonimo, “No mo asini hani nali no,” noko

komasoyo tomoki salosomomokoinomo. Ulai afonimaiso? Toi mo Iyonoso waliyo tomulumolo luwaino, tiyamo, “Koton i mulu lukasiko nokota na.”

⁷ Totai amu lukasikuwanokino mo; Isisoso na imokino, “Koi mo sai muwoi, Iyono no iwoso uluwako no noini amiyo, woi? Noiyo poimo imo taikiyoki.”

⁸ Nosai no mo ikoki, “Noinoso na, yo mo pa imoikuwoso, yo mani, noiyo poi imono taikiyoki, yani mi ano monoi mo.”

Siyokawi imo, isi samuku noko kopokoiyau monoi.

(Matiyu 21:33-46; Mako 12:1-12)

⁹ Nosai no mo; Isiso mo siyokawi imo sopo posasokoki, noko nokolaloso na ikoki, “Noko mo aliyoli ali na tikaiyalo, isiso. Ikai uwai; isi mi ano nokoso na tikano, “Yani isi posamukumonowo.” Ikano mo; noko nokonu nokoni asiso na tomoi, totolokainano.

¹⁰ Nosai no mo; wamo wamokomai nonani nokota mo mi ano nokotaso timo taikiyo, isi samuku nokoni auso. Na timo taikiyo, “Isini no siyai na pimonano.” Ulai isi samuku noko mo nonani mi ano nokota na tuwasono, afonimaiso ifou tamiyaikiyo taikiyono. Isi aliyoli pa toninoso, niwoi muwoi.

¹¹ Nosai no mo; ti monoi mani, mi ano nokotaso timo taikiyo. Ulai nonani nokota mani, na tuwasono, na tuwokaino. Afonimaiso ifou tamiyaikiyo taikiyono. Isi aliyoli pa toninoso, niwoi muwoi.

¹² Nosai no mo; tau monoi mani, mi ano nokotaso timo taikiyo. Ulai na tuwasono, wiyou nako mo iwo topi, asiyofoloso tafoliyo funo.

¹³ Nosai no mo; isi kiyo nokota mo tiyomu, “Yo no moloi yoimo, woi? Yo no tomuluunu no, yani alu mo ya kiyoko taikiyoimo. Nakomo auwosiwaiyoinomo poimo.” Aino tiyomu, awitonoso timo taikiyo, “Na pomoi.”

¹⁴ Ulai isi samuku nokoyo awitonoso tumoso tukwaino mo, totai amu tikuwanono, “Anunani nokota mo amuwoi tino mo apitononi isi kwalomai monoi na anoimo. Moi soi, niya totukolokoni. No monoi no ninani isi mo momaini na ano monoi.” ¹⁵ Ikuwanono; awitonoso asiyofoloso na tafoliyo funo, na totukolono, yau.

Moloi woi? Isi kiyo nokotayo mo moloi poimo uwokoi. ¹⁶ Ya timonukuwo, isi samuku noko iyali mo isi kiyo nokotayo na tukuwoliya tumoimo. Isi mo noko siyaiso na atiya tumoimo, samuku monoi.” Isiso mo siyokawi imo aino ikoki. Noko mo nonani imoso kwaikino mo, na iyamoki, “Wiyouwa wiyou, aino muwoi.”

¹⁷ Ulai Isiso mo amiso kokoki, na ikoki, “Kotonipuko imoyo ainonani monoi na tiyomuko, noino, “Nu kololi nokoyo a moki mo afoli taikiyokino, piyamoki, afonimai a koiyauwo. Ulai Siyoli Nokotasu mo nonani a moki na ikaiki, sopo i a na.”

Imo folosai no moloi? Moloi tiyamonuwo? ¹⁸ Ya timonukuwo, noko mo nonani sopo i asai kitolomo taikiyakimo, uwokaikaiyoimo. Nonani ayo nokoso itokolimakimo, to mo kolisoulukai

anoinomo. Yo mo nonani a komiyai.” Isiso mo aino na ikoki.

¹⁹ Musini imo sai sisiyoli nokowoi lotu samukuko noko sisiyoliwoi, toi mo sai, Isiso mo nonani siyokawi imo toi monoi yomu ukuki. No monoi no kominalomano monoi louwa fi, somaiso tukolo monoi. Ulai noko nokolalo monoi nikokino.

Takiso muwoni aino imo.
(Matiyu 22:15-22; Mako 12:13-17)

²⁰ Nosai no mo; nokotalo iyali mo Isisoni imo lukaso monoi kwailuwaimokino mo, nokoso iko taikiyokino, wosu woso kwailuwaimo monoi, asuwo ima imo utolumalowo. No monoi no tani imo kwailuwaimokino. Komano nokota siyoliso faumiyano monoi yokino, no monoi no.

²¹ No iko taikiyokino no, toiyō noinō na imokino, “Aiyolokomomoko nokota, koi mo sai, nono mo imo mo motu imo nokota nali no. Kotoni imo na taiyolokalo manoni. Motu imo saso na tiko manoni. Imo alinoso na tiko manoni, noko sisiyoliwoi afonimai nokowoiso. Kotoni molo monoi na taiyolokalo manoni. ²² Moloi tomulu-molokoni? Moi no takiso muwoni no waliyo toni manokoni, Lomo nokota siyoliso no, Sisiso no? Wiyou poimo.”

²³ Ulai Isiso mo sai, toini ifoluwai mulu monoi mo. Na ikoki, ²⁴ “Tomoki muwoni na powiyosomonowo. Komuwori muwoni no noini na, woi? Noini siyolowoi taso?” Na imokino, “Sisi, Lomo nokota siyolini nawoi siyolowoi taso.”

²⁵ Nosai no mo; na ikoki, Isiso mo, “Sisini hani mo Sisiso na poniwo. Kotoni hani mo Kotoso na poniwo.” ²⁶ Ulai tani imo lukaso monoi moloi

faumiyanu monoi, noko nokolaloni molo timai no lukasoki no? Mulumoloko manokino, nonani imo monoi no fowakoki no. Wosu wososo siki.

*Yausai auwonoulu aino imo.
(Matiyu 22:23-33; Mako 12:18-27)*

²⁷ Nosai no mo; Satusi moloso aluwai noko mo Isisoso ima tumokino. Toi mo noko no mo, no tiyamomoi no, “Yau yau noko mo ifou pakoso auwonouloiso.”

²⁸ Isisoso na ima tumokino, “Aiyolokomomoko nokota, Musini aniyopa imoyo mo noino na tiyomuko, moi monoi mo. Noniwoi nokota mo ali somisomai kalo mo, tani noni mo auwatonoyo na kausumo, to kwalomai monoi. Alu kiyakinomo, nonani alu mo auwatonon kwalomai monoi na tolomo. ²⁹ Koi timonoki, noino, toku auwa auwa noko iyali nano siya, 7 na siki. Imu alu mo noni na kausoki, ali mo kiwoi muwoi, nosai no mo yau.

³⁰ Nosai no mo; auwatonon kwalomai monoi na kausoki, Nokiyamoyo. To mani, ali mo kiwoi muwoi, yau. ³¹ Noino noinosa nali no. Yamu alu mani, nonani nukonu kausoki, yau. Imaliwoi Imamuwai Imowawoi Liyaliwoi, toi komaso mo nonani nukonusoso na kausalo manokino, ulai aliwoi kokowoi muwoi, yau yau. ³² Namolisai mo nonani nukonu mani, yau, yasoi na kalosoki. ³³ Ulai yau yau noko mo ifou auwonoulakimo, nonani nukonu no noini kwamitono tolosoimo, noyo kausoimo? Toku nano siyawoi auwatonon noko koliyo kausalo manokino.”

³⁴ Nosai no mo; Isiso mo na ikoki, “Lolaimai si noko nokolaloyo tokolikuwano manono. ³⁵ Yau

yau noko nokolalo auwonoulakimo, toi mo pa kolikuwanoinoso. Kotoyo waliyo no tiyomu uku no, yau yausai auwonoulu monoi, namolisai amai si mano monoi, toi mo yau yausai auwonoulakimo, pa kolikuwano manoinoso. ³⁶ Ti monoi pa kolikaliyoiso, no monoi no. Kotoni kumoki noko komiyai na soimo, susauwoso. Kotoyo yau yausai na lusokokaiyakimo, Kotoni alalo na soimo.

³⁷ Musiyo mani, yasoi na wiyomokoki, noko yau yausai auwonoulu monoi mo. Tayo afaso fofoumo aino imo lukasikoki mo, na yomuki, “Siyoli Nokota mo Apolofamoni Koto, Isakoni Koto, Yokoponi Koto.” Toku kolikali noko monoi aino na yomuki. ³⁸ Koto mo kolikali nokoni Koto muwoi, amai si nokoni Koto na. Totani molo timai mo noko mo pa tokolikalikaimoiso, aniyopa poi poi si manoimo, toso mulumolo luwaiyakinomo.” Aino na ikoki, Isiso mo.

³⁹ Ikoki mo; Musini imo sai sisiyoli noko siyai mo na imokino, “Aiyolokomomoko nokota, imo mo itouniyaimoso na tiyomuni.” ⁴⁰ No monoi no nokoyo utolumo monoi mo nimo manokino, pa utolumo manokinoso.

Kotoyo muwokai nokota aino imo.

(Matiyu 22:41-46; Mako 12:35-37)

⁴¹ Nosai no mo; Isiso mo na ikoki, “Hani monoi tiyamomoi, woi, “Kotoyo muwokai nokota Kolaiso mo Toiwini nakosaitonosu.” ⁴² Kotoni siyolo kaluwai si pukomai Toiwi tota mo tani nakosaitono monoi na yomu unuki, nino, “Siyoli Nokotayo yani Noko Siyoliso na imoki, “Yani nainasai na piyousikaino. ⁴³ Yousikaino manakinimo, ainoso hani

nono ue noko mo nani fiyo wosuwoimai
soimo, yani amiyo.”

⁴⁴ Na pomulumolokowo. Toiwi totayosu mo
kaluwaiki, Noko Siyoli na. Moloi monoi woi?
Ulai Toiwini nakosaitonosu no?” Isiso mo aino na
ikoki.

*Nokotalo iyalini molo koiyau monoi aino imo.
(Matiyu 23:1-36; Mako 12:38-40; Luko 11:37-*

54)

⁴⁵ Noko nokolalo molopoi nokoyo amai kwaimo
si manoki mo, Isiso mo siyokutono iyaliso na
ikoki, ⁴⁶ “Atiyaiso na pa siwo, Musini imo sai
sisiyoli noko monoi. Tuno sopo sopo asisiko
monoi tiyo manono, liyai niko monoi. Asuwo
noko nokolaloyo kwaiko monoi tiyo manono.
Ukouniyaikomai nokoyo “woli iyali moi kuo” imo
iko monoi tiyo manono. Lotu numai nokotalo
iyalini nu simai sinono monoi tiyo manono.
Koloni wasimai mani, noinoso na, noko nokolaloyo
kwaiko monoi tiyo manono. ⁴⁷ Susawi
nokolalo tifoluwaiko manono, ilolu i wati monoi.
Kotowoi imo lukasomai totopoko manono, imo
sopo soposo tolukasalo manono,asuwo asuwo.
Kotoyo noko nokolalo wauwakimo, soliyakiso na
uwokoimo, wiyou, soliyakiso na.” Isiso mo aino
na ikoki.

21

*Muwoni isikokai aino imo, Kotoni mi ano
monoi.*

(Mako 12:41-44)

¹ Nosai no mo; Isiso mo foinalikoki, muwoni in-
aloso kwaikoki, lotu nu muwoni isikokai pokiliso,

Kotoni mi ano monoi muwoni na. Muwoniwoi nokoyo inaloso kwaikaloki, ti liyai manoso. ² Ulai sawi nukonuso mani, kwaisoki, muwoni lolofa tisu analika tumoso, ilolu somiso nukonu na.

³ Nosai no mo; siyokutono iyalso na ikoki, “Motuwa na timonukuwo. Noni sawi ni mo, ilolu somiso nokonu ni mo, to mo muwoni mo siyoli na tanalika tumo. Noko nokolalo siyaiso na tosouwaiko. ⁴ Muwoniwoi noko mo muwoni molopoi mo amai na si. Walotofaso nino, Kotoso. Ulai noni to ni mo, to mo muwoni mo uwofa nali no, komaso yasoi na ni, Kotoso. Koloni no ulai haniyo suo suomokoimo? Muwoni mo uwofa nali no.”

Lotu nu siyoli ulalo aino imo.
(Matiyu 24:1-2; Mako 13:1-2)

⁵ Nosai no mo; siyokutono iyali siyai mo lotu nu siyoli monoi imo lukasokino, iyamoki, “Lotu nu mo tomoki ititouniyo na kouwokai. Hani hani nokoyo Kotoso no nikino no, wiyou, na kouwokai.”

Ulai Isiso mo na ikoki, ⁶ “Ni tokokonuwo no, amuwori tino mo na ulalokoinomo. Tomoki pu-womai ni si mo, amai pa soiso. Komaso na ulaloko taikiyoinomo.”

Hani hani kopokoiyauyo uwokaiko aino imo.
(Matiyu 24:3-14; Mako 13:3-13)

⁷ Nosai no mo; Isisosu na utolumokino, “Aiyolokomomoko nokota, maniwoiso no lotu nu ulaloinomo? Toku no haniyo fiyamosiyoimo, koi saino monoi no? Nonayo piyomu.”

⁸ Isiso mo na fowakoki, “Atiyaiso na pa siwo. Wonikaluso nokoyo aiko ifoluwaikomoinuwomo. Noko molopoi na toimo, ifoluwaikoma tumoinuwomo, iyamaloimo, “Yo mo Kotoyo muwomonokaiki, Isolilo noko moi fasikoma tumo monoi.” Noino mani, iyamaloimo, “Asi mo aumoifaso na fokumoimo.” Moisu mo noiyo aluwaikoiwo. ⁹ Uo tukoluwano umanoso kwaiyakinuwomo, noiyo umomalotikomoiwo, uo uwokuwano imo monoi. Nonani hani mo toku fiyamosoko liyaiyoimo. Ulai asi fokumo mo aumofaso pa toiso.”

¹⁰ Ti monoi na ikoki, “Asi siya noko mo noko siyai nokowoi uo tukoluwanoinomo. Noko nokonu noko mo tolomu nokowoi uo tukoluwanoinomo. ¹¹ Nou nou sisiyoli mo asisai auwonoulu liyaiyoimo. Noko mo koloni somiso si liyaiyoimo, tiya sisiyoliyo kolikali si liyaiyoimo. Ai ai uwokaikaloimo. Kumokisai mani, wiyou, hani hani fiyamosokaloimo, momaini molo timai, na kokolokomoinuwomo.

¹² Ulai nonani hani hani fiyamosoko somisomai uo nokoyo na kuloloinuwomo, na uwokomoinuwomo. Kiyokomaloinuwomo, lotu nu lolofa poiwoi kalopulo nuwoiso. Nokoyo uo imo lukaso unanoinuwomo, sisiyoli nokoso, komano nokoso mo. Ulai afonimaiso? Moi mo yoso tomulumolo luwaimono manonuwo, no monoi no uwokomoinuwomo. ¹³ Noko sisiyoli nokoni molo timai sakinuwomo, Kotoni imo mo waliyo pa posasoko wiylukowo. ¹⁴ No monoi no mo mulu mo noiyo kolikaliyoiwo, hani imoso ikonuwowo. ¹⁵ Asayo mo na posasoko wiylumoikuwomo, no ikakin-

uwo no. Asayo noinomo mulu iwoi soinuwomo. Uo nokoyo no moloi fowakomo monoi? Moini imo pa kulalikomoinuwoso. ¹⁶ Siyokuno iyaliyo uo nokoni auso kiyokomoinuwomo. Anoni apono noko iyaliwoi auwano iyaliwoi nako siyamai nokowoi, toiyu mani, uo nokoni nainoso kiyokomoinuwomo. Moi siyai mo na tukuwoliyoinuwomo, yau yau. ¹⁷ Noko komaso nokoyo mulu atolokomo unoinuwomo. Ulai afonimaiso? Moi mo yani noko nokolalo na. ¹⁸ Ulai ya timonukuwo, pa uwokaikomoinuwoso. ¹⁹ Amiso sakiniuwomo, na samiyaikiyoinuwomo.” Isiso mo aino na ikoki, siyokutono iyaliso.

Yolusolimo nokonu uwokai aino imo, Isisoyo yomuki.

(Matiyu 24:15-21; Mako 13:14-19)

²⁰ Nosai no mo; Isiso mo ti monoi na ikoki, “Uo nokoyo Yolusolimo nokonuso woliyai una tumoso kwaikakinuwomo, no monoi no moi mo pa sainowo, Yolusolimo nokonu mo aumoifaso na uwokaiyoinomo. ²¹ Nonani ulomai Yutiya asiso si noko nokolalo moi mo yu nokonuso pa uloloniyo yowo. Yolusolimo noko nokolalo moi mani, tolomuso na pa utukaimowo. Nokonu asiyofolosai si noko nokolalo mani, nokonu siyoliso noiyo toiw. ²² Nomai no mo Kotoyo molo koiyau foli monoi na uwokomoinuwomo. Tani puko imoyo no tiyomukalo no, no mo motu na fiyamosiyoimo. ²³ Nomai no, woi. Muwoliwoi nokolalo, woi. Paumai alalo atino iyali, woi. Molo koiyau foli monoi siyoliso na uwokomoinuwomo, ninani asi noko nokolalo moi mo. Kotoyo mulu

atolokomo unoинuwomo, totani Yuto noko noko-lalo moi monoi. ²⁴ Muwo sopo sopoyo na tukuwoli uwaimoinuwomo. Uo nokoyo koliso tumakinuwomo, noko nokonu nokoni asiso kiyokomo liyaiyoinuwomo, kalopulos. Noko nokonu noko mo moini Yolusolimo nokonuso towitoloma tumoinomo. Towitolomo manoinomo, ainoso hani Kotoyo alukikoimo.” Isiso mo aino na ikoki.

Asi asi noko nokolaloni noko siyoli nokota tumo aino imo.

(Matiyu 24:29-31; Mako 13:24-27)

²⁵ Nosai no mo; Isiso mo na ikoki, “Ulo amu amoloku folo folo na alosokoimo, momaini molo timai mo. Asi asi noko nokolalo mo mulu na kolikaliyoimo. Mamo iwo siyolini mi umuko siyoliso kwaiyakinomo, na mulumoloko manoinomo. ²⁶ Poiniyaikoimo, asiso hani haniyo poimo fiyamosokoi. Na kokolokoimo, molowoi na folulumokoimo. Ulai afonimaiso? Hani hani sisiyoli kumokiso you si, nonani hani mo kumolokoimo.

²⁷ Nomai no mo, ya amukonoimo. Asi asi noko nokolaloni noko siyoli nokota yo mo na amukonoimo. Yo amukonoso you kimonoinomo, noko nokolaloyo, kuomai amukonoso. Wiyou, ami siyoliwoi amukonoimo, Kotoni saponi yakomaiso. ²⁸ Nonani hani hani mo lolaloso fiyamosokakimo, amiso na pa sauwo, puwoso monoi na pa foinalikowo. Kotoyo aumoifaso kolisoinuwomo.” Isiso mo aino na ikoki.

Sipoki suwo aino imo.

(Matiyu 24:32-35; Mako 13:28-31)

²⁹ Nosai no mo; Isiso mo siyokawi imo na ikoki, noino, “Sipoki aso na pokokowo. A siyaiso mani, na pokokalowo. ³⁰ Iwasuwo tomu tonofalo na tomomoloko taikiyo. No mo moi mo sai, fumu itouniyaimo monoi. ³¹ Noinoso nali, kumokisai fiyamosoko hani haniso kwaikalakinuwomo, moi mo sai, Kotoyo aumoifaso samukukoma tumakinuwomo. ³² Motuwa na timonukuwo. Noko komaso noko kolikali somisomai, nonani hani hani mo na fiyamosokaloimo. ³³ Kumokiwoi asiwoi mo uwaimo taikiyoimo. Yani imosu mo amai na tanoimo.” Isiso mo aino na ikoki.

Siyokutono iyali atiyaiso si aino imo.

³⁴ Nosai no mo; Isiso mo siyokutono iyaliso na ikoki, “Atiyaiso na pa siwo, kwalu kwalu iwo aiko sikoinuwo, aiko kwalu kwalukomoinuwo. Wonikaluso asiso si itouniyaimo monoiso mulu kolikaliyoinuwomo, Kotoyo lolai siyaso aiko uwokomoinuwo, la komiyai la wiyyoso aiko kunokomoinuwo, yo tumomai mo. ³⁵ Asi asi noko nokolalo komasoso na uwokaloimo, molo kopokoiyauso aluwaiko foli monoi. ³⁶ Moi mo atiyaiso na pa si manowo. Kotoso saiso saiso pa utolumo manowo, mulu amikomo monoi. No monoi no kopokoiyauso souwaikoinuwomo. Asi asi noko nokolaloni noko siyoli nokota asani molo timai na soinuwomo.” Siyokutono iyaliso aino na ikoki.

³⁷ Isiso mo noko nokolaloso saiso saiso pa iyolokomosiki, lotu nu siyoli poiso, ulo ulo. Amolokimai mo yuso potana yomosiki, Oli yu no kaluwai manokino no, nonani yuso na. ³⁸ Noko

nokolalo mo somosaiyamai na potimosiki. Lotu nu siyoli poiso pukwaima tumomosikino.

22

Yutaso aino imo, woliya wolitono muwoi.

(*Matiyu 26:1-5, 14-16; Mako 14:1-2, 10-11; Iyon 11:45-53*)

¹ Nosai no mo; sisiyoliko asu somiso tuo wasi popo mo aumoifaso. Siyolo siya mo Pasowa koloni wasi popo pokaluwai manokino. ² Nomai no mo, lotu samukuko noko sisiyoliwoi Musini imo sai sisiyoli nokowoi, toi mo noko nokolalo monoi kokolokoki, na ikuwanokino, “Moi no Isiso no moloi tukolo monoi, woi?”

³ Nosai no mo; Sokolo Nokota Waiyo Yutasoni mulu poiso na lotiki. Siyolo siya mo Isokailiyo pokaluwai manokino. Noko molo tiwoi mulumai nokota na. ⁴ Noko sisiyoliwoi lukaso nikanoliki, lotu samukuko noko sisiyoliwoi lotu nu polimano noko sisiyoliwoi. Nonani noko iyaliso na ikanoki, “Yo mo Isisoso kiyoma tumoikuwomo.”

⁵ Wiyou, toi mo siyoliso na molokikino, imo lukaso nikaikino, na imokaikino, “Suo mo muwon niyoikimo.” ⁶ Nosai no Yutaso mo ikoki, “Waliyo na.” Mulumolokaloki, “Yo mo Isiso mo maniwoiso poimo kiyokoi, toini nainoso mo. Awi, noko nokolaloyo ukouniyaiko somisomai mo waliyo.”

Pasowa koloni foukaiyano aino imo.

(*Matiyu 26:17-25; Mako 14:12-21*)

⁷ Nosai no mo; sisiyoliko asu somiso tuo wasi ulo auwoniyouki, Pasowa koloni tukuwolimosi

ulo na. ⁸ Nosai no mo; Isiso mo Pita noko tiso Iyonowoi iko taikiyoki, na ikoki, “Na po-foukaimokanowo, Pasowa koloni noko monoi mo.” ⁹ Ulai totiyo imokino, “Moloi tiyomuni, moiso tofoukaiyanonoki, woi?” ¹⁰ Na ikoki, “Na pukwaimonowo, nokonu siyoliso lotakinuwomo, nokoyo iwo woliyoniyo tumoso kwaiyoinuwomo. Nu poiso pa aluwainiyo tiwo. ¹¹ Nu kiyo nokotaso na pa imowo, “Aiyolokomomoko nokotayo tiyomu taikiyo, “Pasowa koloni no si nu no moiso, woi, yani woli iyaliwoi no niko si nu no?” ¹² Nosai no puwo nu siyoli mo ta na wiyononinoinuwomo. Nokoyo hani hani toku yasoi isikokai foukai. Nonani nu simai mo na pa foukaiwo, Pasowa koloni mo.”

¹³ Ikoki mo; toti mo manokino, na kikino, Isisoyo toku no ikoki no. No monoi no Pasowa koloni na foukaikino.

Isisoyo tuowoi molo wamo ito iwowoi wauti aino imo.

(*Matiyu 26:26-30; Mako 14:22-26; 1 Kolino 11:23-25*)

¹⁴ Nosai no mo; Isiso mo Pasowa koloni wasi nikoki, totani imo lukasikalomano nokowoi. ¹⁵ Na ikoki, “Yo mo Pasowa koloni no nikomo monoi siyoliso tiyomoi. Aumoifaso iyanoko siyoli na uwomonoinomo. ¹⁶ Ya timonukuwo, yo mo ti monoi Pasowa koloni mo pa noiso, asimai mo. Koto mo asi asi noko nokolalo samukukakimo, nomai noso ti monoi na noimo.”

¹⁷ Nosai no mo; molo wamo ito iwo na woliyonoki, Kotoso na imoki, “Wafisu.” Siyokutono iyaliso na ikoki, “Fuo, na posikalowo. ¹⁸ Ya

timonukuwo, yo mo molo wamo ito iwo mo ti monoi pa sikoiso, asimai mo. Kotoyo asi asi noko nokolalo samukuka tumakimo, nomai noso ti monoi na sikoimo, yo mo.” Aino ikoki.

¹⁹ Nosai no mo; tuo na anoki, na imoki, Kotoso, “Wafisu.” Na foloulu nikoki, na ikoki, “Ni mo yani au somu na. Moi fasikomo monoi kalo unoikuwomo. Nokakinuwomo, yoso na pa mulumoloko unumonowo.” ²⁰ Noko uwai, tomoso nali, molo wamo ito iwo nau na woliyonoki, na ikoki, “Naumai mo yani nako na. Moi kwalomai monoi kalo unoikuwomo. Yani nako amukonakimo, Kotoyo auwolo unoinuwomo, molo tonofalo posaso wiyononinoinuwomo. ²¹ Ulai na pukwaiwo, uo nokoni auso no kiyomonaki no, to mo ni tiyousi tomasimomono. ²² Asa, asi asi noko nokolaloni noko siyoli nokota yo mo Kotoni imoso aluwaiyoimo, Kotoyo ainonani monoi muwomonokaiki. Wiyou, to fau, uo nokoni auso kiyomono nokota no moloi uwoyoimo, woi?” ²³ Aino ikoki mo; totai amu na utolukuwanalokino, “Noiyo yoimo, woi?”

Siyoli nokota tolo mulu aino imo.

²⁴ Nosai no mo; Isisoni siyokutono iyali mo totai amu kiyoluwaikuwanokino, siyasonuso iyamaloki, “Nokoyo tiyamo, asa mo totawoi nokota siyoli.” ²⁵ Ulai na ikoki, Isiso mo, “Noko nokonu nokoso samukuko noko sisiyoli mo totamiyoluwaiko manono, toini noko nokolaloso. Alo-toluwaiko noko iyali mo totai amu monoi tiyamalo, samukuko ititouniwo. ²⁶ Momaisu mo toi komiyai noiyo yoiwo. Moi nokota mo totawoi nokota siyoli mo, to mo auwanofa komiyai tolumo. Moi samukukomo nokota mo mi ano

fasi nokota komiyai na tolumo. ²⁷ Noi no siyoli nokota, woi? Koloni foukai nokota poimo, o, koloni no yousi nokota poimo. Motu na, koloni no yousi nokota mo siyoli nokota nali. Ulai asasu mo moini mulumai na tiyousi, mi ano fasikomo nokota na. ²⁸ Hani haniyo uwomonomai na tosi tomasimomono manonuwo, pa tutukaimononuwoso. ²⁹ Yani Apouyo mo noko nokolalo muwokokaimonoki, ya samukuko monoi. Noinoso yo mani, noko nokolalo na tomuwoko kainoninukuwo, moiyo samukuko monoi. ³⁰ Ulai afonimaiso? Afonimaiso muwoi. Ya samukuyakinuwomo, koloni no fasimonoinuwomo. Samukuko noko sisiyoli na soinuwomo. Moini nasu wosuwaimai soimo, Isolilo asi molo tiwoi asi noko, 12.” Isiso mo aino na ikoki, siyokutono iyaliso.

Pitayo imo saso yomu aino imo.

(*Matiyu 26:31-35; Mako 14:27-31; Iyono 13:36-38*)

³¹ Nosai no mo; Saimo Pitaso na imoki, Isisoyo mo, “Saimo, Saimo, na pukwaimono. Sokolo Nokota Waiyo uwokomo ki monoi tiyo. Nokoyo paluwa tuo aliyoli no tiyou salosalo no, fulomuyo kukumoso ufosifoliyafoumo monoi, noinoso na uwokomo ki monoi tiyo, Sokolo Nokota Waiyo. ³² Ulai yo mo Kotoso yapoli na imo ununoki, nonoso fasi monoi. Wonikaluso paikoso mulumolo luwaimonoiniso. Ulai ifou tumakinimo, mulumolo luwaimono noko nokolaloni mulu na pa amikomoi.”

³³ Nosai no mo; Pitayo na imoki, “Noko Siyoli, yo mo na topuwotolokai, nonoso aluwai monoi, kalopulo nuso. Kalakinimo, yo mani,

kalomonoimo.” ³⁴ Isisoyo na imoki, “Pita, ya timonoki, konoi amolokimai kokalo imo yomu somisomai, taumai na yomumosoinimo, “Yo mo Isiso mo sai muwoi.”

Kotoni puko imoyo motu fiyamosi aino imo.

³⁵ Nosai no mo; Isiso mo na ikoki, “Yani imo lukasikalo monoi toku no imo taikiyokinukuwo no, nomai no mo muwoni alo iwoi pa ilomanokinuwoso. Ilolu iwoi suwoi mani, pa ilomanokinuwoso. Nomai no no hani hani somiso no yapoli sikinuwo?” Na imokino, “Yoi, koi mo sofuwakomomokowoi muwoi, waliyo.” ³⁶ Na ikoki, Isiso mo, “Ulai lolai mo muwoni alo iwoi yapoli mo, na pa ilomanowo. Ilolu i mani, ainoso na pa ilomanowo. Noko mo muwo sopo uwofawo, to mo tani tunoyo na suo suomokumo, muwo sopo ano monoi mo. ³⁷ Ulai afonimaiso? Kotoni puko imoyo ainonani monoi na tiyomuko, noino, “Imo kulali nokota komiyai kaluwaiyoinomo.” Aino tiyomuko, Kotoni puko imo mo. Ya na timonukuwo, nonani imoyo na fiyamosimomona tumumo. Nasu, Kotoni puko imoyo no tiyomuko unumono no, nonani imo mo motu na fiyamosiyimo, aumoifaso.” ³⁸ Na imokino, “Siyoli Nokota, na pokoko. Koi mo muwo sopo sopo tiwoi yapoli niya tako.” Na ikoki, “No mo koma na.”

Isisoyo Kotowoi imo lukaso ni aino imo.

(Matiyu 26:36-46; Mako 14:32-42)

³⁹ Nosai no mo; Isiso mo Yolusolimo nokonusai amufuki, Oli yuso amiyoki. No piyomosiki no, ainoso na. Siyokutono iyaliyo aluwaikino. ⁴⁰ Oli yuso yoki mo; na ikoki, “Kotowoi imo na polukaso

siwo. Wonikaluso Sokolo Nokota Waiyo aiko ainikomo ifoluwaikoma tumoinuwo.”⁴¹ Nosai no na utukaikoki, amunofamoki, alokomu na losiyaikoki, Kotoso na imoki,⁴² “Apou, nono mo waliyo yomakinimo, tukolomonu monoi na pa ufiyaiko. Ulai yani muluyoso muwoi, nani muluyosu nali no.”

⁴³ Nosai no mo; Kotoni kumoki nokotayo amukonoki, mulu na amima konoki. ⁴⁴ Wiyou, mulu siyoli na kalokaiki, no monoi no Kotowoi imo amiso na lukaso manoki. Koki mo nako komiyai na amukonoki, asiso, nakiyaiso.

⁴⁵ Imo lukaso uwai; nosai no mo; tolauki, siyokutono iyalini auso ifou manoki. Ulololi siso na koka tumoki. Mulu kolikalikaiki, no monoi no.⁴⁶ Na ikoki, “Hani monoi ulololi tosinuwo. Na pauwonouluwo, Kotowoi imo na polukaso siwo. Wonikaluso Sokolo Nokota Waiyo aiko ainikomo ifoluwaikoma tumoinuwo.”

Isisoni auso uo noko koliyoniyo tumo aino imo, Yutasoyo.

(Matiyu 26:47-56; Mako 14:43-50; Iyono 18:3-11)

⁴⁷ Nosai no mo; Isiso mo amai polukasiko toloki, noko molopoi mo na tiki. Noko molo tiwoi mulumai nokota, Yutaso no kaluwai manokino no, to mo toku na toloniyo tumoki. Isisoni auso aumoifaso tumoki, na asisi ifoluwaiki. ⁴⁸ Ulai Isisoyo na imoki, “Yutaso, asi asi noko nokolaloni noko siyoli nokota yoso tasisi ifoluwaimona tumoni, uo nokoni auso kiyomono monoi no? Motu poimo. Na piyomu.”

⁴⁹ Nosai no mo; siyokutono iyali mo nonani haniyo uwoso kwaikino, iyamoki, “Uo nokoyo na tuwono.” Isisosso na imokino, “Siyoli Nokota, koi no muwo sopoyo tukuwoli no waliyo?”
⁵⁰ Imokino mo; toi nokotayo nokoni iyoso tokoso kukiywai, totawoi lotu samukuko nokota siyolini mi ano nokotani iyoso. Nainasai iyo na.

⁵¹ Ulai Isiso mo fowakoki, “Tofolo.” Nainoyo akaikomoki, iyoso, na itouniyaimokaiki.

⁵² Nosai no mo; Isiso mo tota kausi nokoso ikoki, lotu samukuko noko sisiyoliwoi lotu nu polimano noko sisiyoliwoi nokotalo iyaliwoi, toiso na ikoki, “Muwo sopo sopowoi awoi no hani monoi tololiyo tumo unumononuwo? Ulai uo nokota, yo no? Yo mo uo nokota muwoi, noko pa tukuwolimoiso. ⁵³ Amuwoisai amuwoisai yo mo lotu nu siyoliso piyousikaino fasi manokinukuwo, ulai pa komi kausimona tumokinuwoso. Ulai lolaimai folosu siyoliyo na tosouwaikomonuwo. Lolai mo tokomi kausimona tumonuwo.” Isiso mo aino na ikoki.

Pitayo Isisosso namoliyo alosimo aino imo.

(Matiyu 26:57-58, 69-75; Mako 14:53-54, 66-72;
Iyono 18:12-18, 25-27)

⁵⁴ Nosai no mo; na komikaikino, kominalomanokino. Totawoi lotu samukuko nokota siyolini nu mo kiya tumokino. Pitasu mo na aluwaiyaloki, namoli namoli nomasoso na aluwaiyaloki.

⁵⁵ Nosai no mo; nu asiyofoloso ta fu yoli siki. Pita mani, na sokuka tumoki. ⁵⁶ Ulai mi ano nukonuyo Pitaso na kiki, tamai yousikainoso.

Amiso na kwaiki, tamai si nokoso na ikoki, “Ninani nokota mo tolo tomasimo nokota na.”⁵⁷ Ulai Pita mo na fowasaki, “Woli, yo mo to monoi mo sai muwoi.”

⁵⁸ Namolisaifa noko siyayo na kiki, na imoki, “Nono mani, Isisoni siyokutono na.” Pitasu mo na imoki, “Yoi, yowoi muwoi.”

⁵⁹ Yousi manoki, yousi yousi, nosai no noko siyayo amiso na yomuki, “Motu nali no, noko to ni mo na tolo tomasimo. Koi mo sai, to mo Kalili asi nokota na.”

⁶⁰ Ulai Pitayo na imoki, “Yoi, ulai yo no sai, nonani imo no tiyomuni no?” Aino yomumai lolai siyaso kokalo mo imo na yomuki.

⁶¹ Nosai no mo; Siyoli Nokotayo na alosiki, Pitaso na kwaiki. Nosai nosu Pita mo ti monoi na mulumolokoki, nonani imo Siyoli Nokotayo no imoki no, “Konoi amolokimai mo kokalo yomu somisomai, taumai na yomumosoinimo, “Yo mo Isiso mo sai muwoi.”⁶² Nosai no Pita mo lofuki, na soni yousa fuki, wiyou, na soni manoki.

Isiso alisiyoli aino imo.

(Matiyu 26:67-68; Mako 14:65)

⁶³ Nosai no mo; Isisos no komikaikino no, nonani noko iyali mo alisiyolikino, na waso manokino. ⁶⁴ Tani molo ti mo tunoyo ufiyaikomokino, na imokino, “Noiyo wasoni? Na pa imoko. A, Kotoni amimai no nono no sai pakoso? Noiyo wasoni?”⁶⁵ Imo kopokoiyau imo mo ainoso na imalokino.

Nokotalo iyaliyo Isiso lukaso unukai aino imo.

(Matiyu 26:59-66; Mako 14:55-64; Iyono 18:19-24)

⁶⁶ Nosai no mo; somosaimai Isolilo nokatalo iyali mo ukouniyaikoki. Lotu samukuko noko sisiyoliwoi Musini imo sai sisiyoli nokowoi, toi mo ukouniyaikoki. Isiso mo polimano nokoyo kiyoka tumokino, toini auso. Na imokino, nokatalo iyali mo, ⁶⁷ “A, nono no Kolaiso na? A, Isolilo noko koi fasimoka tumo monoi na muwokaikini? Nonayo piyomu.” Na fowakoki, “Ya imakinuku-womo, waliyo pa mulumoloko unumonoinuwoso. ⁶⁸ Ulai ya imo siyaso utolumakinukuwomo, moi mo pakoso fowamonoinuwoso. ⁶⁹ Ulai lolaisai ainoso amuwoi tinowoi asi asi noko nokolaloni noko siyoli nokota yo mo Kotoni nainasai na yousikainoimo, ami siyoli nokotani auso.”

⁷⁰ No monoi no mo, noko komaso noko mo na imokino, “A, nono no Kotoni awitono?” Na fowakoki, “Moiyo ni tiyamunuwo no, ni mo asa na.” ⁷¹ Nosai no mo; totai amu na ikuwanokino, “Imo lukaso unu nokoni imo kwaiko tofolo. Tani koso yasoi kwaimokoni, imo topoko mo.”

23

Pailatoyo Isiso lukaso unu aino imo.

(*Matiyu 27:1-2, 11-14; Mako 15:1-5; Iyono 18:28-38*)

¹ Nosai no mo; noko komaso noko mo sauiki. Isiso mo kaukino, Pailatoni auso, komano nokota siyolini auso. ² Pailatoso faumiyankino, na imokino, “Ninani nokota mo Yuto noko koiso na louwa tainikomomoko ifoluwaikomomokomoi. Sisiso takiso muwoni ni monoi mani, na talukikomomoko. Tota amu monoi tokaluwai, Kolaisowo. Tiyomu, “Kotoyo muwomonokaiki, noko nokolalo samukuko monoi.”

³ Nosai no mo; Pailato mo Isisoso na utolumoki, “A, nono no Yuto noko nokolalo samukuko nokota siyoli na?” Na fowaki, “Wuo, no tiyomuni no, ainoso na motu.”

⁴ Nosai no mo; Pailato mo lotu samukuko noko sisiyoliwoi noko nokolalowoiso na ikoki, “Ninani nokota mo hani mo yowoi muwoi. Asa no uo foli monoi no moloi yomu monoi?”

⁵ Ulai imo amiso na imalokino, “Noko nokolaloso imo koiyau na taiyolokalomoi. Wiyou, Yutiya noko komaso nokoyo taluwaiyalono. Kalili asisai ainoso tolomu asiwoi aiyoloka tumoki.”

Hiloyo Isiso lukaso unu aino imo.

⁶ Pailato mo nonani imo kwaikoki mo, na utolukoki, “A, to no Kalili nokota?” ⁷ Fowakino, “Nasu, Kalili asi nokota na. No mo Hiloyo samuku asi.” No monoi no nokoso iko taikiyoki, “Isiso mo na pokauwo, Hiloni auso.” Hilo mani, Yolusolimo nokonu siyoliso awa tolokaina tumoki.

⁸ Nosai no mo; Hilo mo Isisoso kiki mo, siyoliso na molokiki. Tokusai ki monoi louwa, no monoi no. Mulu ifolaluwawoi mi anoso kwai monoi yoki. Ulai afonimaiso? Imofa toku kolo koloma tumoki. ⁹ No monoi no Isiso mo tani auso tumoki mo, na utolumalo manoki. Ulai Isiso mo fowawoi muwoi, wosu woso toloki. ¹⁰ Nokotalo iyali mani, aumoifaso siki, lotu samukuko noko sisiyoliwoi Musini imo sai sisiyoli nokowoi. Wiyou, na faumi unalokino.

¹¹ Nosai no mo; Hilowoi totani polimano nokowoi, toi mo imo koiyau imalokino, na alisiyolikino. Tuno sopo itouniyaimoyo na asisimokino. Ulai afonimaiso? Koiyaumokino, no

monoi no. Nosai no Pailatoni auso ifou kaukino, polimano noko iyaliyo. ¹² Toku mo Hilowoi Pailatwoi mo wolimikuwanowoi muwoi, uwoi na. Ulai lolaimai mo waliyo na wolimikuwanokino.

Isiso tukolo aino imo, Pailatoyo yomuki.

(Matiyu 27:15-26; Mako 15:6-15; Iyono 18:39–19:16)

¹³ Nosai no mo; Pailato mo nokoso aliyonikoki, lotu samukuko noko sisiyoliwoi nokotalo iyaliwoi noko nokolalowoi aliyonikoki, tani auso ti monoi. ¹⁴ Na ikoki, “Ninani nokota mo kawiyo tumomononuwo, faumimononuwo, noko nokolaloso ainiko ifoluwaikowo, komano nokoso namoliyo alosiko monoi. Momaini molo timai ya utolumalomoi. Woli iyali, na pukwaimonowo, ninani nokota mo hani mo yowoi muwoi. Hani monoi faumimono monoi? ¹⁵ Hiloyo mani, tomoso tiyomu. Ifou na kiyomomoko. Na pukwaiwo. To mo hani mo yowoi muwoi. Moloi tukolo monoi, moi no? ¹⁶ Wasosu mo waliyo, nosai no yo mo kiyo taikiyoimo.” Pailato mo aino na ikoki. ¹⁷ [Pasowa popomai mo komano nokota siyoliyo kalopulo noko siyasonuso kolali uku taikiyomosumo.]

¹⁸ Ulai noko nokolaloyo siyoliso na imokino, tomososo, “Ninani nokota mo na potukolo. Palopaso mo ifou na pokiyomomoko taikiyo, kalopulosai.” ¹⁹ Palopaso mo komano nokowoi toku uo tukoluwanokino, nokonu siyolimai mo. Nokoso tukoloki, no monoi no kalopulo nuso kiyokaikino.

Luko 23:20

cli

Luko 23:29

²⁰ Ulai Pailato mo ti monoi na ikoki, Isisoso kiyo taikiyo monoi louwa. ²¹ Ulai siyoliso na iyamaloki, “A mokimai na pukou ukou nikomokaiwo.”

²² Ulai tau monoi na ikoki, “Ulai hani monoi, hani foli monoi woi? Hani mo yowoi muwoi. Ulai moloi tukolo monoi? Wasosu mo waliyo, nosai no yo mo kiyo taikiyoimo.”

²³ Ulai siyoliso na imalo manokino, a mokimai ukou ukou nikomokai monoi. Wiyou, siyoliso iyamaloki, Pailatoni imoso souwaikino. ²⁴ No monoi no Pailato mo toini imoso na aluwaikoki.

²⁵ Kalopulo nokota ifou kiyoko taikiyoki, noko no mo komano nokowoi toku no tukoluwanokino no, nokoso no tukoloki no. Nonani nokota mo ifou na kiyoko taikiyoki, kalopulo nusai, noko nokolaloy no imo unukino no. Isisosu mo uo nokoni nainoso na kiyokoki, totaini muluyosu uwo monoi.

*Isiso a mokimai ukou ukou nikomo aino imo.
(Matiyu 27:32-44; Mako 15:21-32; Iyono 19:17-27)*

²⁶ Nosai no mo; Isiso mo kominalomanokino. Saimo, Sailini asi nokota, to mo nokonuso monoi louwa tumoki. Ulai polimano nokoyo komi kausikino. A moki sokuwokaikomokino, Isisoni namolisai sokunalomako monoi.

²⁷ Noko nokolalo molopoio aluwaikino. Nokolalo iyali mo sonukuyalokino, namolisai soniyoluwalokino. ²⁸ Isisosu mo fokutonoyo alosikoki, na ikoki, “Yolusolimo nokolalo, moi mo noiyo sonukumonoiwo. Momai amu na posonukukuwanowo, momaini alalowoi monoi na posonukukowo. ²⁹ Pukwaiwo. Amuwoi tino

mo nokoyo iyamoimo, “Anapo nokolalo moi mo na pa molokiwo. Alalo koko somiso nokolalo moi mo na pa molokiwo. Nano niko somiso nokolalo moi mani, na pa molokiwo.” ³⁰ Nomai no mo, “Yuso ikoinomo, “Yu, koi pukuwoli fiyaimokowo.” Yu lolofaso mani, na ikoinomo, “Na pofiyokai komomokowo.”

³¹ Ulai afonimaiso? Asa komiyai uwokomoinuwomo. Yo mo a suwowoi a komiyai ni totolo, ulai na tuwokaimonono. Moi mo a samo samo komiyai, wiyouwa wiyou, na uwokomoinuwomo.” Isiso mo aino na ikoki.

³² Molo koiyauso aluwai nokota tiwoi mani, na koliyo tumokino, Isisowoi tukuwoli tomasi monoi. ³³ Yu asi mo komama tumokino, Komu Foli Yu no pokaluwai manokino no. Nosoni a mokimai na ukou ukou nikomokino. Molo koiyauso aluwai nokota ti, toti mani, Isisoni kwasai ukou ukou nikokaikino, a moki tiwoimai. Siya mo nainasai, siya mo sokonisai. ³⁴ Nosai no mo Isiso mo Kotoso na imoki, “Apou, yo foli imo na potokosokiko. Toi mo sai muwoi, ni tiyono mo.” Ulai polimano nokoyo tani tuno totai amu wau monoi tomoki lolofayo na somaimo ukukino.

³⁵ Noko nokolaloyo Isisoso kwai si liyaiki. Noko sisiyolisu mo alisiyolikino, iyamoki, “Noko nokolalososo pofasiko manoki, tota amusu na fasiyumo. Tota amu monoi tiyomu, Kolaisowo, Kotoyo muwokai nokotawo, Isolilo noko moi fasimoka tumo monoi. Motu mo, tota amu na fasiyumo.”

³⁶ Polimano noko iyali mani, na alisiyoli manokino. Aumoifaso tiki, molo wamo ito iwo

koiyau woliyononi monoi louwa. ³⁷ Na imokino, “Nono mo Yuto noko nokolalo samukuko nokota siyoli mo, nona amu na pofasi.” ³⁸ A moki puwosai mo noino na kumokaikino, “Ni mo Yuto noko nokolalo samukuko nokota siyoli.”

³⁹ Molo koiyauso aluwai nokota ti no you akaikokaikino no, ulai siyayo Isisoso na alisiyoliki, imoki, “Nono mo Kotoyo muwokai nokota Kolaiso mo, nona amu na pofasi. Koti mani, na pofasimoko.” ⁴⁰ Molo koiyauso aluwai nokota siyasu mo siyokutonoso na ikimoki, “Nonoso mani, tuwokaini. Ulai hani monoi pa tauwosiwainiso, Kotoso no? ⁴¹ Motini molo koiyau foli monoi na tuwokaimokokaino. No mo waliyo. Mulumai nokota nisu, to mo hani mo yowoi muwoi.”

⁴² Nosai no mo na imoki, “Isiso, nonani asiso amiyakinimo, yowoi pa mulumoloko unumono.”

⁴³ Isiso mo na imoki, “Yo mo motuwa na timonoki, konoi mo yowoi asi itouniyaimoso na yousi itouniyaimoinimo, kumokiso.”

Isiso kalo aino imo.

(Matiyu 27:45-56; Mako 15:33-41; Iyono 19:28-30)

⁴⁴ Ulo yakomai, ulo mo na lotiki, asi asi komaso mo na folosumono kolokaloki. Ainoso hani upimo tanoki. Nosai no ifou wi taikiyoki.

⁴⁵ Ulo wi somisomai nomai no mo, tuno siyoli lotu nu siyoli kokiko poiso no kitafoli kukiyokaikino no, nonani tuno na poliyaliyaiko taikiyoki.

⁴⁶ Nosai no mo; Isiso mo siyoliso na imoki, “Apou, yani mulu mo nani nainoso na tanoninoki.” Aino imoki mo, yau na kaloki.

⁴⁷ Polimano samukuko nokota siyoli mo Isiso kaloso kwai tolo manoki mo, Kotoni siyolo kaluwaiyaloki, na yomuki, “Motu nali, molo itouniyaimoso aluwai nokota na.”

⁴⁸ Ukouniyaikokaiya tumo noko nokolalo mani, nonani haniso kwaikino mo, mulu kolikalikaiki, fokutonoso wasoulikino, nuso ifou nuki. ⁴⁹ Siyokutono iyali mo aluwasai siki, siyokutono iyali komasowoi Kalili nokolalowoi no aluwainiyo tumokino no. Aluwasai siki, nonani hani komasoso kwai si manoki.

Isiso yau aiunu aino imo.

(Matiyu 27:57-61; Mako 15:42-47; Iyono 19:38-42)

⁵⁰ Alimatiyo asi nokota, Yusifo, to mo nosoni tolokainoki. Yuto nokota siyoli na, nokotalo iyaliwoi pukouniyaiko mosikino. Noko itouniyaimo, molo koiyauso pa aluwai manokiso. ⁵¹ Nokotalo iyaliyo Isiso tukolo imo lukasokaikino mo, Yusifo mo waliyo imo pa yomukiso. Kotoyo asi asi komaso samukuko monoi pofou manoki. ⁵² Nonani nokota mo Pailatoso na imanoki, “Yo no Isiso yau no waliyo totokomonano, ai unano monoi?” Fowaki, “Waliyo na.” ⁵³ No monoi no Isiso yau na kominiyo konoki, kamoso tunoyo na yalokonoki. Noko yau yau asi iso na akaiyanoki, toku yasoi no aikaikino no. Toku mo noko yau akaiwoi muwoi, tonofalo nali. ⁵⁴ Isiso kalomai mo mi fou fouko koloni foukai ulo na, mi mo aumoifaso fou fouko na.

⁵⁵ Kalili nokolalo Isisoso no aluwainiyo tumokino no, toi mo Yusifoso aluwaikino, Isiso yau akai monoi asi iso kwaiyanokino. ⁵⁶ Kwaiyano uwai; nuso ifou nuki. Aliyoliwoi kou woti iwowoi na foukaikino. Ulai mi fou fouko ulo monoi sinonoki, Musini aniyopa imoyo no tiyomuko no.

24

Isiso yausai auwoniyou aino imo.

(Matiyu 28:1-10; Mako 16:1-8; Iyono 20:1-10)

¹ Amuwoisai, somosaiyamai nokolalo iyali mo ai unu asi iso monoi na nuki. Aliyoli ilomanokino, Isiso yau louwoyano monoi louwa, toku yasoi no foukaikino no. ² Ulai ai unu i ufiyaimo tomoki lolomotaikaiso na kiya tumokino, pokomosikaiso. ³ No tiki mo, ulai Isiso Siyoli yau mo pa kikinoso, uwofa na kikino. ⁴ Ainonani monoi mulumoloko manokino mo, lolai siyaso noko ti aumoifašo tola tumoso na kokokino. Totini tuno mo uloni fupiniyaimo topi, kamoso na. ⁵ Wiyou, na kokolokoki, komu kuloliyo konokino, asiso foinalikokino. Ulai noko tiyo na ikokino, “Hani monoi amai tolo nokota tikoliya tumonuwo, noko aiko uku asiso no? ⁶ Yau amai pa toiso. Yasoi na auwoniyou. Na pomulumolokowo, toku imo totayo no imokinuwo no, Kalili asimai. ⁷ Noinoso imokinuwo, “Asa, asi asi noko nokolaloni noko siyoli nokota yo mo molo koiyauso aluwai nokoni nainomai kiyomonoinomo. A mokimai na ukou ukou nikomomonoinomo. Amoloki tiwoi mo uwai; ulai ifou na auwoniyouwoimo.”

⁸ Ikokino mo; nokolalo mo mulumolokokaikino. Toi mo sai, Isisoyo toku no ikoki no. ⁹ Aiunu asisai utukaimokino, ifou nuki. Siyokutono iyaliso ikanokino, noko molo siya ¹¹ nokowoi, noko siyaiwoiso. Komaso hani no kokokino no, nonani monoi na ikanokino. ¹⁰ Nonani nokolalo iyalmo Moili, Makotalo nukonu, Yowanawoi Moili siyawoi, Yamisoni atino, nokolalo siyaiwoi, toisu mo nonani imo ikokino, Kotoni imo lukasikalomano noko iyaliso. ¹¹ Ulai waliyo mulumoloko ukuwoi muwoi, piyamoki, topoko imowo.

¹² Ulai Pitasu mo tolauki, na fumanoki, aiunu asiso. Komama tumoki mo, na ukuwoli tanoki, na tu luluwoluwaiki, asi i poiso. Wiyou, yalokono tuno saso na tu kokoki. Ulai nuso ifou manoki, nonani monoi mulumolokalo manoki.

*Noko tiyo Isiso ki aino imo, Imiyaso molomai.
(Mako 16:12-13)*

¹³ Isiso auwoniyou ulomai mo toi nokota ti mo manalokino, Imiyaso nokonufa monoiso. Aluwamaifa manalokino, Yolusolimo nokonu siyolisai. ¹⁴ No manokino mo, imo lukasikuwanokino, no fiyamosiki no. ¹⁵ Totati amu imo lukasikuwanokino mo, ulai Isiso totasu mo namolisai utolikai kiyo tumoki, na lotiyonoka tumoki, nosai no mo tomoso na nuki. ¹⁶ Ulai totisu mo sai muwoi, piyomukino, noko siyawo.

¹⁷ Nosai no mo; na ikoki, Isiso mo, “Ni totumonuwo no, moti no hani imo tolukasalo tumonuwo?” Ikoki mo; toti mo ututomokika tumoki, mulu kolikalikaiki, amuwaso tolokino. ¹⁸ Toti nokota, tani siyolo mo Koliyopa, ta fowaki,

“Ulai nono no sai pakoso, Yolusolimo nokonumai no fiyamosi no? Tolomu noko komaso mo sai.”

19 Isisosu mo ikoki, “Haninoiyo fiyamosi?”

Nosai no mo; toti mo na fowakino, “Isiso, Nasolito nokota monoi. Wiyou, to mo Kotoni mulu lukasiko nokota na. Kotoni molo timai mo mi ami na pano manoki. Tani imo mani, noko nokolaloni molo timai mo amiwoi na. **20** Komano nokotani nainoso kiyokino, momaini lotu samukuko noko sisiyoliwoi nokotalo iyaliwoiyo. Nosai no komano nokota siyoliyo tukolo monoi imo yomukaiki, ukou ukou nikomokaikino, a mokimai, yau. **21** Toku koi mo mulumoloko unukinoki, Isolilo noko moi kolisomoka tumo monoiwo. Ulai tino na tukolokino, yau.

22 Nosai no mo; lolai mo koi mo kufaukomomoko. Ulai afonimaiso? Lolai somosaimai koini nokolalo iyali mo ai unuso na kiyanono, **23** ulai Isiso yau mo kiwoi muwoi, uwofa. Ifou na ti, na imoka tumono, “Kumoki nokoso na kokonoki. Toiyo imokono, “Ifou yasoi na awoniyou, yausai.” **24** Nosai no koi mulumai noko siyai mani, nosoni nu, ai unuso. Nokolaloyo no imoka tumo no, noinoso na kinoki. Isisosu mo kiwoi muwoi, uwofa na.”

25 Nosai no mo; totiso na ikoki, “Moti no ulai muluwosi? Mulu somiso nali. Kotoni mulu lukasiko nokoyo no piyamalo manoki no, hani monoi pa tomulumoloko ukunuwoso. **26** Moloi woi? Ulai moti no sai pakoso? Kotoyo muwokai nokota Kolaiso mo iyanoko toku uwo na, nosai no Kotoni saponimai yousa yoimo.” Aino ikoki. **27** Nosai no mo Musini imoso toku wiyyotiyaloki,

ainoso hani Kotoni mulu lukasiko nokoni imoso wiyolukalo mo uwai. Kotoni puko imo komaso mo afonimaiso wiyolukalowoi muwoi, tota amu monoi no tiyomukalo no, nonani imoso na wiyolukaloki.

²⁸ Imo lukasiko manoki mo, aumoifaso na potanoki, nonani nokonu mo no manokino no. Isisosu mo louwa souwaiki. ²⁹ Ulai toti mo na imalokino, “Noiyo manoi, kотиwoi na potanimoko. Ulo mo na tamukono. Folosu mo aumoifaso.” No monoi no nuso na lotiki, taniko monoi.

³⁰ Nosai no mo; no nikino mo, Isiso mo tuo na anoki, Kotoso na imoki, “Wafisu.” Na foloulu nikoki. ³¹ Foloulu nikoki mo, na sainokino, Isiso monoi na. Ulai lolai siyaso uwofa na kikino. ³² Totati amu na lukasikuwanokino, “Molomai imo lukaso nimokalomai, wiyou, moti mo mulu mo na auwonoulu, Kotoni puko imo folosai wiyomokalomai mo. Na piyomu, motu na.”

³³ Nosai no mo; somaiso auwoniyoukino, yaso, Yolusolimo nokonu siyoliso monoi. Isisoni siyokutono iyaliso mo koka tumokino, noko molo siya, 11, nokowoi, noko siyaiwoi, ukouniyaiko siso. ³⁴ Totiso na ikokino, “Motu nali, Noko Siyoli mo yausai na auwoniyou. Saimoyo yasoi na ki.” ³⁵ Nosai no toti mani, na lukaso wiyotikino, molomai no fiyamosoka tumoki no. Na ikokino, “Tuo foloulu nimokomai na sainonoki, Isiso totasu na.”

*Yausai auwoniyou nokotayo siyokutono iyaliso
koka tumo aino imo.*

(Matiyu 28:16-20; Mako 16:14-18; Iyono 20:19-23)

³⁶ Siyokutono iyali nonani imoso lukaso siki mo, Isiso totasu mo toini mulumaiso lolai siyaso na fiyamosiki. Na ikoki, “Mulu tomokiso na posiwō.” ³⁷ Ulai umanokoki, na kokolokoki, piyamoki, “Popuwāso tokinokiwo.” ³⁸ Ulai na ikoki, “Moi no hani monoi tumanokomonuwo? Mulu tiwoi no hani monoi tomulumolokonuwo? ³⁹ Yani nainowoi fonawoi na pokokomomonowo, simosiyo no ukou ukou nikomomonokino no. Asa mo niya tolo. Nainoyo na pokomimonowo. Na posainowo, yo mo popuwa muwoi, auwoi somuwoi mo yapoli, noka noko nali.”

⁴⁰ Aino no ikoki mo, nainowoi fonawoi na wiyoulukoki. ⁴¹ Wiyou, na molokikino, ulai mulumolo luwaiwoi muwoi, na mulumoloko manokino. Mulumoloko manokino mo, na ikoki, “Moi no koloni no yapoli si?” ⁴² Yapoli na, la somu asononikino. ⁴³ Asoki mo; na nosoki, koso. Toini molo timai mo na nosoki.

⁴⁴ Nosai no mo; na ikoki, Isiso mo, “Moiwoi tolo tomasikomomai ya imokinukuwo, noino, “Yo monoi no kulukaiyalokino no, Musini ami imowoi Kotoni mulu lukasiko nokoyo kulukaiwoi Kotoni siyolo kaluwai si pukowoi, nonani imo komaso mo motu na tumumo.” ⁴⁵ Aino na ikoki. Nosai no tani amiyo fasikoki, Kotoni puko imo saino monoi. ⁴⁶ Na ikoki, “Kotoni puko imoyo noino na tiyomukokai, “Kotoyo muwokai nokota Kolaiso mo iyanoko na anoimo. Amoloki tiwoi mo uwai; yausai na auwoniyouwoimo. ⁴⁷ Tani amimai nokoyo Kotoni imo posasoko wiyotiyaloinomo, asi asi noko nokolalo komasoso. Mulu alosoko imo na. Mulu alosokakinomo, Koto mo molo koiyau monoi imo mo futo.” Nonani imo mo

Yolusolimo nokonu siyolisa maliyali liyaiyoimo.
48 Momaiyosu na pa posasokalo manowo, ninani
 asiso ni fiyamosiki no. **49** Na pukwaiwo. Apouyo
 toku no yomukaiki no, kiyokomononi monoi, no
 mo ya na kiyokomononi taikiyoikuwomo. Moisu
 mo ninani nokonumaiso na pa foumo si manowo,
 ainoso hani Kotoni ami na tumoimo.” Isiso mo
 aino na ikoki, siyokutono iyaliso.

*Kotoyo Isiso kumokiso kawiyo yo aino imo.
 (Mako 16:19-20; Mi 1:9-12)*

50 Nosai no mo; Isiso mo siyokutono iyali mo
 Pitano nokonuso na kiyokanoki. Nainoyo na
 akiyouki, na ikoki, “Kotoyo na tofasinuwo.”

51 Ikomai mo na utukaikoki, Kotoyo na kawiyo
 yoki, kumokiso.

52 Nosai no mo; molokimokino, Yolusolimo
 nokonu siyoliso ifou nuki. Na molokiyalokino.

53 Lotu nu siyoliso posí manoki. Kotoni siyolo na
 pokaluwai manokino.

**Kotoni Imo Itouniyaimo
The New Testament in the Ama language of Papua
New Guinea. The Ama language is also known as the
Sawiyano language.**

Nupela Testamen long tokples Ama long Niugini

copyright © 1990, 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Sawiyano (Ama)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-11-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 9 Oct 2020

9eb1bdb3-d21f-5d61-ba6d-5517cbd55e64